משרד העלייה והקליטה

Ministry of Aliyah and Integration

פנסיונרים

עברית

משרד העלייה והקליטה
Ministry of Aliyah and Integration

פנסיונרים

מהדורה שנייה

הופק על ידי
אגף מידע ופרסום
משרד העלייה והקליטה

מנהלת האגף: **אידה בן־שיטרית**
תחקיר: **רחל חדד**
עריכת לשון בעברית: **רחל חדד**
מספר קטלוגי: 0607323020

© כל הזכויות שמורות
ירושלים 2023

www.klita.gov.il
e-mail: info@moia.gov.il
מרכז מידע טלפוני ארצי: 03-9733333 | *2994

הודפס על ידי המדפיס הממשלתי

תוכן העניינים

מבוא	6
גיל הפרישה בישראל	7
צעדים ראשונים	8
רישום לקופת חולים	8
פתיחת חשבון בנק	10
פגישה עם יועץ הקליטה	11
הרשמה לאולפן ללימוד עברית	12
הנפקת תעודת זהות	13
סיוע כספי בשנה הראשונה	14
ביטוח לאומי	15
תשלום דמי ביטוח	15
קבלת קצבאות	16
שהייה בחו"ל	23
יצירת קשר עם המוסד לביטוח לאומי	25
שירותי בריאות	28
שירותים רפואיים במסגרת קופות החולים	28
רפואת שיניים	30
רפואה דחופה	31
תרופות	31

מכשירים ואביזרי עזר רפואיים	32
שר"פ	33
רפואה מונעת	33
מוקדים בשפות	34
מוקד סיוע נפשי לעולים	34
חולים סיעודיים	35
סיוע כספי	35
טיפול וסיוע לחולה השוהה בביתו	36
סידור מוסדי (בית אבות)	38
שיקום	39
דיור	40
מגורים בדירה	40
מגורים במסגרת מגורים לאזרחים ותיקים	41
סיוע בדיור	42
מיסים	48
הנחות מטעם רשות המיסים	48
הנחה מטעם הרשויות המקומיות – ארנונה	51
סיוע מיוחד לאזרחים ותיקים	53
משרד הרווחה והביטחון החברתי	53
משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי	54
הטבות מטעם בנק ישראל	56
זכויות ניצולי שואה	57

סיוע משפטי	58
צרכנות נבונה	59
המרת רישיון נהיגה	60
תנאים להמרת הרישיון	60
הליך ההמרה	60
פנסיה מעבודה וצעדים כלכליים	62
עבודה בגיל השלישי	64
חיפוש עבודה	65
סיוע בחיפוש עבודה ובהשתלבות בעולם התעסוקה	65
לימודים – לצורך פיתוח מקצועי או הסבה מקצועית	68
פעילות פנאי	69
חברה, בילוי ותרבות	69
פעילות גופנית	70
לימודים	70
התנדבות	73
ירושה, צוואה וייפוי כוח מתמשך	75
ירושה וצוואה	75
אפוטרופסות וייפוי כוח מתמשך	75
כתובות וטלפונים	76
רשימת פרסומים בעברית	95
רגע מזמנך!	96

מבוא

ברוכים הבאים לישראל! אנו מאחלים לכם קליטה טובה ומוצלחת.

חוברת זו מיועדת לכם, בני הגיל השלישי, בין אם אתם עומדים בפני פרישה מעבודה ובין אם כבר פרשתם. בגיל זה אתם מתחילים חיים חדשים ועומדות לפניכם אפשרויות מגוונות. כדי שתוכלו למצות בצורה הטובה ביותר שנים אלו חשוב שתדעו את הזכויות שלכם ותכירו את האפשרויות העומדות בפניכם. אנו מקווים שחוברת זו תספק לכם את המידע הנחוץ.

בחוברת מפורטים הצעדים הראשונים שעליכם לעשות לאחר העלייה, כגון רישום לקופת חולים ופתיחת חשבון בנק; מידע על תחומים חשובים לקליטתכם, כגון דיור ושירותי בריאות; פירוט הזכויות שלכם, הסיוע שאתם יכולים לקבל והטבות שונות; וכן הכרת אפשרויות לניצול זמנכם הפנוי – עבודה, לימודים, פעילויות והתנדבויות. בחוברת הושם דגש על מידע וזכויות ייחודיים לפנסיונרים. ייתכן שלא כל המידע רלוונטי עבורכם. תוכלו לעיין רק במידע הרלוונטי עבורכם.

שימו לב, כל אדם זכאי לסיוע שונה בהתאם לנתוניו האישיים. כדי לבדוק את הזכויות שלכם עליכם לפנות לרשויות המוסמכות. בסוף החוברת תמצאו את פרטי ההתקשרות עם הרשויות השונות.

יועצי הקליטה בכל רחבי הארץ עומדים לרשותכם כדי לעזור לכם להשתלב בישראל בצורה הטובה ביותר.

בהצלחה!

שימו לב!

המקורות למידע המובא בחוברת זו הם הגופים הרשמיים. עם זאת ייתכן שנפלו אי אלו טעויות או אי־דיוקים. בכל מקרה של חוסר התאמה בין המידע המתפרסם בחוברת זו לבין החוקים והנהלים של הגופים הרשמיים, החוקים והנהלים הם הקובעים.

המידע המתפרסם בחוברת זו הוא כלי עזר לצורך התמצאות בלבד ואינו מקנה זכאות לסיוע. כמו כן פרטי החוקים והנהלים עשויים להשתנות מעת לעת. לפיכך לפני שאתם נוקטים פעולה כלשהי אנא בדקו זכאותכם.

המידע המנוסח בלשון זכר פונה לנשים ולגברים כאחד.

לקריאת החוברת באתר היכנסו לדף הבית של אתר משרד העלייה והקליטה בכתובת: www.klita.gov.il, גללו למטה לכותרת "מידע לציבור" ובחרו: "מידע לעולה בשפות". שם אתרו את החוברת על פי רשימת הנושאים.

גיל הפרישה בישראל

גיל פרישה הוא הגיל שבו ניתן לפרוש מעבודה לגמלאות ולקבל פנסיה. נכון לעת הוצאת חוברת זו, גיל הפרישה לגברים הוא 67. גיל הפרישה לנשים עודכן ל-62-65 (בהתאם לתאריך הלידה), וזאת בעקבות הרפורמה בגיל הפרישה לנשים. באתר המוסד לביטוח לאומי מופיעה טבלה המפרטת את גיל הפרישה של נשים בהתאם לתאריך לידתן. לקבלת המידע המלא והמעודכן היכנסו לאתר המוסד לביטוח לאומי בקישור:
https://www.btl.gov.il/benefits/old_age/Conditions_of_eligibility/gilMezake/Pages/gilPrisha.aspx

גיל פרישת חובה הוא הגיל שבו מעסיק רשאי לחייב עובד לפרוש לגמלאות. גיל פרישת חובה הוא 67 לגברים ולנשים. אם עובד מבקש להמשיך ולעבוד מעבר לגיל זה, המעסיק חייב לשקול את הבקשה. ישנם מקרים שבהם ניתן להמשיך לעבוד מעבר לגיל פרישה חובה.

גיל פרישה מוקדמת (פנסיה מוקדמת) הוא הגיל שבו עובד רשאי לצאת לפנסיה מוקדמת ולהתחיל לקבל פנסיה (בכפוף לזכויות הפנסיה שצברו והוראות הפנסיה). גיל הפרישה המוקדמת הוא 60 לגברים ולנשים. ניתן לקבוע בהסכם העבודה כי גיל הפרישה המוקדמת המזכה את העובדים בקצבת פרישה יהיה נמוך מגיל 60.

שימו לב!

מועדי הפרישה האפשריים, התנאים השונים של הפרישה ותשלומי הפנסיה משתנים ממקום עבודה למקום עבודה ותלויים בהסכמי העבודה. חשוב לבדוק את האפשרויות העומדות בפניכם ולבחור את האפשרות המתאימה והכדאית ביותר.

אזרחים ותיקים מתחילים לקבל **קצבת אזרח ותיק** מהמוסד לביטוח לאומי בגיל פרישה או ב"גיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק" (70) – תלוי בגובה ההכנסות. ראו פרק "ביטוח לאומי".

גבר שעלה לארץ אחרי גיל 62 ואישה שעלתה לארץ אחרי גיל פרישה – אינם זכאים לקצבת אזרח ותיק, אך עשויים לקבל **גמלת אזרח ותיק מיוחדת** אם הם עומדים בתנאי הזכאות. ראו פרק "ביטוח לאומי".

צעדים ראשונים

במהלך השבועות הראשונים בישראל יהיה עליכם לבצע מספר צעדים חשובים. להלן העיקריים שבהם:

רישום לקופת חולים

על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי כל תושבי ישראל מבוטחים בביטוח בריאות. את שירותי הבריאות מספקות בעיקר קופות החולים, ולכן כדי לקבל את שירותי הבריאות חייב כל תושב להירשם לקופת חולים (במקביל יש לשלם דמי ביטוח למוסד לביטוח לאומי. ראו פרק "ביטוח לאומי"). בביטוח הבריאות כלולים השירותים הרפואיים הבסיסיים: ביקור אצל רופאים, בדיקות, אשפוז, שירותי חירום, תרופות ועוד. שירותים אלו נקראים "סל שירותי הבריאות". ראו פרטים נוספים בפרק "שירותי בריאות".

אם כן, כדי שתוכלו לקבל שירותים רפואיים כמבוטחים ללא עיכובים, אחד הדברים החשובים ביותר שעליכם לעשות מייד עם עלייתכם לארץ הוא להירשם לאחת מקופות החולים.

בישראל פועלות ארבע קופות חולים: כללית – טל': 2700*, מכבי – טל': 3555*, מאוחדת – טל': 3833* ולאומית – טל': 507*. לכל קופה סניפים ברחבי המדינה. כל תושב רשאי לבחור לאיזו קופת חולים ברצונו להירשם. ההבדלים העיקריים בין הקופות הם פריסת הסניפים שלהן והשירותים הנוספים שהן מציעות נוסף על "סל הבריאות" (ראו להלן). מומלץ לבדוק את הנתונים ולהירשם לקופה המתאימה ביותר לצורכיכם. בני זוג יכולים להירשם לקופות חולים שונות.

אפשרויות הרישום: ניתן ומומלץ להירשם לקופת חולים כבר בנמל התעופה בן־גוריון. עולה שלא נרשם לקופת חולים בנמל התעופה עליו להירשם באחד מסניפי בנק הדואר (חובה להיות נוכחים במקום). לאחר 3 שבועות מהעלייה יש אפשרות להירשם גם באתר המוסד לביטוח לאומי. עולים ששינו מעמד בישראל יכולים להירשם לקופת חולים גם בסניף משרד העלייה והקליטה במעמד קבלת תעודת עולה.
אם לא הגעתם להחלטה לאיזו קופת חולים ברצונכם להירשם, אל תדחו את הרישום. הירשמו לאחת מהקופות ובמקרה הצורך עברו אחר כך לקופת חולים אחרת. מעבר קופת חולים הוא פעולה זמינה ופשוטה, אם כי לא מיידית (ראו להלן).

שימו לב!
הרישום לקופת החולים הוא תנאי הכרחי לקבלת שירותי בריאות כמבוטחים. חשוב מאוד להירשם מייד עם הגעתכם לישראל כדי שתוכלו לקבל שירותים רפואיים ברגע שתזדקקו להם.

לאחר הרישום חובה לגשת לאחד מסניפי קופת החולים שבחרתם לצורך השלמת הרישום וקבלת כרטיס חבר מגנטי. עם השלמת הרישום אתם זכאים לקבל שירותים רפואיים בסניף שנרשמתם בו ובכל אחד מסניפי קופת החולים שלכם.

שימו לב!
אינכם נחשבים חברים בקופת חולים כל עוד לא הלכתם לקופת החולים להשלים את הרישום.

לאחר שהשלמתם את הרישום בקופת החולים אתם זכאים לקבל שירותים רפואיים בכל אחד מסניפי קופת החולים שלכם (לאו דווקא בסניף שנרשמתם).

תושב חוזר

גם תושב חוזר צריך להירשם לקופת חולים. אם בהיותו בחו"ל לא שילם דמי ביטוח בריאות (ראו פרק "ביטוח לאומי") לתקופה ממושכת על פי נוהלי הביטוח הלאומי הוא יידרש לתקופת המתנה עד שיוכל לקבל שירותי בריאות. אומנם באפשרותו לפדות את תקופת ההמתנה על ידי תשלום למוסד לביטוח לאומי (לחלופין אפשר לרכוש ביטוח פרטי מקופת החולים או מחברת ביטוח פרטות לתקופה זו). לפרטים היכנסו לאתר המוסד לביטוח לאומי.

תושב ארעי

תושב ארעי נדרש גם הוא להירשם לקופת חולים. עליו לעשות זאת בסניף המוסד לביטוח הלאומי בלבד (הזכאות לביטוח תלויה בסוג המעמד ובתקופת השהייה בישראל. יש לבדוק את הזכאות במוסד לביטוח לאומי).

תייר

תיירים אינם מבוטחים בביטוח הבריאות הממלכתי ולכן אם הם רוצים להיות מבוטחים עליהם לרכוש ביטוח בריאות פרטי מקופות החולים או מחברות הביטוח הפרטיות.

מי שלא נרשם לקופת חולים

אם לא הספקתם להירשם לקופת חולים ונזקקתם לטיפול רפואי תאלצו לשלם עליו מכספכם או לרכוש ביטוח פרטי. אומנם ייתכן שלאחר מכן תוכלו לקבל החזר על ההוצאות. כדי לבדוק אם אתם זכאים להחזר על הוצאות רפואיות עליכם לפנות למשרד הבריאות, וכדי לבדוק אם אתם זכאים להחזר על רכישת ביטוח פרטי עליכם לפנות למוסד לביטוח לאומי. פרטי ההתקשרות מופיעים בפרק "כתובות וטלפונים".

ביטוח רפואי בעת נסיעה לחו"ל

ביטוח הבריאות חל רק על תושב שנמצא בישראל. תושב ישראל שיוצא לחו"ל ורוצה לבטח את עצמו, יהיה עליו לרכוש ביטוח פרטי (ביטוח נסיעות לחו"ל) מקופת החולים או מחברת ביטוח פרטית לתקופת שהייתו בחו"ל.

שירותי בריאות נוספים – ביטוח משלים

אפשר לרכוש מקופת החולים ביטוח משלים המספק כיסוי ביטוחי רחב יותר מהביטוח שמטעם המדינה. ביטוח זה כרוך בתשלום חודשי והוא אינו חובה. ביטוח סיעודי אינו כלול בתוכנית הביטוח המשלים. המעוניינים בו צריכים לרוכשו בנפרד.

מעבר קופת חולים

על פי החוק אדם רשאי לעבור לקופת חולים אחרת כרצונו וללא הגבלה על כמות המעברים. ניתן לעבור עד פעמיים בכל שנה במועדים הקבועים בחוק ומפורסמים באתר האינטרנט של משרד הבריאות. את המעבר יש לבצע בבנק הדואר או באתר המוסד לביטוח לאומי. המעבר בפועל אינו מתבצע מייד לאחר הגשת הבקשה אלא בין חודש וחצי לשלושה חודשים וחצי לאחריה. במקרה הצורך אפשר לבטל את המעבר במועדים הקבועים בחוק. במקרים מיוחדים (מעבר דירה או סיבה רפואית) אפשר להגיש למשרד הבריאות בקשה למעבר או לביטול מעבר באופן מיידי. פרטי ההתקשרות למשרד הבריאות מופיעים הפרק "כתובות וטלפונים".

למידע נוסף בנושאי בריאות וקופת חולים פנו לקופת החולים שלכם או למשרד הבריאות (פרטי ההתקשרות מובאים בפרק "כתובות וטלפונים") או עיינו בחוברת "שירותי בריאות". לרשותכם טופס הזמנה בסוף חוברת זו.

פתיחת חשבון בנק

פתיחת חשבון בנק במטבע ישראלי היא צעד הכרחי לצורך קבלת תשלומי סל הקליטה (וקצבאות המוסד לביטוח לאומי, אם אתם זכאים לקצבאות); לכן מומלץ לעשות זאת בימים הראשונים להגעתכם לישראל. תוכלו לפתוח חשבון בכל בנק שתבחרו. מומלץ לפתוח את החשבון בסניף הממוקם באזור שנוח לכם להגיע אליו. הוא יהיה הסניף הקבוע שלכם וישנן פעולות שתוכלו לבצע רק בסניף זה. בני זוג צריכים לפתוח חשבון בנק משותף הרשום על שם שניהם, ועל שניהם להיות נוכחים בעת פתיחת החשבון. במקרה שאחד מבני הזוג אינו מסוגל להגיע לבנק, על בן הזוג שמגיע לבנק להביא איתו ייפוי כוח נוטריוני בשם בן הזוג שאינו מגיע.

בעת פתיחת החשבון יש להציג תעודת עולה ותעודת זהות (אם יש) ובמקרה הצורך מספר תיק במס הכנסה ממדינת המוצא. על פי חוק, מחויבים הבנקים

לקבל תעודת עולה כתחליף לתעודת זהות למשך תקופת זמן המוגדרת בהוראת שעה. על פי הוראת השעה הנוכחית משך הזמן שתעודת העולה יכולה להיחשב כתעודת זהות הוא 90 יום מיום הנפקת תעודת העולה. משך תקופה זו עשוי להשתנות מעת לעת בהתאם להוראת השעה. כדי שהחשבון יהיה פעיל חובה להפקיד בו סכום כלשהו (אפילו שקל אחד). יש להחתים את פקיד הבנק על טופס פתיחת חשבון בנק ולמסור את הטופס למשרד העלייה והקליטה.

פתיחת חשבון מט"ח

עולים חדשים יכולים לפתוח בבנק ישראלי גם חשבון מטבע חוץ ("חשבון מט"ח"). עולים זכאים לפטור ממס על הכנסות ריבית בחשבון מט"ח למשך 20 שנה מהעלייה, בתנאי שמקור הפיקדון הוא כספים שהיו בבעלותם לפני העלייה. ראו פרק "מיסים".

פגישה עם יועץ הקליטה

עם הגעתכם לארץ עליכם לקבוע תור לפגישה עם יועץ קליטה. ניתן לקבוע את התור דרך התקשרות טלפונית למשרד העלייה והקליטה למספר: 2994* או דרך מערכת זימון התורים הממשלתית באתר www.myvisit.com או דרך אפליקציית myvisit בטלפון הנייד. יש להביא לפגישה עם יועץ הקליטה את טופס פתיחת חשבון שקיבלתם מהבנק ותעודת עולה.

יועץ הקליטה שתיפגשו איתו יהיה יועץ הקליטה האישי שלכם. הוא יסביר לכם מה הצעדים שעליכם לעשות וילווה אתכם בכל שלבי ההתאקלמות. תוכלו לקבוע פגישות עם היועץ בכל עת שאתם זקוקים למידע או לסיוע.

שימו לב!

חשוב מאוד להיפגש עם יועץ הקליטה כדי שיוכל להדריך אתכם בצעדים חשובים שעליכם לעשות, להפנות אתכם לגורמים שונים לצורך מיצוי זכויותיכם ולסייע לכם בהתנהלות מול רשויות וארגונים.

אפשר לפנות ליועץ הקליטה דרך **האזור האישי באתר משרד העלייה והקליטה**. פנייה כזו חוסכת את ההגעה לסניף ומקצרת את משך הטיפול בבקשה. דרך האזור האישי אפשר גם לשלוח מסמכים ולהנפיק אישורים. השירות ניתן במגוון שפות.

מידע מפורט על הרשמה לאזור האישי אפשר למצוא באתר המשרד בכתובת:
https://www.gov.il/he/service/private-area-new-immigrants-and-returning-residents

מלווי עולים (פרויקטורים) ברשויות המקומיות

נוסף על יועץ הקליטה תעניק לכם הרשות המקומית שברשותה אתם מתגוררים מלווה – פרויקטור – אשר ילווה אתכם בכל שלבי הקליטה (רישום לאולפן, מתן מידע בכל הנוגע לקשר עם הרשות המקומית ועוד).

הרשמה לאולפן ללימוד עברית

ידיעת השפה העברית היא תנאי חשוב לקליטה מוצלחת ולהשתלבות בחברה הישראלית. כדי שיוכלו העולים להקדיש את החודשים הראשונים לעלייה ללימוד עברית, משלם להם משרד העלייה והקליטה דמי מחיה במסגרת סל הקליטה במשך חצי שנה. חשוב להירשם לאולפן מוקדם ככל האפשר. תקופת הזכאות ללימוד באולפן לעולים בעלי זכאות היא בתוך 18 חודשים מיום העלייה (על פי הוראת השעה הנוכחית, הזכאות הוארכה ל-10 שנים מהעלייה).

ישנן כיתות לימוד הטרוגניות וישנן כיתות המיועדות לאוכלוסיות מסוימות: בעלי מקצועות, סטודנטים, גמלאים וכו'. התוכנית באולפן לגמלאים מותאמת לצורכיהם. למשל, לומדים פחות שעות ביום ביחס לאולפן רגיל ותקופת הלימוד מתפרשת על פני פרק זמן ארוך יותר. אפשר לבחור האם ללמוד בכיתות רגילות או בכיתות ייעודיות לגמלאים.

האולפנים פרוסים בכל רחבי הארץ. תוכלו לראות את רשימת האולפנים באתר משרד החינוך בכתובת:
https://www.gov.il/he/departments/general/ulpanim_list

אפשר לבקר באולפנים ולהתרשם לפני שבוחרים לאיזה אולפן להירשם.

לפרטים נוספים, לייעוץ ולהרשמה לאולפן פנו לסניף משרד העלייה והקליטה הקרוב למקום מגוריכם.

שוברי סיוע (ואוצ'רים) ללימוד עברית

נוסף על האולפנים שמציעה המדינה קיימות מסגרות ללימוד עברית בשוק הפרטי. משרד העלייה והקליטה מעניק לעולים שוברי השתתפות בעלות לימודים במסגרות פרטיות הנכללות במאגר מוסדות לימוד שנקבע מראש. אפשר לממש את הזכאות ללימוד עברית בשתי המסגרות, גם במסגרת האולפנים וגם במסגרות הפרטיות (אך לא באותו הזמן). על פי הוראת שעה תקופת הזכאות לקבלת ואוצ'רים ללימוד עברית היא 10 שנים מיום קבלת מעמד עולה (עולי אתיופיה, תימן ובני המנשה – עד 15 שנים מיום קבלת המעמד). הזכאות היא למי שהיה בן 17 שנים ומעלה ביום העלייה. הזכאות היא על פי הוראת שעה ומותנית בתקציב. יש לברר את הזכאות לוואוצ'ר עם יועץ הקליטה בסניף משרד העלייה והקליטה הקרוב למקום המגורים או להגיש בקשה באזור האישי באתר. יש לקבל אישור זכאות **טרם** הרישום לקורס עברית.

סיוע כספי לתקופת הלימודים באולפן

דמי מחיה לתקופת הלימודים באולפן ב-6 החודשים הראשונים לעלייה כלולים בסל הקליטה. במקרים מסוימים עשויים עולים להיות זכאים לתשלום הבטחת הכנסה (דמי קיום) בזמן הלימודים באולפן עד סוף השנה הראשונה.

סל הקליטה כולל בתוכו גם את דמי הנסיעה לאולפן. אולפנים הנמצאים במועצות אזוריות – בדרך כלל יש הסעות אליהם מהיישובים שבתחום המועצה. עולה שאינו מקבל סל קליטה עשוי לקבל השתתפות בהוצאות נסיעה אם האולפן נמצא מחוץ ליישוב המגורים ואין אולפן בסביבה הקרובה.

לימודי עברית מקוונים

משרד העלייה והקליטה מפעיל אתר אינטרנט בשם "קולטים עברית" ללימוד השפה העברית.

כתובת האתר: https://govextra.gov.il/moia/learn-hebrew-he/he/

כמו כן יש באינטרנט אתרים נוספים ללימוד עברית בחינם או בתשלום.

הנפקת תעודת זהות

עולים חדשים שנרשמו כעולים בנתב"ג יקבלו תעודת זהות זמנית בתוקף ל-9 חודשים. במהלך חודשים אלו עליהם להגיע לאחת מלשכות רשות האוכלוסין וההגירה לצורך הנפקת תעודת זהות קבועה. עולים שלא קיבלו תעודת זהות זמנית בנתב"ג, יקבלו טופס רישום אוכלוסין ואיתו ייגשו לרשות האוכלוסין וההגירה. שם ינפיקו להם תעודת זהות זמנית ובמקביל יתחילו בתהליך הנפקת תעודת הזהות הקבועה.

כדי להגיע ללשכת האוכלוסין וההגירה יש לקבוע תור באחת הדרכים הבאות:

- דרך אתר GoVisit.
- דרך המוקד הטלפוני: 3450*.

בעת הגעתכם לרשות האוכלוסין וההגירה לצורך קבלת תעודת הזהות הקבועה יש להצטייד במסמכים הבאים:

- דרכון זר.
- תעודת עולה.
- תעודת זהות זמנית או טופס רישום אוכלוסין שקיבלתם בנמל התעופה.
- תעודת לידה.
- מסמכים המעידים על זכאות לפי חוק השבות.
- בהתאם למצב: תעודת נישואין, גירושין, התאלמנות, או הצהרה אישית המעידה על אחד מהמצבים האלה.
- מסמכים רלוונטיים נוספים.

לאחר הרישום תישלח אליכם תעודת הזהות הקבועה בדואר. לאחר קבלתה יש להפעיל אותה על פי ההנחיות שתקבלו (כיום מנפיקים רק תעודות זהות ביומטריות).

במקרה של מחלה או מוגבלות, קרובי משפחה מקרבה ראשונה יכולים להגיש את הבקשה, בהתאם לנוהל.

סיוע כספי בשנה הראשונה

להלן מידע על הסיוע שמקבלים העולים ממשרד העלייה והקליטה בחודשים הראשונים לעלייתם. על סיוע מגופים אחרים ועל קצבאות המוסד לביטוח לאומי – ראו בהמשך החוברת.

סל קליטה

סל הקליטה הוא סיוע כספי לעולים למשך ששת החודשים הראשונים בארץ. כספי סל הקליטה משולמים בשבעה תשלומים. את התשלום הראשון מקבלים העולים הזכאים חלקו במזומן בשדה התעופה וחלקו לאחר מכן לחשבון הבנק. יתרת כספי סל הקליטה מופקדים בחשבון הבנק של העולה בשישה תשלומים חודשיים. ניתן לקבל מידע על גובה הסיוע בסניפים של משרד העלייה והקליטה, בחוברת "סל קליטה" ובאתר האינטרנט של המשרד: www.klita.gov.il

הבטחת הכנסה (דמי קיום)

עולים שאינם עובדים (מכיוון שהם לומדים או שאינם מוצאים עבודה) ועולים שעובדים אך מרוויחים פחות מסכום מסוים, עשויים להיות זכאים לסיוע בהבטחת הכנסה (דמי קיום) עד תום השנה הראשונה לעלייה. למקבלים סל קליטה, הזכאות להבטחת הכנסה תיתכן רק בתום תשלומי סל הקליטה. לעולים שאינם מקבלים סל קליטה, הזכאות להבטחת הכנסה תיתכן כבר מתחילת השנה הראשונה. הסיוע ניתן לעומדים בתנאי הזכאות רק לאחר התייצבות כ"דורשי עבודה" במשרד העלייה והקליטה או בלשכת התעסוקה. הסיוע בהבטחת הכנסה הוא משפחתי ומותנה בגובה ההכנסה של שני בני הזוג. לבדיקת זכאות יש לפנות ליועץ הקליטה. בתום השנה הראשונה לעלייה עובר הטיפול בנושא הבטחת הכנסה למוסד לביטוח לאומי.

הבטחת קיום לעולים "נתמכים"

עולים שאינם יכולים לעבוד מסיבות אישיות מיוחדות (גיל, מצב משפחתי, מצב בריאותי או מסיבות סוציאליות) אינם זכאים להבטחת הכנסה ממשרד העלייה והקליטה. עולים אלו עשויים לקבל ממשרד העלייה והקליטה סיוע כ"נתמכים" ללא צורך בהתייצבות בלשכת התעסוקה או במשרד העלייה והקליטה. משך

הסיוע הוא מהחודש השביעי לעלייה (בתום קבלת סל קליטה) עד תום השנה הראשונה לעלייה. לקבלת הסיוע יש לפנות ליועץ הקליטה האישי.

סיוע מיוחד לעולים במצב של מצוקה זמנית – קרן מנהל המחוז

במקרה של מצוקה זמנית אפשר לפנות ליועץ הקליטה ולבקש סיוע כספי מיוחד. סיוע זה הוא חד־פעמי.

ביטוח לאומי

המוסד לביטוח לאומי הוא הגוף האחראי על הביטחון הסוציאלי בישראל. תפקידו העיקרי הוא לתת תמיכה כספית לאוכלוסיות שנקלעו למצוקה זמנית או ממושכת. במוסד לביטוח לאומי קיימים ענפי ביטוח שונים ובהם: זקנה, שאירים, אימהות, ילדים, נפגעי עבודה, נכות כללית, סיעוד, אבטלה ועוד.

כדי להיות מבוטח ולקבל קצבאות במקרה הצורך, על כל תושב מגיל 18 ומעלה (למעט עקרות בית וקבוצות מסוימות נוספות) לשלם למוסד ביטוח לאומי דמי ביטוח לאומי חודשיים. תושב שהגיע לגיל שבו הוא זכאי לקבל קצבת אזרח ותיק מפסיק לשלם דמי ביטוח לאומי (אם הוא עובד: שכיר – המעסיק משלם עבורו, עצמאי – משלם דמי ביטוח רק לענף נפגעי עבודה).

מלבד דמי הביטוח הלאומי נדרשים התושבים לשלם למוסד לביטוח לאומי דמי ביטוח בריאות. תשלום זה מבטח אותם בביטוח בריאות ומזכה אותם לקבל שירותי בריאות מקופות החולים. תושב המקבל קצבת אזרח ותיק, דמי ביטוח הבריאות מנוכים מהקצבה.

הביטוח הלאומי וביטוח הבריאות הם חובה.

תשלום דמי ביטוח

סכומי דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות משתנים בהתאם להכנסת האדם ובהתאם למעמדו: שכיר, עצמאי או לא עובד.

אופן התשלום: שכיר – התשלומים מנוכים מהמשכורת. עצמאי ומי שאינו עובד – משלמים ישירות למוסד לביטוח לאומי.

להלן רשימה חלקית של הפטורים מתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות:

- עקרות בית.
- מקבלי קצבאות מסוימות בתנאים מסוימים.

- עולים חדשים – אם אינם עובדים ואין להם הכנסה או שהכנסתם נמוכה מהסכום שקבע המוסד לביטוח לאומי, זכאים לפטור מתשלום דמי ביטוח לאומי לתקופה של 12 חודשים מיום עלייתם לארץ ולפטור מתשלום דמי ביטוח בריאות לתקופה של 6 חודשים מיום עלייתם לארץ. ניתן לקבל פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות ל-6 חודשים נוספים אם נוסף על התנאי האמור משולמים לעולה דמי קיום ממשרד העלייה והקליטה. לקבלת הפטור הנוסף יש להגיש לביטוח לאומי אישור על קבלת דמי קיום. בתום תקופת הפטור עליכם להסדיר את מעמדכם מול הביטוח הלאומי ובמקרה הצורך לשלם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות.

שימו לב!

- מקבלי קצבת אזרח ותיק חייבים בתשלום דמי ביטוח בריאות, למעט אישה הנשואה למבוטח, שפטורה. דמי ביטוח הבריאות מנוכים אוטומטית מקצבת אזרח ותיק; וההכנסות האחרות, אם יש, פטורות מדמי ביטוח בריאות.
- מקבלי קצבת אזרח ותיק שאינם עובדים מפסיקים לשלם דמי ביטוח לאומי. אם הם עובדים – משלמים תשלום חלקי.
- גמלאים שעדיין אינם זכאים לקצבת אזרח ותיק (מכוון שהכנסתם גבוהה – ראו להלן) – ההכנסה מפנסיה פטורה מתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות (הכנסה מפנסיה מוקדמת כן מחויבת בתשלום דמי ביטוח אלו), וההכנסות הנוספות, אם יש, מחויבות בתשלום דמי הביטוח.
- גבר שעלה ארצה ונעשה תושב ישראל לראשונה בגיל 62 ומעלה ואישה שעלתה ארצה ונעשתה תושבת ישראל לראשונה בגיל פרישה ומעלה פטורים מתשלום דמי ביטוח לאומי, אך חייבים בתשלום דמי ביטוח בריאות.

קבלת קצבאות

המבוטחים בביטוח הלאומי זכאים לקבל קצבאות על פי הצורך ובהתאם לתנאי הזכאות. להלן פרטים כלליים על הקצבאות העיקריות שעשויות להיות רלוונטיות לגיל השלישי. לפרטים נוספים פנו למוסד לביטוח לאומי או היכנסו לאתר: www.btl.gov.il.

הגשת בקשה לקצבאות: את הבקשות לקצבאות יש למלא על גבי טופס תביעה מיוחד (לכל קצבה טופס אחר. את הטופס אפשר להוריד מהאתר או לקבל באחד הסניפים), לצרף את המסמכים הנדרשים ולהגיש דרך אתר הביטוח הלאומי או לסניף הקרוב למקום המגורים – בדואר, בפקס או להניח בתיבת השירות. פרטי ההתקשרות של הסניפים מופיעים באתר הביטוח הלאומי.

לקצבת אזרח ותיק עשויים להיות זכאים גברים שהגיעו לארץ לפני גיל 62 ונשים שהגיעו לארץ לפני גיל פרישה. מי שעלה לארץ לאחר גיל זה לא יהיה זכאי לקצבת אזרח ותיק, אך הוא עשוי להיות זכאי לגמלת אזרח ותיק מיוחדת (ראו להלן).

תנאי זכאות

1. **קיומו של ביטוח אזרח ותיק** – מבוטחים כל תושבי ישראל מגיל 18 ומעלה שנולדו בישראל או שעלו לארץ לראשונה לפני גיל 62 לגבר ולפני גיל פרישה לאישה. מי שעלה לארץ לראשונה לאחר גיל זה, תשולם לו, בתנאים מסוימים, גמלת אזרח ותיק מיוחדת (ראו להלן).
2. **הגעה לגיל המזכה בקצבת אזרח ותיק.**

הגיל שבו זכאים להתחיל לקבל את הקצבה יכול להיות אחד משני אלה:

- גיל פרישה – נכון לעת הוצאת חוברת זו, גיל הפרישה לגברים הוא 67 וגיל הפרישה לנשים הוא 62-65 (בהתאם לתאריך הלידה). באתר המוסד לביטוח לאומי מופיעה טבלה המפרטת את גיל הפרישה של נשים בהתאם לתאריך לידתן:
  https://www.btl.gov.il/benefits/old_age/Conditions_of_eligibility/gilMezake/Pages/gilPrisha.aspx

בגיל זה אדם זכאי לקצבת אזרח ותיק בתנאי שהוא עומד במבחן הכנסות.

- גיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק – נכון לעת הוצאת חוברת זו גיל הזכאות הוא 70 לגברים ולנשים. מגיל זה הזכאות לקצבת אזרח ותיק אינה תלויה בהכנסות – כל תושב שעונה על שאר תנאי הזכאות זכאי לקבל את הקצבה.

3. **השלמת תקופת אכשרה** (תקופת ביטוח) על פי נוהלי המוסד לביטוח לאומי.
4. **עמידה במבחן הכנסות** – הזכאות לקצבה מגיל פרישה עד גיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק מותנית במבחן הכנסות. הכנסה מקצבה המשולמת על פי חוק (כגון פנסיה) אינה מובאת בחשבון בבדיקת הזכאות לקצבה. בגיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק (70) מקבלים את הקצבה בלי קשר לגובה ההכנסות (אם עומדים בשאר תנאי הזכאות).

חשוב לדעת! מי שקיבל קצבת נכות לפני גיל פרישה יתחיל לקבל קצבת אזרח ותיק (במקום קצבת הנכות – ראו להלן) בגיל פרישה ללא מבחן הכנסות.

5. **תשלום דמי ביטוח כחוק**.

שימו לב!
ביחידה משפחתית של בני זוג – אם שניהם עומדים בתנאי הזכאות, יקבל כל אחד מהם קצבה בנפרד. אם אחד מבני הזוג זכאי לקצבה והשני לא, יקבל הזכאי קצבה עבור עצמו בתוספת סכום מסוים עבור בן או בת הזוג, בכפוף לתנאי הזכאות (תוספת "תלויים" – ראו להלן).

שימו לב!
בעקבות העלאת גיל הפרישה לנשים ודחיית מועד זכאותן לקצבת אזרח ותיק, נשים שנולדו מינואר 1960 עד דצמבר 1966 עשויות להיות זכאיות למענק מעבר. לפרטים היכנסו לאתר הביטוח הלאומי.

קצבת אזרח ותיק חלקית

כאמור, מגיל פרישה עד גיל הזכאות (70) קבלת הקצבה מותנית בעמידה במבחן הכנסות. עם זאת במקרים מסוימים שההכנסה החודשית עולה מעט על הסכום הקבוע, ניתן לקבל קצבה חלקית. לחלופין אפשר לבחור לוותר על הקצבה החלקית ובגיל הזכאות לקבל תוספת ותק ותוספת דחיית קצבה (ראו להלן) על שנים אלו שבין גיל הפרישה לגיל הזכאות.

הליך קבלת הקצבה

קצבת אזרח ותיק אינה ניתנת באופן אוטומטי; יש להגיש בקשה כדי לקבלה. כחודש לפני שהמבוטח מגיע לגיל פרישה שולח אליו המוסד לביטוח לאומי לביתו (לכתובת המופיעה במרשם האוכלוסין) טופס תביעה לקצבת אזרח ותיק. אם אדם עומד במבחן ההכנסות עליו לשלוח את טופס התביעה כבר בגיל הפרישה. אם הוא אינו עומד במבחן ההכנסות עליו להמתין עד שיגיע סמוך לגיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק – גיל 70 (או לפני כן, אם הכנסותיו פחתו) ואז להגיש את התביעה.

תוספות לקצבה

תוספת תלויים

מקבל קצבת אזרח ותיק עשוי להיות זכאי לתוספת בעד "תלויים" – בת הזוג או בן הזוג והילדים – העונים על הגדרות אלו על פי חוק ביטוח אזרח ותיק ועומדים בתנאי הזכאות. עקרת בית אינה זכאית לתוספת תלויים. הגשת התביעה לקבלת התוספת נעשית בתוך טופס התביעה לקצבת אזרח ותיק. אם אדם כבר מקבל קצבת אזרח ותיק ומבקש לקבל את התוספת עליו למלא טופס בקשה נפרד. לפרטים נוספים היכנסו לאתר הביטוח הלאומי.

תוספת ותק

תוספת הוותק מתווספת אוטומטית לסכום הקצבה הבסיסית. התוספת מחושבת לפי שנות הביטוח שצבר הזכאי (עד תקרה מסוימת). אדם שלא קיבל קצבת אזרח ותיק בגיל הפרישה בגלל הכנסותיו, יקבל תוספת ותק גם על השנים

שמגיל פרישה עד גיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק. גם אדם שהיה זכאי לקצבת אזרח חלקית ובחר לא לקבל אותה יהיה זכאי לתוספת ותק על שנים אלו.

תוספת דחיית קצבה

מי שאינו מקבל קצבת אזרח ותיק בגיל פרישה בשל הכנסתו **מעבודה**, עשוי להיות זכאי לתוספת דחיית קצבה עבור כל שנה שתשלום הקצבה נדחה. גם מי שהיה זכאי לקצבת אזרח ותיק חלקית בגלל הכנסות מעבודה ובחר לא לקבל אותה עשוי להיות זכאי לתוספת דחיית קצבה.

תוספת השלמת הכנסה

המוסד לביטוח לאומי משלם תוספת השלמת הכנסה למקבלי קצבת אזרח ותיק שהכנסתם נמוכה, בהתאם לכללי הזכאות. אפשר להגיש את התביעה להשלמת הכנסה בזמן הגשת התביעה לקצבת אזרח ותיק או לאחר מכן. מקבלי השלמת הכנסה עשויים להיות זכאים להטבות גם מגורמים אחרים. לפרטים היכנסו לאתר המוסד לביטוח לאומי.

גמלת אזרח ותיק מיוחדת

עולה חדש שעלה לארץ לראשונה בגיל 62 ומעלה ועולה חדשה שעלתה לארץ לראשונה בגיל פרישה ומעלה (גיל הפרישה לנשים משתנה לפי תאריך הלידה. לטבלה המפרטת את הגילים יש להיכנס לאתר המוסד לביטוח לאומי), והם אינם מבוטחים בביטוח אזרח ותיק ואינם זכאים לקצבת אזרח ותיק – ישלם להם המוסד לביטוח לאומי גמלת אזרח ותיק מיוחדת כשיגיעו לגיל פרישה, בתנאי שהם עונים על כל תנאי הזכאות, בין השאר עומדים במבחן הכנסות ועוד. למידע על כל תנאי הזכאות יש להיכנס לאתר המוסד לביטוח לאומי: www.btl.gov.il.
מי שעבר להתגורר בחו"ל וחדל להיות תושב ישראל וחזר לארץ, ולא צבר את תקופת הביטוח הנדרשת, עשוי להיות זכאי, בתנאים מסוימים, לגמלת אזרח ותיק מיוחדת.
סכומי גמלת אזרח ותיק מיוחדת שווים לסכומי קצבת אזרח ותיק, אך לא ישולמו תוספת ותק ותוספת דחיית קצבה. תוספת השלמת הכנסה תשולם על פי תנאי הזכאות.

שימו לב!

לקבלת הגמלה המיוחדת יש להגיש תביעה לגמלת אזרח ותיק מיוחדת למוסד לביטוח לאומי. את התביעה יש להגיש סמוך להגעה לגיל פרישה (או מאוחר יותר – אם עלו לאחר גיל פרישה). העולים יקבלו את הקצבה מדי חודש ישירות לחשבון הבנק שלהם.

עולים שלא יגישו את התביעה בזמן לא יקבלו את הגמלה רטרואקטיבית על החודשים שקדמו להגשת התביעה.

גמלת אזרח ותיק מיוחדת לעולים ממדינות ברית המועצות לשעבר, מזרח אירופה, מדינות ערב, אתיופיה ודרום אמריקה

ככלל, מי שעלה לאחר גיל הפרישה הקבוע בישראל ומגיע ממדינות ברית המועצות לשעבר, מזרח אירופה, מדינות ערב, אתיופיה ודרום אמריקה ונקלט כעולה בנתב"ג ועונה על תנאי הזכאות לקבלת גמלת אזרח ותיק מיוחדת, עשוי בדרך כלל לקבל את הגמלה באופן אוטומטי בלי להגיש בקשה לביטוח הלאומי. העולים הזכאים יקבלו את התשלום הראשון של הגמלה בשדה התעופה בן־גוריון. לאחר מכן התשלומים יועברו לחשבון הבנק שאליו מועברים כספי סל הקליטה. אם מסיבה כלשהי גמלה זו לא שולמה לעולה, יש להגיש מייד תביעה לגמלת אזרח ותיק מיוחדת בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים. עולים שלא יגישו את התביעה מייד, לא יקבלו את הגמלה רטרואקטיבית על החודשים שקדמו להגשת התביעה.

שימו לב, יוצא אחת מארצות אלו שזכאי לגמלת אזרח ותיק מיוחדת ועולה לישראל אחרי בן זוגו, לא יקבל את הגמלה אוטומטית. עליו להגיש לביטוח הלאומי תביעה לגמלת אזרח ותיק מיוחדת.

חשוב: מי שמקבל גמלת אזרח ותיק מיוחדת, עליו לעדכן את הביטוח הלאומי על כל יציאה לחו"ל וחזרה לארץ כדי שלא ישלמו לו את הקצבה בזמן היותו בחו"ל ואז יצטרך להחזיר את הכסף.

קצבאות נכות

שימו לב!
בעקבות הרפורמה בקצבאות הנכות ייתכנו שינויים בזכאויות, בתנאי הזכאות ועוד. למידע מעודכן היכנסו לאתר המוסד לאומי:
https://www.btl.gov.il/reformatNecot/Pages/default.aspx

שימו לב!
לקבלת קצבאות אלו ניתן להגיש בקשה רק עד גיל פרישה או מעט לאחר מכן.

קצבת נכות כללית

הקצבה משולמת לבוגר שליקוי גופני, שכלי או נפשי – מולד או נרכש – פוגע בכושרו להשתכר (ולעקרת בית – בכושר לתפקד במשק הבית) ב-50% לפחות. קבלת הקצבה מותנית בעמידה בתנאי הזכאות.
את הקצבה אפשר לקבל רק עד גיל פרישה. אולם מי שקיבל קצבת נכות עד גיל פרישה, יתחיל עם הגעתו לגיל פרישה לקבל קצבת אזרח ותיק בסכום קצבת הנכות שקיבל, ללא מבחן הכנסות.

יש אפשרות לקבל סיוע בהגשת התביעה במוקד טלפוני להגשת תביעות לקצבאות נכות ("תביעפון") בטלפון 3928*.

קצבה לשירותים מיוחדים (שר"מ)

הקצבה משולמת לבוגרים שנקבעה להם נכות רפואית והם זקוקים לעזרה רבה של אדם אחר בפעולות היום־יום או להשגחה מתמדת למניעת סכנת חיים והם אינם מאושפזים במוסד שניתנים בו שירותי רפואה. הקצבה ניתנת נוסף על קצבת נכות כללית (ובתנאים מסוימים גם למי שאינו מקבל קצבת נכות) ומותנית בעמידה בכל תנאי הזכאות.
מי שנמצא זכאי לקצבה לשירותים מיוחדים לפני הגיעו לגיל פרישה ימשיך לקבל את הקצבה לאחר גיל הפרישה כל זמן שהוא עונה על תנאי הזכאות. לחלופין בגיל פרישה אפשר לבדוק זכאות לגמלת סיעוד (להלן) ולבחור את הקצבה המשתלמת יותר (לא ניתן לקבל את שתי הקצבאות במקביל).
יש אפשרות לקבל סיוע בהגשת התביעה במוקד טלפוני להגשת תביעות לקצבאות נכות ("תביעפון") בטלפון 3928*.

קצבה מיוחדת לעולים נכים קשים

הקצבה ניתנת לעולים נכים קשים מגיל 18 עד גיל פרישה בשנה הראשונה לעלייתם (בשנה זו הם אינם זכאים לקבל קצבת נכות כללית). הקצבה מורכבת משני חלקים: קצבה לשירותים מיוחדים לעולה – מהיום ה-91 לעלייה ועד תום השנה הראשונה, וקצבת נכות מיוחדת לעולה – מהיום ה-181 לעלייה ועד תום השנה הראשונה, למי שהיה זכאי לקצבה הראשונה. לאחר מכן יש להגיש בקשה לקצבאות הרגילות (נכות כללית ושר"מ).
לקבלת הקצבה יש להגיש תביעה לשר"מ במוקד טלפוני 3928* או בדואר או בפקס או בסניף הביטוח הלאומי או בטופס מקוון בקישור:
https://forms.gov.il/globaldata/getsequence/gethtmlform.aspx?formType=T7849@btl.gov.il.

גמלת ניידות

הגמלה מעניקה הטבות שונות לאנשים המוגבלים בניידות. הגמלה עשויה לכלול בין השאר קצבה חודשית, הלוואה לרכישת רכב ומימון לימודי נהיגה.
מי שקיבל גמלת ניידות לפני שהגיע לגיל פרישה יהיה זכאי להמשיך ולקבל גמלת ניידות גם לאחר גיל פרישה, אם הוא עונה על כל תנאי הזכאות.

לקבלת הגמלה יש להגיש ללשכת הבריאות המחוזית בקשה לבדיקה רפואית. לאחר מכן יש להגיש תביעה למוסד לביטוח לאומי.

שימו לב!
ניתן לקבל שירותי ייעוץ והכנה לוועדות הרפואיות בחינם במרכזי "יד מכוונת" מטעם המוסד לביטוח לאומי. לקביעת פגישה התקשרו למספר 2496*.

גמלת סיעוד

תושב ישראל שהגיע לגיל פרישה ותלוי באחרים בביצוע פעולות היום־יום או זקוק להשגחה, עשוי לקבל מהמוסד לביטוח לאומי גמלת סיעוד. זאת בתנאי שהוא אינו מתגורר במוסד סיעודי, עומד במבחן הכנסות ואינו מקבל קצבה סיעודית אחרת. ישנן 6 רמות של קצבה; גובה הקצבה נקבע לפי רמת התפקוד. הקצבה יכולה להינתן בצורה של שירותים או חלקה בכסף וחלקה בשירותים. השירותים יכולים לכלול: טיפול אישי בבית, ביקור במרכז יום, שירותי כביסה, אספקת מוצרי ספיגה והתקנת לחצן מצוקה. מי שמקבל קצבה ברמה הנמוכה ביותר (רמה 1) ומי שמעסיק מטפל צמוד (ישראלי או זר) יכול לקבל את הקצבה כולה בכסף. אדם המעוניין להעסיק עובד זר חייב לקבל היתר מרשות האוכלוסין וההגירה.

כדי לקבל את הקצבה יש למלא טופס תביעה ולהגישה לביטוח הלאומי בצירוף המסמכים הנדרשים. אדם שלישי (חבר, בן משפחה, אפוטרופוס, עובד סוציאלי, אחות) יכול להגיש את הבקשה בשם האדם התלוי. לאחר הגשת המסמכים עשוי המוסד לביטוח לאומי לשלוח מעריך לבית הקשיש לצורך בדיקת יכולת התפקוד שלו.

שימו לב!
מי שהיה זכאי לקצבה לשירותים מיוחדים (שר"מ) לפני גיל הפרישה, ובגיל הפרישה הוא נמצא זכאי לגמלת סיעוד, יצטרך לבחור אחת משתי הקצבאות. לא ניתן לקבל את שתיהן יחד. יש לבחור בקצבה המשתלמת יותר בהתאם למקרה הספציפי.

לבירורים ולקבלת מידע בנושא גמלת סיעוד יש להתקשר למספר 2637*.

שימו לב!
מי שיש לו ביטוח סיעודי (פרטי או מטעם קופת חולים) זכאי לתגמולים גם מטעם חברת הביטוח.

קצבת שאירים

קצבת שאירים נועדה להבטיח אמצעי קיום לשאירים – אלמן, אלמנה (כולל ידועים בציבור) ויתומים (על פי הגדרת הביטוח הלאומי) – של תושבי ישראל שנפטרו. לקצבה עשויות להתווסף תוספת ותק ותוספת השלמת הכנסה. חשוב להגיש את התביעה תוך 12 חודשים ממועד הפטירה.

גמלת שאירים מיוחדת

תושב ישראל שעלה לארץ אחרי גיל 62 ותושבת ישראל שעלתה לארץ אחרי גיל פרישה, ונפטרו ולא היו מבוטחים בביטוח שאירים, השאירים שלהם אינם זכאים לקצבת שאירים. עם זאת השאירים עשויים לקבל בתנאים מסוימים גמלת שאירים מיוחדת. לפירוט התנאים היכנסו לאתר המוסד לביטוח לאומי.
סכומי הגמלה המיוחדת שווים לסכומי קצבת שאירים, ללא תוספת ותק. תוספת השלמת הכנסה תשולם על פי תנאי הזכאות.

חשוב: מי שמקבל גמלת שאירים מיוחדת, עליו לעדכן את הביטוח הלאומי על כל יציאה לחו"ל וחזרה לארץ כדי שלא ישלמו לו את הקצבה בזמן היותו בחו"ל ואז יצטרך להחזיר את הכסף.

מענק שאירים

במקרים מסוימים, מי שאינו עונה על תנאי הזכאות לקבלת קצבת שאירים, עשוי לקבל מענק שאירים חד־פעמי.

מענק פטירה

המוסד לביטוח לאומי עשוי לשלם מענק פטירה חד־פעמי לבן הזוג של הנפטר (ללא קשר לקצבת השאירים). אם אין לנפטר בן זוג, ישולם המענק לילדו (ילד על פי הגדרת הביטוח הלאומי). המענק ניתן בתנאי שהנפטר קיבל עד לפטירתו אחת מהקצבאות האלה: קצבת אזרח ותיק, הבטחת הכנסה, נכות כללית, שירותים מיוחדים, נפגעי עבודה, שאירים או אסירי ציון, ובכפוף לתנאי הזכאות. בדרך כלל המענק משולם באופן אוטומטי.

שהייה בחו"ל

שהייה בחו"ל עשויה להשפיע על חובת תשלום דמי הביטוח הלאומי ועל הזכות לקבלת קצבאות. בעניין זה יש הבדל בין שהייה במדינות שישראל חתמה איתן על אמנה בתחום הביטוח הסוציאלי ובין שהייה במדינות שישראל לא חתמה איתן על אמנה כזו.
נכון לעת ההוצאה לאור של חוברת זו, מדינת ישראל חתומה על אמנה עם המדינות הבאות: אוסטרייה, אורוגוואי, איטליה, בולגריה, בלגיה, בריטניה, גרמניה, דנמרק, הולנד, נורווגיה, סלובקיה, פינלנד, צ'כיה, צרפת, קנדה (אמנה מצומצמת), רומניה, רוסיה, שוודיה ושווייץ. עם ארצות הברית יש הסכם אחר וכלולות בו רק קצבת אזרח ותיק וקצבת שאירים. לרשימה המעודכנת של המדינות היכנסו לאתר המוסד לביטוח לאומי.

שהייה במדינה שישראל לא חתמה עימה על אמנה

תושב ישראל ששוהה בחו"ל **באופן זמני** ממשיך לשמור על זכויותיו בביטוח הלאומי ומחויב בתשלום דמי ביטוח בכל תקופת השהייה בחו"ל. אם קיבל קצבה בארץ, ייתכן שימשיך לקבל את הקצבה בחו"ל, תלוי באיזו קצבה מדובר ובגורמים נוספים. אולם גם כשיש זכאות לקצבה, היא בדרך כלל לזמן קצוב. בעת החזרה לארץ, אם התושב עדיין עונה על תנאי הזכאות, הוא ימשיך לקבל את הקצבה כרגיל.

תושב ישראל שעבר להתגורר בחו"ל **באופן קבוע** והפסיק להיות תושב ישראל מאבד את זכויותיו בביטוח הלאומי ואינו זכאי לקצבאות. אם לאחר מכן חזר לארץ והוכר כתושב ישראל, הוא יהיה זכאי לקבל את קצבאות הביטוח הלאומי בהתאם לחוק. כמו כן יהיה עליו להסדיר את תשלום דמי הביטוח הלאומי. מוקד טלפוני לבירורים: 972-8-9369669. המענה ניתן בשפות עברית, אנגלית ורוסית.

שהייה במדינה שישראל חתמה עימה על אמנה

ישראל חתומה עם מדינות שונות על אמנות בין־לאומיות לביטחון סוציאלי (רשימת המדינות מופיעה לעיל). האמנות מקנות לעוברים בין המדינות זכות לקבלת קצבאות ודואגות למניעת כפל תשלום דמי ביטוח. ענפי הביטוח שעשויים להיכלל באמנות הם: אזרח ותיק, שאירים, נכות כללית, נפגעי עבודה, ילדים (קצבת ילדים), אימהות (דמי לידה) ואבטלה. עם כל מדינה נחתם הסכם על ענפי ביטוח מסוימים. פרטי האמנות משתנים ממדינה למדינה ומענף ביטוח לענף ביטוח. באתר המוסד לביטוח לאומי יש מידע עדכני על המדינות שישראל חתומה איתן על אמנה ועל פרטי האמנות השונות. קישור למידע באתר:
https://www.btl.gov.il/benefits/International_Conventions/Pages/default.aspx

תשלום דמי ביטוח: תושב ישראל השוהה באופן זמני באחת ממדינות האמנה ישלם דמי ביטוח לאומי רק באחת משתי המדינות.

קבלת קצבה: אדם שמקבל קצבה מישראל עשוי להמשיך לקבל אותה במשך כל זמן השהייה בחו"ל ולפעמים גם אם הפסיק להיות תושב ישראל – תלוי בקצבה, בתקופת השהייה, בתושבות ובגורמים נוספים. אדם עשוי לקבל קצבת אזרח ותיק בחו"ל גם אם הגיע לגיל פרישה לאחר היציאה לחו"ל. אדם שעונה על תנאי הזכאות במדינה שהוא שוהה בה, עשוי לקבל קצבאות גם מטעמה.

גם תושב מדינת אמנה השוהה בישראל צריך לשלם דמי ביטוח לאומי רק באחת משתי המדינות ועשוי להיות זכאי לקבל קצבאות משתי המדינות, בכפוף לתנאי הזכאות של כל מדינה.

- **יש לדווח למוסד לביטוח לאומי על כל יציאה ממושכת לחו"ל**. למקבלי קצבאות מומלץ לדווח על כל יציאה לחו"ל (אפילו לזמן קצר) כדי לבדוק אם הם זכאים לקבל את הקצבה בעת השהייה בחו"ל או לא. הדיווח נעשה על ידי מילוי טופס. את הטופס ניתן לקחת מהסניף או להוריד מהאתר בקישור: https://go.gov.il/btl01

לאחר מילוי הטופס יש להגישו למחלקת ביטוח וגבייה בסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום המגורים או דרך שירות שליחת מסמכים באתר.

- השוהים בחו"ל – בין במדינות אמנה ובין במדינות אחרות – ומקבלים קצבה מהמוסד לביטוח לאומי בישראל נדרשים להמציא פעם בשנה למוסד לביטוח לאומי בישראל טופס "אישור חיים" חתום על ידי גורם מוסמך (הקונסוליה, נוטריון מוכר, רשות מקומית או מוסד סוציאלי) מהמדינה שהם מתגוררים בה.
- מי שעובר ממדינת ישראל למדינת אמנה או להפך עליו לפנות לתחום קשרי חוץ במוסד לביטוח לאומי כדי להסדיר את זכויותיו הסוציאליות. דרכי ההתקשרות מופיעות להלן.

שימו לב!

כל האמור לעיל לגבי דמי ביטוח והפטור מהם נוגע לדמי ביטוח לאומי בלבד. דמי ביטוח בריאות חובה לשלם בחו"ל גם אם התושב שוהה במדינת אמנה וגם אם הוא משלם דמי ביטוח בריאות במדינה שהוא שוהה בה. פיגור בתשלום דמי ביטוח בריאות בזמן השהייה בחו"ל עלול לפגוע בזכות לקבלת שירותי בריאות בישראל. אם לא שולמו דמי ביטוח בריאות בזמן השהייה בחו"ל יהיה צורך בתקופת המתנה לקבלת שירותים רפואיים או בתשלום לפדיון תקופת ההמתנה.

יצירת קשר עם המוסד לביטוח לאומי

מוקדים טלפוניים

מוקד טלפוני כללי: 6050* או 04-8812345. השירות ניתן בשפות: עברית, רוסית, אמהרית וערבית.

לבירורים אישיים בטלפון עליכם להצטייד במספר תעודת זהות ובקוד סודי. אם אין לכם קוד סודי תוכלו להנפיק אותו דרך אתר האינטרנט או באמצעות פנייה למוקד הטלפוני.

מוקד טלפוני למתקשרים מחו"ל: 972-8-9369669.

מרכז "יד מכוונת" – ייעוץ והכוונה לוועדות הרפואיות ללא תשלום: 2496*.

שירות הייעוץ לאזרח הוותיק ומשפחתו

שירות הייעוץ לאזרח הוותיק ומשפחתו נועד לסייע לבני הגיל השלישי להתמודד עם מגוון האתגרים הניצבים בפניהם. המרכזים ממוקמים בכל סניפי המוסד לביטוח לאומי, ומתנדבים בהם גמלאים שהוכשרו בקורסים מקצועיים. השירותים הניתנים במרכז: ייעוץ אישי, סיוע במיצוי זכויות, ביקורי בית, ימי מידע וקבוצות תמיכה.

מרכז תמיכה ומידע טלפוני ארצי: 9696* או 02-6709857.

המענה ניתן בשפות נוספות:

אנגלית: 02-6463404

רוסית: 02-6463402

אמהרית: 02-6463403

ערבית: 02-6463401

ניתן לפנות גם בדואר אלקטרוני: 9696@nioi.gov.il

אם גם אתם מעוניינים להתנדב, מרכזי הייעוץ ישמחו להיעזר בכם.

אתר האינטרנט

אתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי מכיל מידע רב ומפורט על הזכויות והחובות של התושבים במוסד לביטוח לאומי. האתר זמין בשפות עברית, אנגלית, רוסית, צרפתית וערבית, וקיים בו מידע גם באמהרית. דרך האתר ניתן גם לבצע פעולות רבות ובהן: זימון תור לסניף, הדפסת אישורים, הגשת טפסים ושליחת מסמכים, תשלומים, בירורים בענייני קצבאות, בירורים בנושא דמי הביטוח ומצב החשבון, מחשבונים לבדיקת זכאות לקצבאות, רישום לקופת חולים ומעבר בין קופות החולים. השירות ניתן באמצעות קוד משתמש וסיסמה. קוד וסיסמה ניתן להזמין באתר האינטרנט או בכל אחד מסניפי המוסד לביטוח לאומי. כתובת האתר: www.btl.gov.il.

עמדות לשירות עצמי

בכל סניפי המוסד לביטוח לאומי יש עמדות לשירות עצמי. העמדות מוצבות מחוץ לסניפים ופועלות בכל שעות היממה (ישנן גם עמדות המוצבות בתוך מבנים ציבוריים אחרים). העמדות פועלות בשפות עברית, רוסית וערבית. בעמדות אפשר להנפיק אישורים על קצבאות, ביטוח ודמי ביטוח; לקבל נתונים אישיים בנושאי ביטוח, גבייה ודמי אבטלה ועוד. כדי להשתמש בעמדות צריך לקבל מראש קוד סודי אישי דרך אתר האינטרנט או דרך המוקד הטלפוני.

תחום קשרי חוץ

להסדרת הזכויות הסוציאליות במקרה של מעבר ממדינה אחת למדינה אחרת יש לפנות לתחום לקשרי חוץ במוסד לביטוח לאומי:

- פנייה באמצעות האתר. יש אפשרות לצרף לפנייה מסמכים. השירות ניתן גם בשפות אנגלית וצרפתית.
- מוקד טלפוני למתקשרים מהארץ: 6050* או 04-8812345. השירות ניתן בשפות: עברית, רוסית, אמהרית וערבית.
- מוקד טלפוני למתקשרים מחו"ל: 972-8-9369669. השירות ניתן בשפות עברית, אנגלית ורוסית.
- כתובת למשלוח מכתבים: המוסד לביטוח לאומי – תחום קשרי חוץ, שד' וייצמן 13, ת"ד 90009 ירושלים 9190901.
- דוא"ל: liaison@nioi.gov.il
- פקס: 02-6512683.
- מסירת מסמכים בתיבת השירות של סניפי המוסד לביטוח לאומי.
- למידע על שעות קבלת קהל או פגישה טלפונית היכנסו לאתר המוסד לביטוח לאומי או התקשרו למוקד הטלפוני: 6050*.

מידע נוסף אפשר לקבל באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי. באתר ניתן גם להזמין אישורים ולהוריד טפסים ואישורים הנדרשים למיצוי זכויות על פי האמנות. ניתן לקבל את האישורים והטפסים השונים גם בכל סניפי המוסד לביטוח לאומי.

במקביל לפנייה למוסד לביטוח לאומי אפשר לפנות גם לגוף האחראי במדינת האמנה.

שירותי בריאות

להלן מידע על כמה משירותי הבריאות העיקריים הניתנים בישראל:

שירותים רפואיים במסגרת קופות החולים

כל מבוטח רשאי לבחור רופא משפחה ורופאים מומחים מתוך רשימת הרופאים המשויכים לקופת החולים שלו. רופא המשפחה הוא הכתובת הראשונית לכל בעיה רפואית. במקרה הצורך יכול רופא המשפחה להפנות אתכם לרופא מומחה ולבדיקות שונות. ביקור אצל רופא משפחה אינו כרוך בתשלום, אך ביקור אצל רופא מומחה (מלבד רופא פנימי ורופא נשים) כרוך בתשלום אגרה פעם ברבעון (3 חודשים קלנדריים).

אפשר לקבוע תור לרופא דרך פנייה טלפונית למוקד קופת החולים, דרך אתר האינטרנט של הקופה או דרך האפליקציה (יישומון). לצורך ביקור אצל רופא מומחה דרושה לפעמים הפניה מרופא המשפחה (תלוי במקצוע הרפואה). בכל פנייה לרופא יש להציג את הכרטיס המגנטי של חבר הקופה. במקרה שהכרטיס לא נמצא, אפשר לקבל מקופת החולים אישור לביקור ללא כרטיס לזמן מוגבל. את האישור ניתן לקבל דרך המוקד הטלפוני או דרך האפליקציה. רוב קופות החולים מאפשרות לקבל אישור גם דרך האתר.

ניתן לעבור בדיקות רפואיות וטיפולים רפואיים במרפאות הקופה או במרפאות פרטיות או במרפאות חוץ (מרפאות הפועלות במסגרת בתי חולים כלליים). ישנן מרפאות שאף שאינן שייכות לקופת חולים, יש לקופות החולים הסדר איתן. במקרה כזה עשויה קופת החולים להשתתף בהוצאות הבדיקה או הטיפול. לשם כך יש צורך לדאוג מראש לקחת מקופת החולים טופס התחייבות המבטיח תשלום עבור הטיפול הנדרש ("טופס 17"). בפנייה לכל מרפאה ולכל מכון יש צורך בהפניית רופא.

שימו לב!

כיום פעמים רבות אפשר לשוחח עם הרופא על ידי ביקור טלפוני (שיחת טלפון) או ביקור דיגיטלי (שיחת וידאו) במקום להגיע לביקור במרפאה. בעת קביעת התור יש לבחור את האפשרות הרצויה. גם מרשמים, הפניות ואישורים אפשר לקבל בלי להגיע למרפאה – על ידי בקשה בטלפון, דרך האתר או דרך האפליקציה (יישומון).

שירותים נוספים לאזרחים ותיקים

נוסף על השירותים המיועדים לכלל האוכלוסייה, אזרחים ותיקים זכאים לשירותים ייחודיים. קבלת השירותים כפופה לתנאי הזכאות. להלן רשימה חלקית של השירותים:

- קידום בריאות ורפואה מונעת (חיסונים, ייעוץ תזונתי ועוד).
- שירותי סיעוד במרפאות הקהילה – בדיקות וטיפולים שוטפים.
- טיפול רפואי בבית למי שאינו יכול לצאת מהבית – בדיקות דם, ביקור רופא, פיזיותרפיה ועוד.
- ייעוץ של רופא גריאטר.
- שיקום לאזרחים ותיקים שתפקודם נפגע.

דמי השתתפות עצמית

עבור שירותי בריאות רבים גובות קופות החולים דמי השתתפות עצמית. קבלת אותו שירות רפואי באותו רבעון (3 חודשים קלנדריים) עשויה להיות ללא תשלום נוסף.

לדמי ההשתתפות העצמית בקבלת שירותים שבסל הבריאות קבועה תקרה רבעונית למשפחה. גובה התקרה שונה במעט מקופה לקופה.

הטבות בתשלום דמי השתתפות עצמית עבור שירותים מסוימים

הפחתה בתקרת ההשתתפות העצמית הרבעונית

אוכלוסיות מסוימות זכאיות להפחתת תקרת ההשתתפות העצמית הרבעונית עבור רופאים מומחים, מרפאות חוץ ומכונים:

אזרחים ותיקים: משפחות של מבוטחים שהגיעו לגיל 67 זכאים להפחתת תקרת ההשתתפות העצמית הרבעונית עבור שירותים אלו ב-50%. הזכאות תיתכן בגיל מוקדם יותר בהתאם לכללי קופות החולים השונות.

עולים חדשים: עולים חדשים בשנה הראשונה לעלייתם זכאים להפחתת תקרת ההשתתפות העצמית הרבעונית עבור שירותים אלו ב-50%.

למידע נוסף היכנסו לאתר "כל הבריאות" של משרד הבריאות:
https://call.gov.il/infocenter/index?page=content&id=GE41

פטור מדמי השתתפות עצמית

להלן רשימה חלקית של אוכלוסיות העשויות לקבל פטור מלא מדמי ההשתתפות העצמית עבור השירותים האמורים (רופאים מומחים, מרפאות חוץ ומכונים):

- מקבלי קצבת אזרח ותיק המקבלים השלמת הכנסה.
- מקבלי קצבת נכות, מקבלי קצבת אזרח ותיק לנכה ומקבלי דמי שיקום.
- מקבלי קצבת שאירים בתוספת השלמת הכנסה שהגיעו לגיל פרישה.

- חולים במחלות שמשרד הבריאות הגדיר כמחלות קשות.
- אסירי ציון.

פטור מתשלום עבור שירותים רפואיים נרחבים

האוכלוסיות הבאות עשויות להיות זכאיות לפטור מתשלום עבור שירותים רפואיים נרחבים, נוסף על השירותים שצוינו לעיל:

- נפגעי תאונות דרכים, נפגעי תאונות עבודה ונפגעי פעולות איבה עשויים להיות זכאים לפטור מתשלום עבור שירותים רפואיים (המפורטים בחוק) הנצרכים עקב הפגיעה.
- תורמי איברים עשויים להיות זכאים לפטור מתשלום עבור שירותים רפואיים (המפורטים בחוק) הנצרכים בשל תרומת האיבר.
- ניצולי שואה בעלי זכויות ריפוי עשויים להיות זכאים להחזר הוצאות על שירותים רפואיים הנצרכים עקב המחלות המוכרות שנבעו מהרדיפה (למבוטחי קופת חולים כללית ומכבי). החזר ניתן לקבל גם מרשות הפיצויים בגרמניה.

למידע נוסף על פטורים והנחות היכנסו למערכת "כל הבריאות" של משרד הבריאות: www.call.gov.il

רפואת שיניים

ביטוח הבריאות הבסיסי לרוב אינו מעניק כיסויים לטיפולי שיניים. הביטוחים המשלימים של קופות החולים והביטוחים הפרטיים מציעים כיסויים על מגוון טיפולים.

אומנם החוק קובע יוצאים מן הכלל: ילדים עד גיל 18 ואזרחים ותיקים זכאים למימון טיפולי שיניים מסוימים במסגרת סל הבריאות ללא צורך בביטוח משלים. חלק מהטיפולים ניתנים בחינם וחלקם תמורת דמי השתתפות עצמית.

להלן פירוט הזכאויות של אזרחים ותיקים:

- אזרחים ותיקים מגיל 75 ומעלה זכאים לטיפולי שיניים מניעתיים ומשמרים.
- אזרחים ותיקים מגיל 80 ומעלה זכאים גם לטיפולי שיניים משקמים.
- אזרחים ותיקים מתחת לגיל 75 שיש להם קושי כלכלי עשויים להיות זכאים לטיפולי שיניים מסובסדים מטעם המחלקה לשירותים חברתיים שברשות המקומית.
- מבוגרים המוגבלים ביכולת התנועה שלהם יכולים לקבל טיפולי שיניים בביתם.

רפואה דחופה

במקרה חירום או בשעות שהמרפאות סגורות ישנן כמה אפשרויות לקבלת טיפול: ביקור בית של רופא, הגעה למרפאת חירום, הזמנת אמבולנס או פנייה עצמאית לחדר מיון. אם אתם מתלבטים לאן לפנות תוכלו להתקשר למוקד הטלפוני של הקופה ולהתייעץ עם הנציג לאן כדאי לפנות. במקרה דחוף מאוד יש להזמין מייד אמבולנס.
אם החלטתם לפנות לחדר מיון, מומלץ מאוד לבקש מקופת החולים שלכם הפניה או התחייבות, אחרת ייתכן שתצטרכו לשלם על הביקור בחדר המיון סכום כסף ניכר.

שימו לב!
כל אדם הנמצא בשטח ישראל זכאי לטיפול רפואי במקרה חירום. אומנם מי שאינו תושב יצטרך לשאת בהוצאות הטיפול.

לפרטים נוספים על רפואה דחופה עיינו בחוברת "שירותי בריאות". לרשותכם טופס הזמנה בסוף חוברת זו.

תרופות

קופות החולים מחויבות לספק ולממן למבוטחים תרופות הנכללות בסל הבריאות. הלקוח נדרש לשלם דמי השתתפות עצמית (במקרים מסוימים ניתן פטור מתשלום, ראו להלן).
התרופות מסופקות על ידי בתי המרקחת – בתי מרקחת פרטיים ובתי מרקחת השייכים לקופות החולים. בתי מרקחת פרטיים מוכרים את כל התרופות לחברי כל קופות החולים. בתי מרקחת השייכים לקופת חולים מסוימת מוכרים תרופות רק לחברי אותה קופה. לפעמים בבתי מרקחת של הקופה ובבתי מרקחת פרטיים שחתמו על הסכם עם הקופה התרופות נמכרות לחברים במחיר נמוך יותר. מבוטחים בביטוח משלים זכאים להנחות נוספות.
כיום קיימים מרשמים דיגיטליים – המרשמים שהרופא מנפיק נמצאים במערכת הממוחשבת וניתן לקנות את התרופות בבתי המרקחת בלי להביא תדפיס של המרשם. לצורך קניית התרופה יש למסור לרוקח את כרטיס החבר המגנטי שלכם (במקרה שאין, אפשר לקבל מקופת החולים אישור זמני לביקור ללא כרטיס).

שימו לב!
פעמים רבות אפשר לבקש מרשם מהרופא בלי להגיע למרפאה – בטלפון, באמצעות האתר או באמצעות האפליקציה (יישומון).

הנחות ופטורים ברכישת תרופות

אוכלוסיות מסוימות עשויות להיות זכאיות להטבות כספיות ברכישת תרופות הכלולות בסל הבריאות. להלן רשימה חלקית של אוכלוסיות אלו.

פטור מתשלום עבור תרופות הקשורות לבעיה הספציפית של החולה:

- חולים במחלות המוגדרות כקשות.
- נפגעי תאונות דרכים ותאונות עבודה.
- תורמי איברים.
- נפגעי פעולות איבה.
- אנשים הזקוקים למזון תרופתי (מזון מיוחד לאנשים שאינם יכולים לאכול אוכל רגיל) – הנחה או תקרת תשלום.

הטבה ברכישת כל התרופות הכלולות בסל הבריאות:

- חולים כרוניים – תקרת תשלום (לחולים כרוניים שהגיעו לגיל פרישה ומקבלים השלמת הכנסה או קצבת אזרח ותיק לנכה, קבועה תקרה שהיא מחצית מהתקרה של כלל החולים הכרוניים).
- חולים במחלות שהוגדרו כקשות – תקרת תשלום.
- אזרחים ותיקים:
  - בגיל 72 ומעלה – הנחה.
  - מקבלי קצבת אזרח ותיק בתוספת השלמת הכנסה – הנחה.
  - מקבלי קצבת שאירים בתוספת השלמת הכנסה – הנחה.
  - מקבלי קצבת אזרח ותיק לנכה – הנחה.
  - ותיקי מלחמת העולם השנייה (וטרנים) המקבלים השלמת הכנסה – פטור מתשלום.
  - ניצולי שואה – פטור מתשלום על תרופות מרשם.

לכל הטבה יש תנאים ופרטים. לקבלת כל אחת מההטבות יש לענות על תנאי זכאות. לפרטים פנו לקופת החולים שלכם.

תרופות שאינן כלולות בסל הבריאות – ייתכן שניתן יהיה לקבל מימון חלקי עבורן מהביטוח המשלים של קופות החולים, מביטוח פרטי או מארגוני חסד.

מכשירים ואביזרי עזר רפואיים

גופים שונים מסייעים במימון חלקי או מלא של מכשירים ואביזרי עזר רפואיים. להלן רשימה של רוב הציוד שאפשר לקבל סיוע ברכישתו נכון לעת ההוצאה לאור של חוברת זו. הסיוע מותנה בעמידה בקריטריונים שקובעים הגופים השונים.

- לבעלי קושי בניידות – מכשירי ניידות, מכשירי הליכה, עמידונים, תותבות גפיים, נעליים רפואיות, מיטות ועוד (משרד הבריאות).
- לכבדי שמיעה – מכשירי שמיעה (קופות החולים), שתלי שמיעה (קופות החולים) ואביזרי עזר (משרד הרווחה).

- לבעלי קושי בתקשורת מילולית – מכשירי תקשורת תומכת וחלופית (משרד הבריאות).
- לכבדי ראייה – תותבות עיניים (משרד הבריאות) ומכשירי עזר (השירות לעיוור ומשרד הרווחה).

נוסף על הגופים הרשמיים ישנם ארגונים ועמותות שמשאילים ציוד רפואי ושיקומי לחולים, לאנשים עם מוגבלות ולקשישים. (דוגמאות לעמותות תוכלו למצוא בפרק "כתובות וטלפונים"). למידע על עמותות נוספות היכנסו לאתר גיידסטאר: www.guidestar.org.il

שר"פ

שר"פ הוא שירות רפואי פרטי הפועל בתוך בתי החולים. השר"פ מאפשר לחולה לבחור באופן פרטי רופא – לצורך התייעצות רפואית, בדיקה, אבחון או ניתוח – וכן לבחור את בית החולים שבו יטופל. במסגרת השר"פ אפשר גם לקצר את זמן ההמתנה לטיפול או לניתוח באופן ניכר. את הוצאות הטיפול הפרטי משלם החולה מכיסו. ניתן לקבל מימון חלקי עבור השירותים הפרטיים מהביטוחים המשלימים של קופות החולים או מביטוח רפואי פרטי.

רפואה מונעת

בכל גיל, ובמיוחד בגיל המבוגר, חשוב לשמור על אורח חיים בריא כדי למנוע מחלות. זאת על ידי תזונה נכונה, פעילות גופנית, שמירה על היגיינה, מתן ויטמינים ותוספי מזון, חיסונים ועוד. כמו כן מומלץ לערוך בדיקות סקר תקופתיות לגילוי מוקדם של מחלות.

מידע בנושא באתר משרד הבריאות בקישור: https://go.gov.il/health01

חוברת המלצות של ההסתדרות הרפואית בישראל בקישור:
https://www.ima.org.il/MainSiteNew/EditClinicalInstruction.aspx?ClinicalInstructionId=10

להשתתפות בפעילויות לרפואה מונעת תוכלו לפנות לקופת החולים, למרכזי יום לאזרחים ותיקים, למתנ"סים, לרשויות המקומיות, למשרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי, לעמותות למען קשישים ועוד.

למידע נוסף על בריאות בגיל השלישי היכנסו לאתר משרד הבריאות בקישור:
https://www.health.gov.il/Subjects/Geriatrics/Pages/default2.aspx

למידע נוסף על שירותי בריאות ראו חוברת "שירותי בריאות". לרשותכם טופס הזמנה בסוף חוברת זו.

שימו לב!

בחלק מבתי החולים בארץ קיימים מרכזים למיצוי זכויות. רשימת בתי החולים מופיעה בחוברת "שירותי בריאות" בפרק "כתובות וטלפונים". תוכלו גם לפנות לבתי החולים עצמם ולבדוק אם פועלים בהם מרכזים למיצוי זכויות.

מוקדים בשפות

משרד הבריאות מפעיל שני מוקדים בשפות:

קול הבריאות – מוקד השירות הטלפוני

המוקד הטלפוני של משרד הבריאות.

השירות ניתן בשפות: עברית, ערבית, צרפתית, רוסית, אמהרית ואנגלית.

ניתן לפנות למוקד בטלפון: 5400* או 08-6241010, בפקס: 02-5655969, בדואר אלקטרוני: Call.Habriut@moh.health.gov.il או על ידי מילוי טופס מקוון באתר.

למידע על שעות פעילות המוקד ופרטים נוספים היכנסו לקישור:
https://www.gov.il/he/Departments/General/health_call_center

מוקד תרגום רפואי – רפואה בשפה שלך

מוקד זה מציע תרגום רפואי בזמן אמת. בעת מפגש בין מטפל למטופל יכולים אנשי הסגל הרפואי להתקשר למוקד התרגום ושם יתרגמו בו במקום את דברי המטפל למטופל ולהפך.

השירות ניתן בשפות: רוסית, ערבית, צרפתית, אמהרית ותיגרינית.

טלפון המוקד: 5144*

למידע על שעות פעילות המוקד ופרטים נוספים היכנסו לקישור:
https://www.gov.il/he/service/medical-interpretation-center

מוקד סיוע ותמיכה נפשית מקצועית לעולים

משרד העלייה והקליטה בשיתוף עמותת ער"ן מפעיל מוקד סיוע נפשי לעולים חדשים ולתושבים חוזרים. המענה ניתן בשפות שונות על ידי אנשי מקצוע מתחומי בריאות הנפש. המוקד מיועד לעולים מגיל 18 (אין הגבלה על הוותק בארץ). על הפניות חל חיסיון טיפולי מלא.

המוקד מספק בין השאר:

- סיוע נפשי מותאם תרבותית לעולים החווים מצוקה על רקע תהליכי קליטה.

- הפגה של בדידות.
- תמיכה וחיזוק החוסן האישי והמשפחתי.
- תמיכה נפשית לעולים המטפלים בהורים סיעודיים.
- סיוע ראשוני במצבי לחץ ודחק והקניית כלים להתמודדות.
- במקרה הצורך – הפניה לגורמי טיפול וליווי מקצועיים.

המוקד פועל בשפות: אנגלית, רוסית, אמהרית, צרפתית וספרדית בימים א'-ה' בין השעות 16:00-21:00 (ללא ערבי חג וחגים).

טלפון המוקד: 3201*.

חולים סיעודיים

חולה סיעודי הוא אדם הסובל מבעיות רפואיות קבועות ונזקק לסיוע בביצוע רוב הפעולות היום־יומיות (ללכת, לאכול, להתלבש, להתרחץ, לשלוט בסוגרים ועוד).

המושג חולה סיעודי כולל גם חולה תשוש נפש – חולה מתהלך הסובל מירידה ניכרת בתפקוד המוח במידה כזאת שהוא זקוק לעזרה מלאה בפעילות היום־יום (למשל חולה אלצהיימר).

חולה סיעודי מורכב הוא חולה סיעודי או תשוש נפש ונוסף על כך מצבו דורש טיפול והשגחה של צוות מקצועי.

סיוע כספי

הטבות במערכת הבריאות

ראו לעיל בפרק "שירותי בריאות".

קצבאות

ראו לעיל בפרק "ביטוח לאומי".

חשוב להגיש בקשה לקצבאות מוקדם ככל האפשר כדי שתוכלו לקבל את הסיוע ללא דיחוי.

שימו לב!
במהלך הטיפול בבקשה לגמלת סיעוד, החולה זכאי ל"טיפול טרום סיעוד" (6 שעות טיפול שבועיות) מחברות סיעוד פרטיות ללא תשלום. יש לפנות באופן עצמאי לאחת החברות הפועלות באזור המגורים. את רשימת החברות ניתן לקבל במחלקה לשירותים חברתיים (לשכת הרווחה), בקופת החולים, בסניפי המוסד לביטוח לאומי או באתר המוסד לביטוח לאומי בכתובת:
https://www.btl.gov.il/Simulators/SiudCalculators/Pages/IturNotneySherutim.aspx

ביטוחים

חשוב לבדוק מה הכיסוי הביטוחי של החולה הסיעודי: בקופת החולים, בביטוח הפרטי (אם יש) ובמקום העבודה האחרון. ישנו אתר ממשלתי בשם "הר הביטוח" שדרכו אפשר לאתר את הביטוחים שהאדם מבוטח בהם:
https://harb.cma.gov.il/

טיפול וסיוע לחולה השוהה בביתו

חולים סיעודיים השוהים בביתם עשויים להיות זכאים לטיפול רפואי ולעזרה בתפקוד מטעם גורמים שונים, בכפוף לתנאי הזכאות.

שירותי סיעוד במרפאות הקהילה

קופות החולים מחויבות לספק שירותי סיעוד במרפאה עבור המבוטחים. השירות ניתן ללא עלות. השירותים הניתנים הם: מדידת סימנים חיוניים, מתן זריקות, הכנסה ושטיפה של קטטר, ביצוע חוקנים ועוד.

טיפול רפואי בבית

חולים סיעודיים וחולים המרותקים לביתם זכאים לטיפול בבית מטעם קופות החולים. השירות כולל טיפולים רפואיים (כגון בדיקת רופא ובדיקות דם) וטיפולים פרה־רפואיים (כגון פיזיותרפיה וריפוי בעיסוק). השירות ניתן ללא עלות.

טיפול סוציאלי

אזרחים ותיקים העונים על תנאי הזכאות יכולים לקבל סיוע מהעובדים הסוציאליים במחלקות לשירותים חברתיים שבאזור מגוריהם. במסגרת הסיוע ניתנים ייעוץ, טיפול, תמיכה והכוונה במסגרת פרטנית או קבוצתית.

שירותי התמיכה כוללים: התאמת תוכנית טיפול על פי צורכי הקשיש, הפנייתם של קשישים לבדיקת זכאותם לגמלת סיעוד, התערבות בהגנה מפני פגיעה גופנית, נפשית או כלכלית, ייעוץ והכוונה לשירותים הניתנים בקהילה, הפניה ועידוד לפעילות חברתית והתנדבותית והכנת הקשיש ובני משפחתו לקראת

שינויים, כגון מעבר מביתו למסגרת מגורים אחרת. לפרטים ובדיקת זכאות יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים (לשכת הרווחה) שבאזור המגורים.

טיפול אישי בבית

אזרחים ותיקים העונים על תנאי הזכאות יכולים לקבל סיוע מהעובדים הסוציאליים במחלקות לשירותים חברתיים שבאזור מגוריהם. סיוע זה עשוי לכלול, בהתאם לתוכנית הפרטנית שנקבעה, מטפל אישי המגיע לביתו של האזרח הוותיק.

סוגי הטיפול הניתנים:

- טיפול אישי בגילוח, ליווי לטיפולים, קניות וסידורים.
- סיוע במשק הבית – ניקיון, כביסה, בישול וגיהוץ.
- סיוע של עובד סמך מקצועי – לקשישים תשושים, בודדים וערירים המרותקים לביתם ואינם זכאים לגמלת סיעוד.

לפרטים ובדיקת זכאות יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים (לשכת הרווחה) שבאזור המגורים.

עזרה בביצוע פעולות היום־יום (גמלת סיעוד)

גמלת סיעוד מהמוסד לביטוח לאומי (ראו לעיל) מזכה בעזרה בביצוע פעולות היום־יום. מקבל הגמלה יכול לבחור לקבל את הגמלה בשירותים או חלקה בשירותים וחלקה בכסף. מי שמקבל קצבה ברמה הנמוכה ביותר ומי שמעסיק מטפל צמוד יכול לקבל את הקצבה כולה בכסף.

לבוחרים בשירותים – השירותים עשויים לכלול: עזרה של מטפל אישי בפעולות היום־יום, ביקור במרכז יום, אספקת מוצרי ספיגה, לחצן מצוקה ושירותי כביסה. השירותים ניתנים בביתו של האזרח הוותיק. אם מעוניינים, ניתן להמירם לטיפולים במרכז יום (ראו להלן פרק "סיוע מיוחד לאזרחים ותיקים").

מטפל צמוד

מי שזכאי לגמלת סיעוד יכול לבחור לקבל את כל הקצבה בכסף (ולא בשירותים) לצורך העסקת מטפל צמוד – ישראלי או זר. אם הוא מעוניין להעסיק מטפל זר יהיה עליו לקבל היתר מרשות האוכלוסין וההגירה.

מי שאינו זכאי לגמלת סיעוד יכול להעסיק מטפל ישראלי על חשבונו – ישירות או דרך חברת סיעוד. אם הוא מעוניין במטפל זר – אם הוא אינו שוהה במוסד סיעודי וזקוק להשגחה של מטפל סיעודי במשרה מלאה, הוא יוכל לקבל היתר מרשות האוכלוסין וההגירה להעסקת מטפל זר ולהעסיק את המטפל על חשבונו.

סיוע בשיפור התפקוד

משרד הבריאות משתתף במימון מכשירים כגון כיסאות גלגלים, מזרני אוויר חשמליים למניעת פצעי לחץ, מיטות הידראוליות וחשמליות, מנופים להעברה ועוד.

משרד הבינוי והשיכון מסייע לאנשים המוגבלים בניידות במימון שינויים או שיפוצים החיוניים לתפקוד ולניידות בתוך דירתם ובדרכי הגישה אליה. הסיוע כולל, בין היתר, הרחבת פתחים והתאמתם למעבר כיסא גלגלים, שינויים בחדרי רחצה ושירותים, התאמות במטבח, בניית שבילי גישה ועוד.

סיוע חומרי

אזרחים ותיקים העונים על תנאי הזכאות יכולים לקבל סיוע חומרי מהרשות המקומית שבה הם מתגוררים.

שירותי הסיוע החומרי כוללים:

- השתתפות בהוצאות עבור כביסה וקניית מכנסונים.
- השלמה ותיקונים של ביגוד וציוד בסיסי לבית, התקנת אמצעי מיגון וקשר ושיפוצים.
- סיוע במימוש זכויות בתחום הבריאות, סיוע ברכישת מכשירים רפואיים (אם לא ניתן במסגרת אחרת), טיפולי שיניים, הסעות לטיפולים וסיוע ברכישת תרופות שאינן כלולות בסל הבריאות.
- אספקת ארוחות מוכנות למי שאינו יכול לבשל.
- סיוע למי שזקוק, על סמך אישור רפואי, לתזונה מיוחדת (כגון חולי צליאק).
- סיוע בנסיעה לביקור של בני משפחה מדרגה ראשונה.

לפרטים ובדיקת זכאות יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים (לשכת הרווחה) שבאזור המגורים.

סידור מוסדי (בית אבות)

במקרים מסוימים מצבו התפקודי והרפואי של קשיש אינו מאפשר להמשיך לטפל בו בבית. במקרים אלה יש צורך להעבירו למוסד סיעודי.

שימו לב!
העברה של קשיש לבית אבות מותנית בהסכמה שלו או של האפוטרופוס שלו.

חולים סיעודיים או תשושי נפש שאינם יכולים לממן את השהייה במוסד יכולים לקבל סיוע כספי ממשרד הבריאות. חולים סיעודיים מורכבים עשויים לקבל סיוע מקופות החולים.

למבוטחים בביטוח סיעודי מומלץ לבדוק אם הביטוח מכסה את השהייה במוסד.

שימו לב!
לפני שבוחרים במוסד סיעודי מסוים יש לבדוק שיש לו רישיון כחוק ממשרד הבריאות.

שיקום

תהליך השיקום נועד לאפשר לחולה שהוגדר שיקומי (עקב מחלה או פגיעה) לחזור לתפקוד יום־יומי תקין ככל האפשר. שיקום רפואי הוא זכות המעוגנת בחוק ביטוח בריאות ממלכתי ונמצאת באחריות קופת החולים שבה מבוטח המטופל.

שיקום בבית חולים

תהליך השיקום יכול להתבצע בבית חולים כללי או בבית חולים ייעודי, לרוב שיקומי. האשפוז הוא לתקופה של עד 3 חודשים. באישור ועדה מקצועית של קופת החולים ייתכן אשפוז לתקופה ממושכת יותר.

שיקום במסגרת רפואית על בסיס יומי

במקרים שבהם אין הכרח בשיקום במסגרת אשפוז, ניתן לעבור את תהליך השיקום במסגרת מקצועית (מכון וכדומה) על בסיס יומי. לקבלת השירות יש לפנות לרופא המטפל.

שיקום בבית המטופל

אם נקבע שהטיפולים יכולים להינתן בביתו של המטופל, השירות יכלול: ביקורי בית של הרופא המטפל ושל אח או אחות, טיפולים מצוות השיקום וכונן שיהיה זמין טלפונית במהלך שעות הפעילות של המרפאה.

נוסף על כך ניתנים גם שירותים מאת היחידה להמשך טיפול בבית שמפעילות קופות החולים. היחידה מעניקה טיפולים בתחום הריפוי בעיסוק, ריפוי בדיבור, פיזיותרפיה ועבודה סוציאלית, וכן טיפולים מורכבים לחולים במחלות קשות. לצורך קבלת שירותי שיקום בקהילה או מהיחידה לשירותי בית יש לפנות לקופת החולים.

להלן פירוט סוגי אפשרויות המגורים והזכויות שאתם עשויים להיות זכאים להן.

מגורים בדירה

חיפוש דירה

מקום המגורים הוא גורם משמעותי ביותר בהתאקלמות שלכם בארץ. לכן מומלץ לבחון היטב את האפשרויות כדי למצוא את מקום המגורים המתאים לכם ביותר.

תוכלו לחפש דירה בכוחות עצמכם (אתרי אינטרנט, עיתונים, מכרים וכו') או על ידי מתווך. מומלץ לבדוק אם למתווך יש רישיון לעסוק בתיווך. בכל מקרה ההחלטה על סגירת העסקה היא שלכם.

בבחירת דירה יש שיקולים רבים. עליכם לבחון את הפרמטרים החשובים לכם. להלן כמה שיקולים שעשויים להיות חשובים עבורכם כעולים:

- בישראל האוכלוסייה מגוונת מאוד. ודאו שהאוכלוסייה במקום המגורים המיועד מתאימה לכם.
- בישראל יש הבדלים גדולים באקלים בין אזורים בארץ. בדקו אם האקלים במקום המגורים המיועד הוא האקלים המועדף עליכם.
- הביאו בחשבון את הקרבה לדברים החשובים לכם, כגון משפחה וחברים, שירותים נצרכים (חנויות, קופת חולים, בנק, דואר וכו'), בית כנסת, תחבורה ציבורית, מקום עבודה וכו'.
- השוו את מחיר הדירה למחירים של דירות דומות באזור.

שימו לב!
יש הבדלים גדולים במחירי הדירות בין אזורים שונים בארץ. דירה במקום מסוים יכולה להיות יקרה פי כמה מדירה דומה לה בדיוק באזור אחר (בדרך

הוסיפו כמובן גם שיקולים אישיים נוספים – מצב הדירה וכדומה.

דברים שיש לשים לב אליהם בעת שכירת דירה

- ישנן דירות להשכרה שהן מרוהטת לגמרי, ישנן דירות המרוהטות באופן חלקי וישנן דירות שאינן מרוהטות כלל. הביאו זאת בחשבון ובחרו את האפשרות המתאימה לכם.
- לרוב מחיר השכירות אינו כולל מים, חשמל, גז וארנונה, אלא אם כן סוכם אחרת. מומלץ לבדוק מה סכום התשלום החודשי לוועד הבית.
- קראו בעיון את החוזה. יש לסכם הכול מראש. בדרך כלל החוזה נערך בעברית, אומנם כדאי לבדוק את האפשרות לתרגם אותו לשפתכם כדי שתבינו היטב את תוכנו. ככלל, לפני שחותמים על מסמכים יש לוודא שמבינים את תוכנם. תוכלו להתייעץ עם אנשי מקצוע.
- לעיתים בעל הדירה דורש ערבים, שטר חוב או צ'ק ביטחון.

דברים שיש לשים לב אליהם בעת קניית דירה

- חשוב מאוד לשכור עורך דין שילווה את התהליך. ישנם דברים חשובים שצריך לוודא ולא תוכלו לעשות זאת לבד.
- פעמים יש מיסוי על קנייה או מכירה של דירה, תלוי בשווי הנכס ובמספר הנכסים שיש לאדם. כדאי לבדוק זאת לפני שסוגרים עסקה.
- חשוב מאוד לקרוא בעיון את החוזה ולסכם הכול מראש. כדאי לבדוק את האפשרות לתרגם את החוזה לשפתכם כדי שתבינו היטב את תוכנו. ככלל, לפני שחותמים על מסמכים יש לוודא שמבינים את תוכנם.

לידיעתכם, ישנם גופים המעניקים לזכאים ייעוץ משפטי חינם או בתשלום סמלי (משרד המשפטים, שי"ל ועוד וכן עמותות שונות).

מגורים במסגרת מגורים לאזרחים ותיקים

למעוניינים יש אפשרות לגור במסגרות מגורים לאזרחים ותיקים: בתי אבות או דיור מוגן. חסרי דירה ודיירים בדירות של הדיור הציבורי (ראו להלן) עשויים להיות זכאים לגור בדיור מוגן בעלות נמוכה – דיור מוגן ציבורי או מקבצי דיור.

מסגרות אלו מעניקות לאזרחים הוותיקים סביבה מוגנת, השגחה רפואית, ארוחות (בדיור מוגן בדרך כלל הארוחות כרוכות בתוספת תשלום), סביבה חברתית ושירותי ניהול ואחזקה. בתי אבות ודיור מוגן מתאימים הן לאזרחים ותיקים עצמאיים והן לזקוקים לעזרה בתפקוד.

ישנם שיקולים שונים המשפיעים על ההחלטה אם להישאר לגור בבית או לעבור לגור במרכז מגורים: גיל, בריאות, חברה, עצמאות, משפחה, מצב כלכלי ועוד. על כל אחד לשקול את הדברים, להתייעץ עם קרובים ומבינים ולהחליט מה האפשרות הטובה ביותר עבורו.

ההבדל העקרוני בין בתי אבות לדיור מוגן הוא העלות – העלות של דיור מוגן גבוהה הרבה יותר. זאת ועוד, הגרים בבית אבות יכולים לקבל סיוע כספי מהמדינה (אם הם עומדים בתנאי הזכאות) ובדיור מוגן לא. קיימים הבדלים גם באופי המסגרות: בית אבות הוא בדרך כלל בעל אופי ציבורי, והמגורים בו הם בחדרים. לעומת זאת בדיור מוגן הדיירים מתגוררים בדירות משלהם וההתנהלות היא עצמאית. נוסף על כך בדיור המוגן רמת החיים בדרך כלל גבוהה יותר ויש מגוון רחב של פעילויות חברתיות.

על סיוע כספי למגורים בבית אבות ראו להלן.

שימו לב!
העברה של קשיש למוסד כלשהו מותנית בהסכמה שלו או של האפוטרופוס שלו.

אם מחליטים לעבור לגור בבית אבות או בדיור מוגן יש לבחור את המוסד הספציפי המתאים לצורכיכם. כדאי להתייעץ עם קרובים וחברים, עם ארגונים מיוחדים או עם המחלקה לשירותים החברתיים בעירייה. כיום יש חברות ייעוץ והכוונה לבחירת מסגרת מתאימה, בדרך כלל בחינם. אפשר לקבל מידע על המסגרות השונות דרך האינטרנט. תוכלו גם ליצור קשר ישיר עם המוסדות ולקבל מהם את המידע הנצרך לכם. מומלץ להגיע למוסדות ולהתרשם בעצמכם.

רשימה של בתי האבות הקיימים בארץ ניתן למצוא באתר משרד הרווחה והביטחון החברתי ובאתר משרד הבריאות. רשימה של בתי האבות וגם של בתי הדיור המוגן ניתן למצוא באתרי אינטרנט רבים (ג'וינט ישראל ועוד).

שימו לב!

הן בתי אבות והן בתי דיור מוגן חייבים לקבל רישוי מהמדינה (ממשרד הבריאות או ממשרד הרווחה – תלוי בסוג המוסד). חובה לוודא שלמוסד שאתם מתעניינים בו יש רישוי.

סיוע בדיור

העומדים בתנאי הזכאות עשויים להיות זכאים להטבות שונות בתחום הדיור. לכל סוג סיוע יש תנאי זכאות שונים. כדי לקבל את רוב ההטבות יש לענות על הגדרת "חסר דירה". לפרטים אפשר לפנות למשרד הבינוי והשיכון על פי הפרטים המופיעים בהמשך או להיכנס לאתר המשרד בקישור:
https://www.gov.il/he/departments/guides/hagdarat_chasrey_dira

דיור ציבורי

דיור ציבורי הוא מאגר דירות השייכות למדינה ונמצאות באחריות משרד הבינוי והשיכון. הדירות מושכרות בעלות נמוכה מאוד לחסרי דירה העומדים בתנאי הזכאות. הדירות מנוהלות בידי חברות מאכלסות: עמידר, עמיגור, חלמיש, חל"ד ושקמונה.

מספר יחידות הדיור הציבורי הוא מועט מאוד ביחס לביקוש, ולכן המבקשים נרשמים ברשימת המתנה. ההמתנה בדרך כלל ממושכת (בעיקר לדירות במרכז הארץ), וקבלת הדירה אינה מובטחת.

הממתינים לדירה בדיור הציבורי זכאים לקבל סיוע מוגדל בשכר דירה (ראו בהמשך).

לקשישים יש אפשרות נוספת של דיור ציבורי – דיור מוגן ציבורי (בתי גיל הזהב) ומקבצי דיור (ראו להלן).

הטיפול בהקצאת דירה בדיור הציבורי לעולים חדשים הוא באחריות משרד העלייה והקליטה. לפרטים ולהגשת בקשה לדירה בדיור הציבורי יש לפנות למשרד העלייה והקליטה באזור המגורים.

דיור מוגן ציבורי – בתי גיל הזהב

בתי הדיור המוגן הציבורי (המכונים גם "בתי גיל הזהב". בעבר כונו "הוסטלים") הם מסגרות מגורים במתכונת דיור מוגן רגיל השייכות למערך הדיור הציבורי ומיועדות לאזרחים ותיקים עצמאיים העומדים בתנאי הזכאות. בבתי דיור אלו מקבלים הקשישים את כל השירותים שהם נזקקים להם וכן משתתפים בפעילויות חברתיות. להגשת בקשה לדירה בדיור מוגן ציבורי יש לפנות למשרד העלייה והקליטה.

מקבצי דיור לעולים חדשים

מקבצי דיור הם סוג של דיור מוגן ציבורי והם מיועדים לעולים בלבד. מקבצי הדיור נמצאים ביישובים שונים ברחבי הארץ והם באחריות משרד העלייה והקליטה.

כמו דירות הדיור הציבורי, גם בתי הדיור המוגן הציבורי ומקבצי הדיור מועטים מאוד ביחס לביקוש, ההמתנה ארוכה וההיענות לבקשות אינה מובטחת.

סיוע בשכר דירה

סיוע לעולים ב-6 החודשים הראשונים – סל קליטה

סל הקליטה הניתן לעולים בחודשים הראשונים בישראל כולל בתוכו גם סיוע בשכר דירה.

סיוע לעולים ב-5 השנים הראשונות – סיוע אוטומטי ללא מבחן הכנסה

לאחר תום קבלת סל קליטה מקבלים העולים סיוע חודשי ממשרד הבינוי והשיכון. הסיוע ניתן החל מהחודש השמיני לעלייתם ועד תום 5 שנים לעלייתם. משפחות שבראשן הורה עצמאי (משפחות חד־הוריות) יקבלו סיוע עד תום 6 שנים לעלייתן. הסיוע ניתן ללא מבחן הכנסה. גובה הסיוע משתנה בין משפחות ליחידים.

לטבלאות עם סכומי הסיוע היכנסו לאתר משרד הבינוי והשיכון בקישור: https://www.gov.il/he/Departments/General/rental_assistance_to_olim

עולים שהתגוררו במרכז קליטה צריכים לשלוח "אישור עזיבת מרכז קליטה". עולים המבקשים לשנות את פרטי חשבון הבנק שאליו יועבר הסיוע מתבקשים לשלוח אסמכתה בנקאית. את המסמכים יש לשלוח לפקס: 077-6036790 או לדואר אלקטרוני: ksd@moch.gov.il.

הסיוע ניתן באופן אוטומטי – אין צורך להגיש בקשה. אם לא קיבלתם את הסיוע פנו לסניף משרד העלייה והקליטה הקרוב למקום מגוריכם.

עולים העומדים בתנאי הזכאות של הסיוע לכלל האוכלוסייה כפי שמתואר בהמשך, מומלץ שיגישו בקשה לסיוע זה, מכיוון שסכומי סיוע זה גבוהים הרבה יותר. קבלת סיוע זה אינה אוטומטית; כדי לקבלו יש לעמוד במבחן הכנסות ולעבור את התהליך לקבלת הסיוע כפי שמופיע להלן.

סיוע לכלל האוכלוסייה (ותיקים בארץ ועולים) ללא הגבלת זמן – על פי מבחן הכנסה

משרד הבינוי והשיכון נותן סיוע בשכר דירה לחסרי דירה, ותיקים בארץ ועולים, העונים על תנאי הזכאות, ללא הגבלת זמן. הזכאים הם **חסרי דירה** העונים על **אחת** מההגדרות הבאות:

- מקבלי קצבת קיום מהמוסד לביטוח לאומי (קצבת אזרח ותיק עם השלמת הכנסה, קצבת נכות כללית ועוד).
- משפחות, ובכללן זוגות בלי ילדים ומשפחות שבראשן הורה עצמאי (משפחות חד־הוריות), שאינן מתקיימות מקצבאות קיום, הממצות כושר השתכרות (על פי הגדרת משרד הבינוי והשיכון) והכנסתן אינה עולה על סכום מסוים שקבע משרד הבינוי והשיכון.

אוכלוסיות נוספות שעשויות להיות זכאיות לסיוע בשכר דירה: דרי רחוב, נשים מוכות, גברים שהורחקו מביתם עקב התנהגות אלימה, אסירים משוחררים ועוד (הסיוע לקבוצות אלו מוגבל בזמן).

גובה הסיוע תלוי בפרמטרים שונים.

שימו לב!
עולים שהגיעו לגיל פרישה עשויים לקבל סיוע מוגדל.

לצורך קבלת הסיוע יש לפנות לאחת מחברות ההרשמה לסיוע בדיור: אלונים (מגער), מילגם או עמידר. לכל אחת מהן סניפים בערים שונות. תוכלו לבחור באיזו חברה שתרצו. מומלץ לבדוק אם לחברה יש סניף באזור מגוריכם. בהגעה לסניף יש להביא את המסמכים הנדרשים. תעודת הזכאות תקפה לזמן מוגבל, בדרך כלל שנה.

פרטי ההתקשרות של **חברות ההרשמה לסיוע בדיור**:

אלונים (מגער) – מוקד טלפוני: 8583*, אתר: www.alonim-mgar.co.il

מילגם – מוקד טלפוני: 2310*, אתר: www.milgam.co.il

עמידר – מוקד טלפוני: 6266*, אתר: www.amidar.co.il

שימו לב!
זכאים לדיור ציבורי הממתינים לקבלת דירה זכאים לסיוע אוטומטי בשכר דירה, בלי צורך במבחן הכנסות ובלי צורך לפנות לחברת הרשמה (הסיוע בזמן ההמתנה אינו פוגע בזכאות לדיור ציבורי).

דיירים בדיור ציבורי אינם זכאים לסיוע בשכר דירה, למעט דיירים במקבצי דיור שעשויים להיות זכאים לסיוע.

לטבלאות עם סכומי הסיוע היכנסו לאתר משרד הבינוי והשיכון בקישור:
https://www.gov.il/he/Departments/Guides/rental_assistance_amounts

מידע נוסף בנושא דיור ציבורי וסיוע בשכר דירה

לקבלת מידע נוסף היכנסו לאתר משרד הבינוי והשיכון בכתובת:
www.moch.gov.il

או צרו קשר עם המוקדים:

מוקד מידע טלפוני בנושא זכאות לסיוע בשכר דירה ודיור ציבורי (מענה גם ברוסית): 5442*

מוקד בנושא קצבאות שכר דירה לעולים (מענה גם ברוסית): 2310*

דואר אלקטרוני: mil-pniot@moch.gov.il

פקס: 077-6033792.

חוברת מידע של משרד הבינוי והשיכון על דיור ציבורי וסיוע בשכר דירה: קישור לחוברת באתר "כל זכות" www.kolzchut.org.il בעמוד "סיוע בשכר דירה" בתחתית העמוד.

השכרת דירות מטעם המדינה במחיר מפוקח לטווח ארוך

שכירות ארוכת טווח

המדינה הקימה חברה בשם "דירה להשכיר" שאחראית להשכיר לתושבים המעוניינים בכך דירות לטווח ארוך ובלי העלאת דמי השכירות במשך תקופת השכירות. בעלי תעודת זכאות ממשרד הבינוי והשיכון (כמוזכר לעיל, על ידי פנייה לחברות ההרשמה) עשויים להיות זכאים לשכירות במחיר מופחת.

אתר החברה: www.aprent.co.il

טלפון: 03-7900500.

"דיור להשכרה"

"דיור להשכרה" היא תוכנית שמטרתה לסייע לחסרי דירה העומדים בתנאי הזכאות לשכור דירה במרכז הארץ – הדירות מושכרות במחיר מוזל ולטווח ארוך. לפרטים היכנסו לאתר משרד הבינוי והשיכון בכתובת:
https://www.gov.il/he/departments/topics/rental_housing/govil-landing-page

סיוע כספי למגורים בבית אבות

עצמאיים או תשושים מעוטי יכולת עשויים לקבל סיוע כספי מהמדינה למימון מגורים בבית אבות (ולא למגורים בדיור מוגן). להגשת בקשה לסיוע יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים (לשכת הרווחה) שבאזור המגורים.

סיעודיים המתגוררים במחלקה לעצמאיים בבית אבות או בדיור מוגן ועומדים בתנאי הזכאות יכולים לקבל גמלת סיעוד מהמוסד לביטוח לאומי (שירותים או מטפל צמוד).

סיעודיים או תשושי נפש המתגוררים במחלקה סיעודית אינם זכאים לגמלת סיעוד, אך הם עשויים לקבל מהמדינה, בכפוף לתנאי זכאות, סיוע במימון השהייה במוסד (בבית אבות ולא בדיור מוגן). להגשת בקשה לסיוע יש לפנות ללשכת הבריאות שבאזור המגורים.

סיעודיים מורכבים – את השהייה במוסד ממנת קופת החולים. על הקשיש לשלם דמי השתתפות עצמית. לצורך קבלת הסיוע יש לפנות לרופא המשפחה בקופת החולים (אם הם מאושפזים בבית חולים יש לפנות לעובד סוציאלי בבית החולים).

מי שרכש ביטוח סיעודי (דרך קופת החולים או דרך ביטוח פרטי או דרך מקום העבודה האחרון) עשוי לקבל תשלום חודשי מחברת הביטוח ללא קשר לאופי המגורים – בבית או בכל מוסד (כולל מחלקה סיעודית בדיור מוגן), הכול בכפוף להסכמי הביטוח.

סיוע ברכישת דירה

משכנתה מטעם המדינה

המדינה מעניקה לעולים זכאים משכנתה (הלוואה לצורך רכישת דירה תמורת שעבוד הנכס עד לפירעון החוב) בריבית נמוכה ובתנאי החזר נוחים. הזכאות היא ל-15 שנה מיום העלייה (לאחר מכן ניתן לבחון את הזכאות כוותיקים). גובה המשכנתה נקבע לפי שיטת ניקוד: כל זכאי מקבל ניקוד על פי קריטריונים שונים – המצב המשפחתי, הגיל, הוותק בארץ ועוד; ככל שהניקוד גבוה יותר סכום המשכנתה גבוה יותר.

העולים רשאים לבחור לקבל סיוע כוותיקים ולא כעולים. יש לחשב בכל מקרה ומקרה את הזכאות לקבלת הסיוע כעולים או כוותיקים ולראות מה משתלם יותר. לצורך קבלת המשכנתה יש לפנות לאחד מן הבנקים למשכנתאות (להטבה זאת אין צורך באישור מחברות ההרשמה שלעיל). הזכאות ותנאיה כפופים להנחיות הבנק.

תינתן לעולים האפשרות להצטרף לרכישת דירה יחד עם קרובי משפחתם מדרגה ראשונה הזכאים גם הם לסיוע כעולים ולצרף את הזכאויות. ניתן לממש עד 3 זכאויות לדירה אחת – אחת ההלוואות תינתן לפי הזכאות האישית והאחרות בגובה 80% מהזכאות האישית.

למידע נוסף על משכנתה ממשלתית:
https://www.gov.il/he/departments/topics/mortgage_assistance_new_immigrant/govil-landing-page

שימו לב!

הקונים דירה ב"אזור עדיפות לאומית" זכאים לתוספת נקודות זכאות לצורך קבלת משכנתה. כמו כן הם עשויים להיות זכאים להלוואות נוספות או מענקים מטעם משרד הבינוי והשיכון. לרשימת היישובים הנכללים באזורי עדיפות לאומית היכנסו לקישור הבא: https://www.gov.il/apps/moch/viewlist/list/yeshuvey-adifut-leumit-663

משכנתה בנקאית

משכנתה בנקאית היא הלוואה שהבנקים למשכנתאות עשויים להעניק, והיא ניתנת על פי התנאים המקובלים בכל בנק ובנק. כל אחד זכאי להגיש בקשה למשכנתה מבנק לפי בחירתו. זכאים שקיבלו משכנתה מהממשלה ומעוניינים לקבל נוסף על כך משכנתה מהבנק יכולים לבקש מהבנק משכנתה משלימה. בכל מקרה מומלץ לערוך "סקר שווקים" בין הבנקים ואף להתמקח על גובה הריבית ועל תנאים נוספים. בין הבנקים למשכנתאות קיימת תחרות, ולכן הם עשויים להתגמש.

שימו לב!

לפני לקיחת משכנתה מומלץ לבדוק את כל האפשרויות, הן משכנתה מהמדינה והן משכנתה בנקאית מבנקים שונים, להשוות את כל הנתונים ואז לבחור באפשרות הטובה ביותר. כמו כן מי שאינו בקי בנושא המשכנתאות ייתכן שכדאי לו להיעזר בשירותיו של יועץ משכנתאות חיצוני שלא מטעם הבנק.

תוכניות דיור

משרד הבינוי והשיכון יוזם מעת לעת תוכניות דיור לזכאים כגון תוכנית דיור לרכישת דירה: "דירה בהנחה". לתנאי הזכאות ולפרטים נוספים יש לעקוב באתר משרד הבינוי והשיכון: www.moch.gov.il.

השתתפות בהחזרי משכנתה לאזרחים ותיקים נזקקים

אזרחים ותיקים שגילם 70 ומעלה שמשלמים משכנתה ועונים על תנאי הזכאות עשויים לקבל סיוע מהמדינה בהחזר תשלומי משכנתה.

מוקד של משרד הבינוי והשיכון לסיוע במשכנתה לקשישים: 2310*.

הנחה על מס רכישה

ראו להלן בפרק "מיסים".

מיסים

הנחות מטעם רשות המיסים

מדינת ישראל מעניקה הטבות רבות בתחום המיסוי לעולים חדשים ולתושבים חוזרים (לגבי תושבים חוזרים החוקים מעט שונים, וההטבות הן בעיקר לאלו שחיו בחו"ל לפחות 10 שנים רצופות). ההטבות כפופות לתנאי זכאות. להלן פרטי ההטבות העיקריות:

מכס, מס קנייה ומע"מ

פטור ממכס על ייבוא חפצים

עולים זכאים לייבא לארץ טובין (כגון חפצים אישיים, חפצי בית, כלי עבודה ניידים ועוד) עד מכסה מסוימת ללא תשלום מכס. על ייבוא רכב משלמים 50% מהמכס. תקופת הזכאות מוגבלת והיא משתנה בהתאם לסוג החפצים. ההטבה ניתנת באופן אוטומטי – אין צורך להגיש בקשה (במקרה שלא קיבלתם את הפטור צרו קשר עם אגף המכס). לקבלת מידע ניתן לפנות למוקד בטלפון: 9848* או ישירות לאגף המכס בטלפון: 074-7612731 או בדואר אלקטרוני לכתובת: Matan_MeidaYe@taxes.gov.il.

אתר האינטרנט של אגף המכס:
https://www.gov.il/he/departments/topics/customs_israel_tax_authority/govil-landing-page

באתר קיים גם "מדריך זכויות לעולה" בקישור:
https://www.gov.il/he/Departments/Guides/guide-for-immigrants-and-foreign-residents?chapterIndex=11

פטור מתשלום מס קנייה על רכב

עולים המייבאים רכב לישראל על שמם או רוכשים רכב בארץ ממחסן רישוי של יבואני הרכב, עשויים להיות פטורים מתשלום מס קנייה (אך חייבים בתשלום חלקי של מכס כנזכר לעיל). הזכות מוגבלת ל-3 שנים מיום העלייה.

פטור ממע"מ על רכישת מזגן

עולים חדשים עשויים להיות פטורים מתשלום מע"מ על רכישת מזגן מתוצרת הארץ למשך 3 שנים מיום העלייה.

מס הכנסה

פטור ממס על הכנסות מחו"ל ל-10 שנים

עולה חדש אשר הפך להיות תושב ישראל לראשונה ותושב חוזר ותיק (שחזר לארץ לאחר שהיה תושב חוץ מעל 10 שנים רצופות לפני החזרה) עשויים להיות זכאים לפטור ממס הכנסה ולפטור מדיווח לרשות המיסים על נכסים ועל

הכנסות שמקורן מחוץ לישראל ואשר הופקו או נצמחו מחוץ לישראל, למשך 10 שנים מיום העלייה/החזרה ארצה.

שנת הסתגלות

לאחר ההגעה לארץ, עולים יכולים לבחור שהשנה הראשונה תיחשב שנת הסתגלות. כלומר, הם יוכלו לא להיחשב כתושבי ישראל לעניין פקודת מס הכנסה. יש להגיש את הבקשה בתוך 90 יום מיום קבלת מעמד עולה. להגשת הבקשה יש למלא טופס מקוון בכתובת: https://www.gov.il/he/service/application_for_year_of_acclimatization

נקודות זיכוי

כל בעל הכנסה מקבל "נקודות זיכוי" הנקבעות על פי מאפיינים אישיים. הנקודות מפחיתות את סכום מס ההכנסה שהאדם היה אמור לשלם.

עולים חדשים שעלו לארץ לפני 1.1.2022 עשויים להיות זכאים לנקודות זיכוי במס הכנסה במשך 3.5 שנים מיום העלייה לארץ. עולים חדשים שעלו לארץ מיום 1.1.2022 עשויים להיות זכאים לנקודות זיכוי ב-4.5 השנים הראשונות לעלייתם. לשם מימוש הזכות שכירים צריכים למלא טופס 101 ולמסור אותו לידי המעסיק לפני שמסתיימת שנת המס. יש לצרף תעודת עולה. (מומלץ לבדוק בתלוש המשכורת אם אכן נקודות הזיכוי מעודכנות, ואם לא – לפנות להנהלת החשבונות.) עובדים עצמאיים ימלאו בסוף השנה טופס 1301 – דין וחשבון שנתי, ויצרפו תעודת עולה. העולה יכול לבחור שבמניין השנים לא תבוא בחשבון תקופת שירות סדיר ותקופת לימודים במוסד על־תיכוני. מי שעובד במקום עבודה נוסף, עליו לבצע תיאום מס במס הכנסה כדי להימנע מתשלום סכומי מס מרביים עבור ההכנסה הנוספת.

פטור ממס על ריבית מט"ח

עולים חדשים זכאים לפטור ממס על הכנסות ריבית מפיקדון מטבע חוץ למשך 20 שנה ממועד העלייה לישראל (לתושב חוזר הפטור הוא למשך 5 שנים). זאת בתנאי שמקור הפיקדון הוא כספים שהיו בבעלותם לפני העלייה לארץ.

הקלה במס על קצבאות

סכום המס על קצבה בשל עבודה מחוץ לישראל (כגון פנסיה וקצבת זקנה) לא יעלה על סכום המס אשר היה העולה משלם על אותה קצבה במדינה אשר בה משולמת הקצבה. הטבה זו אינה מוגבלת בזמן, ובשל הפטור ממס על כלל ההכנסות מחו"ל במשך 10 השנים הראשונות, היא רלוונטית רק לאחר תקופה זאת.

הנחה על מס רכישה עבור נכס

עולים עשויים להיות זכאים להנחה בתשלום מס רכישה עבור נכס שרכשו בארץ בתקופה שבין שנה לפני עלייתם ל-7 שנים לאחר עלייתם. לקבלת ההנחה יש למלא טופס מיוחד ולצרפו לטופס ההצהרה על רכישת הנכס.

אמנות למניעת כפל מס

אמנות למניעת כפל מס הן הסכמים בין שתי מדינות על כללי המיסוי שיחולו על הכנסות ועל נכסים שיש להם זיקה לשתי המדינות. האמנות קובעת את חלוקת המס בין המדינות במטרה למנוע מצב שנישומים ישלמו כפל מס על אותה הכנסה. עד היום חתמה מדינת ישראל על אמנות מס עם כ-40 מדינות שונות.

החזר מס על ריבית מפיקדון או מתוכנית חיסכון

גמלאים שהם או בני זוגם נולדו לפני 1949 ואחד מבני הזוג הגיע לגיל 67, עשויים להיות זכאים בסוף כל שנת מס להחזר מס על המס שנוכה מהם בגין הכנסות מריבית על פיקדון בבנק או בתוכנית חיסכון. גובה ההחזר תלוי בגורמים שונים.

פטור ממס על רווחים מקופת גמל

מי שהגיע לגיל 60 ויש לו חיסכון בקופת גמל, אם הוא ימשוך את הכספים מהקופה כקצבה חודשית במקום כסכום חד־פעמי, הוא עשוי להיות פטור מתשלום מס הן על הקצבה והן על הרווחים שהצטברו בקופה.

הטבת מס על רווחי הון ועל ריבית מפיקדונות ומתוכניות חיסכון

מי שמלאו לו 60 עשוי להיות זכאי לשיעורי מס מופחתים על רווחי הון ועל ריבית מפיקדונות ומתוכניות חיסכון, בתנאי שהכנסותיו אינן עולות על תקרה מסוימת.

לפניות וייעוץ

רשות המיסים

מוקד רשות המיסים: 9848* או 074-7619848

אתר: www.misim.gov.il

מדריך בנושא מס הכנסה:
https://www.gov.il/he/Departments/General/immigrant-guide

מדריך בנושא מכס:
https://www.gov.il/he/Departments/Guides/guide-for-immigrants-and-foreign-residents?chapterIndex=11https://www.gov.il/he/Departments/Guides/guide-for-immigrants-and-foreign-residents?chapterIndex=11

משרד העלייה והקליטה

משרד העלייה והקליטה באמצעות האגף ליזמות עסקית מעמיד לרשותכם **מוקד מידע עסקי** למידע על מיסוי לעולים ולתושבים חוזרים. המוקד מספק שירותי מידע בנושאים כלכליים, עסקיים ובתחומי המיסוי. השירות ניתן ללא עלות.
טלפון המוקד: 8115*.

המוקד פועל 24 שעות ביממה (למעט שבתות ומועדי ישראל).

השירות ניתן בשפות: עברית, אנגלית, רוסית, צרפתית וספרדית.

פקס: 03-9674094

דואר אלקטרוני: infobiz@014.net.il

מידע באתר משרד העלייה והקליטה:
https://www.gov.il/he/departments/topics/business-entrepreneurship-and-taxation/govil-landing-page

הנחה מטעם הרשויות המקומיות – ארנונה

ארנונה היא מס שנתי שמשלמים התושבים לרשות המקומית על היותם מחזיקים בנכס הנמצא באותה רשות. גובה התשלום נקבע על פי סוג הנכס, שטחו, שימושו והאזור שבו הוא נמצא.

הנחה בארנונה ניתנת לקבוצות מסוימות, כגון בעלי הכנסה נמוכה, אזרחים ותיקים, עולים חדשים, נכים, ניצולי שואה, חיילים ועוד. מי ששייך ליותר מקבוצת זכאות אחת יקבל רק הנחה אחת, הגבוהה מביניהן. שני תושבים המתגוררים בדירה אחת וזכאים להנחות שונות, תהיה להם זכאות להנחה אחת בלבד, הגבוהה מביניהן.

אדם שגר בדירה שכורה עליו לשלם את הארנונה על הדירה, אלא אם כן נקבע בחוזה אחרת. אם הוא זכאי להנחה עליו להעביר את חשבון הארנונה על שמו כדי לזכות בהנחה.

שימו לב!
לפני הגשת הבקשה להנחה בארנונה יש לרשום את חשבון הארנונה על שם מבקש ההנחה.

הנחה בארנונה לעולים חדשים

עולים חדשים עשויים להיות זכאים להנחה של עד 90% בתשלומי הארנונה עבור שטח של 100 מ"ר מדירתם למשך 12 חודשים מתוך 24 החודשים הראשונים לעלייתם (בין אם הדירה בבעלותם ובין אם הם שוכרים אותה). גובה ההנחה ניתן

על פי החלטת הרשות המקומית ועשוי להשתנות מרשות לרשות. בתום תקופת הזכאות להנחה כעולה חדש ניתן לבדוק את האפשרות לקבל הנחה בארנונה בשל סיבה אחרת (כגון הכנסה נמוכה, הגעה לגיל פרישה ועוד).

עולה התלוי בעזרת הזולת ומקבל גמלת סיעוד או קצבת נכות עשוי להיות זכאי (על פי החלטת הרשות המקומית) להנחה של עד 80% בתשלום הארנונה לכל שטח הדירה וללא הגבלת זמן.

הנחה בארנונה לאזרחים ותיקים

אזרחים ותיקים עשויים להיות זכאים להנחה בארנונה בהתאם לקריטריונים שונים (קבלת קצבאות מהמוסד לביטוח לאומי וגובה ההכנסות). ההנחה ניתנת עבור 100 מ"ר מתוך שטח הנכס. גובה ההנחה משתנה ממקרה למקרה. ניצולי שואה ונכי המלחמה בנאצים עשויים לקבל הנחה גדולה יותר. אזרחים ותיקים המקבלים השלמת הכנסה או קצבת אזרח ותיק לנכה וכן אזרחים ותיקים שהכנסתם מפנסיה נמוכה משמעותית מהשכר הממוצע במשק, עשויים להיות זכאים לפטור מלא מארנונה על שטח זה.

שימו לב!

ההנחה (לכל קבוצות הזכאות) אינה ניתנת אוטומטית – יש להגיש בקשה. כיום הגשת הבקשה היא בדרך כלל באמצעות מילוי טופס מקוון באתר האינטרנט של הרשות המקומית. לבירורים יש לפנות לרשות המקומית.

סיוע מיוחד לאזרחים ותיקים

מלבד הסיוע מהגופים שהוזכרו לעיל ישנם שני משרדי ממשלה שאחת מאוכלוסיות היעד העיקריות שלהם היא אזרחים ותיקים: משרד הרווחה והביטחון החברתי ומשרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי. להלן המידע העיקרי בדבר ההטבות שאזרחים ותיקים עשויים להיות זכאים להם ממשרדים אלו.

משרד הרווחה והביטחון החברתי

משרד הרווחה והביטחון החברתי פועל באמצעות המחלקות לשירותים חברתיים (מחלקות הרווחה) ברשויות המקומיות. להלן רשימת השירותים העיקריים הניתנים לאזרחים הוותיקים. חלק מהסיוע ניתן לכלל האזרחים הוותיקים וחלקו רק לעומדים בתנאי זכאות. חלק מהשירותים ניתנים בחינם וחלקם תמורת תשלום.

שירותים חברתיים

- מועדונים – לפעילויות פנאי, תרבות וחברה (חוגים, הרצאות, הצגות, טיולים, התנדבות, תעסוקה בשכר ועוד).
- מרכזי יום לאזרח הוותיק – פעילות חברתית, שירותים בריאותיים (פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, קידום בריאות ועוד), סיוע בטיפול אישי, ארוחות והסעות מהבית וחזרה.
- נופשונים – מסגרת מוסדית לתקופה קצרה עבור אזרחים ותיקים הזקוקים לטיפול והשגחה, למשל לאחר שחרורם מאשפוז בבית חולים.
- מרכזי מידע וייעוץ בנושאים כגון זכויות האזרח הוותיק, פנסיה ועוד.

טיפול סוציאלי

- התאמת תוכנית טיפול על פי צורכי האזרח הוותיק.
- הפנייתם של אזרחים ותיקים לבדיקת זכאותם לגמלת סיעוד.
- התערבות בהגנה מפני פגיעה גופנית, נפשית או כלכלית וטיפול במי שאינו מסוגל לדאוג לעצמו.
- הדרכה לאזרחים ותיקים ולבני משפחותיהם הכוללת ייעוץ והכוונה לשירותים הניתנים בקהילה ועוד.
- הפניה ועידוד לפעילות חברתית והתנדבותית.
- הכנת האזרח הוותיק ובני משפחתו לקראת שינויים כגון מעבר מביתו למסגרת מגורים אחרת.

שירותים תומכים בבית האזרח הוותיק

- סיוע סוציאלי (ייעוץ, טיפול, תמיכה והכוונה).
- טיפול אישי בבית.
- ניהול משק בית.
- אספקת ציוד בסיסי ביתי.
- הסעות לטיפולים.
- עזרה ברכישת מכשור רפואי.
- ארוחות.

לפרטים נוספים ולקבלת השירותים צרו קשר עם המחלקה לשירותים חברתיים באזור מגוריכם.

ניתן גם ליצור קשר ישירות עם משרד הרווחה והביטחון החברתי בטלפון 118 או דרך האתר: www.molsa.gov.il

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי

אגף בכיר אזרחים ותיקים במשרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי פועל למען קידום הזכויות של האזרחים הוותיקים בישראל בתחומים שונים. בין היתר פועל האגף לשיפור איכות החיים של האזרחים הוותיקים בישראל, להנגשה של שירותים שונים לאזרחים ותיקים, לחיזוק הקשר הרב־דורי בחברה הישראלית, לשילוב של האוכלוסייה הוותיקה בשוק העבודה ובחברה בישראל וכן מקיים פעילויות תרבות, השכלה ופנאי לאוכלוסיית האזרחים הוותיקים.

מוקד לאזרחים ותיקים

אפשר לפנות למוקד לקבלת מידע ולעזרה במיצוי זכויות.

טלפון: 8840*

אתר: https://www.gov.il/he/departments/senior-citizens/govil-landing-page

פנייה מקוונת: https://form.mse.gov.il/Moked8840/

פקס: 02-5605034

למשלוח דואר: ת"ד 2512, בני ברק 5112401

תעודת אזרח ותיק

חוק האזרחים הוותיקים קובע כי אזרחים ותיקים זכאים להנחות בתחומים הבאים:

- ארנונה (ראו לעיל פרק "מיסים").

- תחבורה ציבורית.
- תערוכות, מוזיאונים ומופעי תרבות ואומנות.
- גנים לאומיים ושמורות טבע.
- תרופות (רק לעומדים בתנאי הזכאות. ראו לעיל פרק "שירותי בריאות").

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי מנפיק לכל תושב המגיע לגיל פרישה "תעודת אזרח ותיק" ויש להציגה כדי לקבל את ההנחות. התעודה מונפקת באופן אוטומטי ונשלחת בדואר לאזרחים ותיקים סמוך להגיעם לגיל פרישה. אין צורך להגיש בקשה.

אם לא קיבלתם את התעודה בדואר תוך 30 יום, אם התעודה אבדה או אם ברצונכם להחליף תעודה, תוכלו להנפיק אותה באחת מהדרכים הבאות:

- מילוי טופס מקוון בקישור: https://form.mse.gov.il/seniorcard/. התעודה תישלח אליכם בדואר.
- אפליקציה (יישומון) להנפקת תעודת אזרח ותיק דיגיטלית באופן עצמאי. ניתן לבקש גם תעודה מודפסת והיא תישלח אליכם בדואר (יש להוריד את האפליקציה מאחת מחנויות האפליקציות).

תעודת אזרח ותיק תקפה רק אם היא נושאת את תצלום בעליה או שהיא מוצגת עם תעודה מזהה הנושאת תצלום ונקוב בה תאריך הלידה של בעליה. לידיעתכם, תעודה מודפסת שתונפק לא באמצעות האפליקציה תונפק ללא תמונה.

לכל פנייה בנושא תעודת אזרח ותיק צרו קשר באחת מהדרכים הבאות:

- מוקד טלפוני: 8840*
- פקס: 02-6547034
- דואר אלקטרוני: infovatikim@mse.gov.il

פטור מהמתנה בתור לשירות ציבורי לאזרחים ותיקים מעל גיל 80

כדי להקל על האזרחים הוותיקים וכדי לתת להם את הכבוד הראוי להם בוצע תיקון בחוק האזרחים הוותיקים. על פי החוק החדש אזרחים ותיקים שגילם מעל 80 פטורים מהמתנה בתור לקבלת שירות ציבורי. שירות ציבורי הוא שירות הניתן לציבור או לחלק ממנו בידי רשות ציבורית או במקום ציבורי, על פי המפורט בחוק, בדרך של מפגש פנים אל פנים.

מקרים שבהם אין זכאות לקבל שירות ללא המתנה בתור: תור לטיפול רפואי כולל תור לבית מרקחת, תור שנקבע מראש ותור שההמתנה אליו היא בכלי רכב.

לאדם עם מוגבלות הזכאי לקבל שירותים ציבוריים בלא המתנה בתור תינתן קדימות בתור על פני האזרח הוותיק.

האחראי על התור רשאי לבקש מהאזרח הוותיק להציג תעודה מזהה להוכחת גילו.

לקבלת הזכאות בקלות, מפיק המוסד לביטוח לאומי כרטיס "פטור מתור". הכרטיס נשלח אוטומטית לזכאים. מי שלא קיבל את הכרטיס מתבקש להתקשר למספר: 9696*.

למידע נוסף היכנסו לאתר הביטוח הלאומי בקישור:
https://www.btl.gov.il/benefits/old_age/Pages/Ptor80.aspx

יחידת סגולה – מוקד זכויות בריאותיות לאזרחים ותיקים שמאושפזים

"יחידת סגולה" הוא מוקד לסיוע לאזרחים ותיקים ובני משפחותיהם בבירור זכויות המאושפז במהלך תקופת האשפוז בבית החולים. "יחידות הסגולה" ממוקמת בתוך בתי החולים והן מופעלת על ידי מתנדבים שעברו הכשרה מתאימה ומנוהלת מקצועית על ידי עובדת סוציאלית.

ניתן לפנות למוקד בטלפון: 8840*.

מידע נוסף ופרטי ההתקשרות של היחידות לפי אזור המגורים מופיעים באתר:
https://www.gov.il/he/departments/general/sgula_units

באתר גם מדריך "זכויות שוות זהב" – הנחיות והטבות לאזרח הוותיק המתאשפז.

קישור למדריך: https://go.gov.il/goldrights

מיזמים להכוונה לקראת פרישה מעבודה

מרכזי אפ 60+ – מרכזי הכוונה וצמיחה לאזרחים ותיקים

מרכזי אפ 60+ הם כתובת עירונית מקצועית להכוונה של בני 60 ומעלה הנמצאים סביב צומת הפרישה מהעבודה – לתכנון תקופת החיים החדשה לטובת צמיחה והתפתחות. המרכזים נותנים כלים, ליווי והכוון בסוגיות של ניהול עצמי וסדר יום חדש, תכנון פיננסי, קידום אורח חיים בריא, אוריינות דיגיטלית, מיצוי זכויות, תרבות ופנאי, השכלה, חזרה למעגל העבודה, התנדבות ועוד. המרכזים פועלים בשיתוף עם משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי, הג'וינט והרשויות המקומיות ופרוסים בערים מרכזיות בארץ.

הטבות מטעם בנק ישראל

הטבה לאזרחים ותיקים

אזרחים ותיקים זכאים לקבל הנחה בעמלות הבנקים (כל הבנקים מלבד בנק הדואר). ההנחה תינתן בכל חודש עבור 4 פעולות שבוצעו בשירות פקיד הבנק – הן יחושבו כמו 4 פעולות בערוץ הישיר (עמלה על פעולה בערוץ הישיר נמוכה בהרבה מעמלה על פעולה שבוצעה בעזרת פקיד בנק). לקבלת ההטבה יש לגשת לבנק ולהציג תעודת זהות או תעודת אזרח ותיק.

הטבה לניצולי שואה

העברת רנטות או פנסיות של ניצולי שואה מחו"ל לארץ ומהארץ לחו"ל פטורה מעמלת העברת מטבע חוץ.

לפרטים היכנסו לאתר בנק ישראל: www.boi.org.il

זכויות ניצולי שואה

ניצולי שואה זכאים להטבות נוספות מלבד ההטבות הניתנות לכלל האזרחים הוותיקים. לקבלת ההטבות יש לעמוד בתנאי זכאות. להלן רשימה חלקית של ההטבות.

- מענקים.
- פטור מלא מתשלום עבור תרופות מרשם שבסל הבריאות.
- שעות סיעוד.
- הנחה מוגדלת על תשלום ארנונה.
- שירותים סוציאליים.
- תוכניות של משרד הרווחה והביטחון החברתי.

למידע המלא היכנסו לאתר הרשות לזכויות ניצולי השואה בכתובת:
https://www.gov.il/he/departments/holocaust-survivors-rights

או פנו לרשות בטלפון: 03-5682651, 5105* או בדואר אלקטרוני:
info@shikum.mof.gov.il

מידע נוסף נמצא באתר "כל זכות" בקישור:
https://www.kolzchut.org.il/he/%D7%96%D7%9B%D7%95%D7%99%D7%95%D7%AA_%D7%A0%D7%99%D7%A6%D7%95%D7%9C%D7%99_%D7%A9%D7%95%D7%90%D7%94

קו סיוע טלפוני של משרד הרווחה והביטחון החברתי בשיתוף עם עמותת ער"ן: 1021 (שלוחה 4).

סיוע משפטי

האגף לסיוע משפטי במשרד המשפטים מעניק לזכאים סיוע משפטי בנושאים אזרחיים. הסיוע כולל ייעוץ משפטי ובמקרה הצורך ייצוג בבתי המשפט. הסיוע מוענק באמצעות מחוזות הסיוע המשפטי ברחבי הארץ, והוא כרוך בתשלום אגרה.

הזכאות נבחנת על פי הגורמים הבאים:

1. הנושא (האם הוא נכלל בנושאים המזכים בסיוע).
2. המצב הכלכלי (על פי הגדרת משרד המשפטים. בנושאים מסוימים לא נבחנת הזכאות הכלכלית. בין הנושאים: ביטוח לאומי, ניצולי שואה, עניינים רפואיים מסוימים ועוד).
3. הסיכוי המשפטי להצלחת ההליך.

לקבלת הסיוע יש להגיש בקשה למחוז הסיוע המשפטי באזור המגורים באחת מהדרכים הבאות:

- הורדת טופס בקשה מאתר משרד המשפטים ושליחתו בדואר, בדואר אלקטרוני או בפקס ללשכה המחוזית. לפרטי המחוזות היכנסו לאתר משרד המשפטים.
- פנייה טלפונית למוקד פתיחת תיקים בטלפון: 073-3927788, למחייגים מחו"ל: 972-8-6831681+.
- קביעת פגישה על ידי זימון תור באתר משרד המשפטים.

לקבלת מידע על תיקים קיימים יש להתקשר למספר 6405*.

אתר משרד המשפטים: www.justice.gov.il

לפרטי ההתקשרות עם המחוזות השונים היכנסו לאתר משרד המשפטים.

נוסף על הסיוע ממשרד המשפטים, ישנם גם ארגונים ועמותות הנותנים סיוע משפטי ללא תשלום בתחומים שונים. למידע על עמותות היכנסו לאתר העמותות של ישראל – גיידסטאר: www.guidestar.org.il

צרכנות נבונה

הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן פועלת להגברת הצריכה הנבונה ולהגנה על הציבור מפני פגיעה בזכויותיהם, בהתאם לחוק הגנת הצרכן.

ביטול עסקאות

בדרך כלל לצרכן יש זכות לבטל עסקאות של רכישת מוצרים ושירותים מעל 50 ש"ח ולקבל את כספו חזרה (על פי התנאים הקבועים בחוק). זאת הן בעסקאות פרונטליות בבית העסק (אם לא נעשה שימוש במוצר) והן בעסקאות מכר מרחוק – באמצעות אינטרנט, דואר, טלפון וכד' (גם אם נעשה שימוש במוצר). בדרך כלל אפשר לבטל עסקאות בתוך 14 יום. עסקה פרונטלית של רכישת ביגוד והנעלה אפשר לבטל עד תום שני ימי עסקים, ובלבד שתווית המחיר לא הוסרה. ישנם מוצרים שאי אפשר להחזיר: מזון, תרופות ועוד. הביטול כרוך בתשלום דמי ביטול (אלא אם יש בעיה במוצר) – 5% מהעסקה או 100 ש"ח, הנמוך מביניהם.

שימו לב!
עולים חדשים (עד 5 שנים), אזרחים ותיקים ובעלי מוגבלות זכאים להארכת תקופת זכות הביטול בעסקאות מכר מרחוק ל-4 חודשים (במקום 14 יום).

איסור הטעיה והפעלת השפעה בלתי הוגנת

על פי החוק אסור לעוסק להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה. כמו כן אסור לעוסק לפגוע בחופש ההחלטה של הצרכן אם להתקשר בעסקה (הגבלת יכולתו של הצרכן לעזוב את מקום העסק, פניות חוזרות ונשנות, ניצול העובדה כי הצרכן אינו מבין את השפה, סיפוק מוצר או שירות ללא בקשה מפורשת ועוד).

למרבה הצער, כיום נפוצה תופעה של הטעיית צרכנים והשפעה בלתי הוגנת – עוקץ הפיננסים: גורמים שונים ("עוקצים") מבטיחים לספק שירותים מסוימים, ובתוך כך גובים כסף רב, אך השירות אינו ניתן. במקרים אחרים יש הטעיה במחיר השירות או במהות השירות. התופעה שכיחה יותר בקרב צרכנים שאינם שולטים בשפה העברית. יש לזכור כי אין לתת שום מידע אישי כשמתקשרים אליכם (גם במסרון, דוא"ל וכו'), אלא רק כשאתם אלו שמתקשרים לגוף הרשמי.

אם נפגעו זכויותיכם כצרכנים תוכלו לפנות לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן. פרטי ההתקשרות מופיעים בפרק "כתובות וטלפונים". מידע נוסף אפשר למצוא בחוברת "צרכנות נבונה" בקישור:
https://www.gov.il/he/Departments/General/consumerism

המרת רישיון נהיגה

המידע שלהלן אמור לגבי המרת רישיון נהיגה לרכב פרטי. להמרת רישיון נהיגה לסוגי רכב אחרים ישנם תנאים אחרים והליכים אחרים.

עולים חדשים רשאים לנהוג בישראל עם רישיון הנהיגה זר בתוקף **במשך שנה** מיום הכניסה לישראל ברכב המתאים לדרגת הרישיון. כדי לנהוג לאחר שנה יש להמיר את הרישיון הזר ברישיון ישראלי.

תנאים להמרת הרישיון

- אפשר לבצע את ההמרה תוך 5 שנים מיום קבלת תעודת עולה.

  שימו לב, עולה רשאי להמיר את הרישיון הזר רק אם הוא הונפק לפני קבלת מעמד עולה ולפני הכניסה לארץ.
- נדרש ותק של 5 שנים ברישיון הנהיגה הזר ממדינת המוצא טרם קבלת מעמד עולה.
- יש לתרגם את הרישיון מכל שפה זרה מלבד אנגלית על ידי נוטריון דובר השפה ולהמציא אישור נוטריון לרישיון המתורגם.
- על מבקש ההמרה להיות נוכח בעת בקשת השירות.

לתשומת ליבכם, אם אין ברשותכם ותק של 5 שנים בנהיגה טרם קבלת מעמד עולה, אך קיים ותק של שנתיים לפחות טרם קבלת המעמד, עליכם לבצע את המרת הרישיון בכפוף למעבר מבחן נהיגה מעשי. אם אין ברשותכם ותק של שנתיים טרם קבלת מעמד עולה, נא לפנות למשרד הרישוי לבדיקת זכאות.

הליך ההמרה

1. **מילוי טופס מקוון להוצאת רישיון נהיגה** – קישור לטופס:
   https://govforms.gov.il/mw/forms/RishumTheory@mot.gov.il

2. **הפקת תמונה** – יש להגיע לאחת מתחנות הצילום המורשות לצורך הנפקת תמונה לרישיון הנהיגה. יש להצטייד בתעודה מזהה (תעודת זהות או דרכון). הצילום אינו כרוך בתשלום.

   למידע על תחנות הצילום היכנסו לאתר בכתובת:
   https://www.gov.il/he/service/drivers_license_photo_stations
   או התקשרו למוקד משרד התחבורה: 5678*.

3. **הגעה למשרד הרישוי** – יש להגיע באופן אישי לאחד מסניפי משרד הרישוי. יש לזמן תור מראש באמצעות אתר GoVisit או דרך המוקד הטלפוני 5678*.

יש להציג תעודת עולה ורישיון נהיגה בתוקף ממדינת המוצא בעל ותק של 5 שנים לפחות. יש להציג מסמכים מקוריים בלבד. במשרד הרישוי תקבלו רישיון נהיגה זמני.

שימו לב!
שירות המרת רישיונות נהיגה ניתן רק בחלק מהסניפים ורק בחלק מימות השבוע. יש להיכנס לאתר משרד התחבורה או להתקשר למוקד כדי לקבל מידע על הסניפים הנותנים את השירות ועל שעות קבלת הקהל.

4. תשלום אגרה – את האגרה ניתן לשלם בדרכים הבאות:

- באופן מקוון במערכת שירות התשלומים הממשלתי: https://ecom.gov.il/voucherspa/input/209.
- בעמדות הרישיומט (עמדות לשירותים ממשלתיים הפזורות ברחבי הארץ).
- בסניפי דואר ישראל או סניפי הבנקים.
- באמצעות המוקד הטלפוני: 5678*.

לתשומת ליבכם, מי שאין ברשותו כרטיס אשראי ישראלי יכול לשלם את אגרת הרישיון רק בדואר ישראל.

לאחר תשלום האגרה יישלח אליכם הרישיון הקבוע בדואר לכתובת הרשומה ברשות האוכלוסין וההגירה.

שימו לב!
המידע לקוח מאתר משרד התחבורה והוא עשוי להשתנות מעת לעת.

לקבלת מידע עדכני ומורחב בנושא המרת רישיון נהיגה זר יש לפנות למוקד הארצי של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים שמספרו 5678* או להיכנס לאתר בכתובת:
https://www.gov.il/he/service/convert_driving_license

למידע נוסף בנושא תחבורה תוכלו להיכנס לאתר משרד התחבורה והבטיחות בדרכים בכתובת: www.transport_and_road_safety.gov.il

פנסיה מעבודה וצעדים כלכליים

פרק זה מיועד למי שעבד בישראל או שמתכוון לעבוד בישראל.

פנסיה

פנסיה היא קצבה חודשית המשולמת לעובדים שפרשו מעבודתם – מגיל הפרישה ועד סוף חייהם. הכסף נצבר מחיסכון שחסך העובד במשך שנות עבודתו על ידי הפרשה חודשית מהמשכורת שלו והפרשה חודשית של המעסיק. עובד עצמאי מפריש לעצמו. כיום קיימת בישראל חובת ביטוח פנסיוני.

שימו לב!

- יש לדווח על קבלת פנסיה מחו"ל למוסד לביטוח לאומי על ידי מילוי "טופס דין וחשבון שנתי". הטופס זמין באתר המוסד לביטוח לאומי. ניתן לקבל את הטופס גם בסניפים.
- עולים זכאים לפטור ממס על פנסיה מחו"ל למשך 10 שנים מהעלייה (ראו לעיל פרק "מיסים").
- הכנסה מפנסיה אינה חייבת בדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות (הכנסה מפנסיה מוקדמת כן חייבת בתשלומים אלו). כמו כן היא אינה נכללת בחישוב ההכנסות לבחינת הזכאות לקצבת אזרח ותיק בגיל פרישה (ראו לעיל בפרק "ביטוח לאומי").

אדם שהגיע לגיל פרישה ורוצה להמשיך לעבוד ייתכן שיוכל לקבל את הפנסיה ולהמשיך לעבוד. יש להתייעץ עם גורם מקצועי ולשקול את כדאיות הדבר.

הכנה כלכלית לפרישה

חשוב להתכונן לשינוי הכלכלי שיקרה בעקבות הפרישה.

ראשית, מומלץ לאתר את כל החסכונות שלכם, ובעיקר את החסכונות הפנסיוניים וקרנות ההשתלמות.

שימו לב!

משרד האוצר הקים אתר בשם "הר הכסף", המאפשר לאזרחים לבדוק קיום של חסכונות (בישראל) – קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות ופוליסות ביטוח וכן חשבונות בנק לא פעילים. כתובת האתר: itur.mof.gov.il

לאחר איתור החסכונות יש לחשב את הצעדים הכלכליים תוך מודעות לחוקים ולזכויות שלכם.

שימו לב!
לפני הפרישה חשוב ביותר להתייעץ עם גורם מקצועי על המרכיבים השונים של ההחלטה כדי להבטיח את התנאים המשתלמים ביותר. לבחירות בנושא זה ישנן השלכות כלכליות משמעותיות ביותר.

מידע והכוונה

מידע באתר "האוצר שלי"

אתר "האוצר שלי" מטעם משרד האוצר מכיל מידע חשוב על ניהול כספים בכל שלבי החיים, ובכללם בגיל הפרישה.

כתובת האתר: haotzarsheli.mof.gov.il

מידע באתר רשות המיסים

מדריך פרישה מעבודה – הסבר על חלופות המיסוי ביחס למענקי הפרישה (פדיון ימי מחלה, מענק הסתגלות וכו').

מדריך למיסוי הכנסות מפיקדונות ומתוכניות חיסכון והקלות מס לגמלאים – מידע בנוגע למיסים החלים על הכנסותיכם ולהקלות שאתם זכאים להן.

פורטל מידע לקראת פרישה

באתר "כל זכות" קיים פורטל "הכנה לפרישה לגמלאות" המרכז מידע רב בנושא פרישה והכנה לפרישה. כתובת האתר: www.kolzchut.org.il

הכוונות נוספות

- הדרכות באזור המגורים מטעם הרשויות המקומיות, החברה למתנ"סים ועוד.
- ייעוץ על ידי מומחים לפרישה (בתשלום).
- ייעוץ ללא תשלום על ידי עמותות שונות. לפרטים על עמותות היכנסו לאתר גיידסטאר: www.guidestar.org.il

מידע נוסף על סיוע מובא לעיל בפרק "סיוע מיוחד לאזרחים ותיקים".

עבודה בגיל השלישי

בהגיעם לגיל פרישה רשאים עובדים לפרוש מעבודה ולהתחיל לקבל פנסיה. ישנם אנשים השמחים לפרוש ורואים בכך הזדמנות להתחיל "חיים חדשים" ולעסוק בדברים אחרים שהם אוהבים. אולם ישנם אנשים שדווקא מעוניינים להמשיך לעבוד. ראשית, עבודה היא הכנסה, ויש רבים שזקוקים לה. נוסף על כך סדר היום הקבוע, העשייה המשמעותית והמפגש עם אנשים יכולים לתת תחושת סיפוק וחיוניות. ואכן, אזרחים ותיקים רבים מסוגלים לעבוד וממשיכים לעבוד.

שימו לב!

למעוניינים להמשיך לעבוד חשוב לבדוק את הכדאיות הכספית, שכן ההכנסה משפיעה על תשלומי מס הכנסה ועל קבלת קצבת אזרח ותיק (מגיל פרישה עד גיל 70 קבלת קצבת אזרח ותיק מותנית בגובה ההכנסה). בדקו את האפשרות לעבוד במשרה חלקית וכך אולי תוכלו לקבל גם את הקצבה.

ישנם אנשים הממשיכים לעבוד באותו מקום עבודה. אחרים מחפשים עבודה חדשה. אם אתם מחפשים עבודה חדשה במקצוע שלכם או מעוניינים בהסבה מקצועית, הפרק הזה מיועד לכם.

שימו לב!

על פי חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, חל איסור על מעסיקים להפלות בין עובדים מחמת גיל בכל עניין שהוא. עובד שהופלה בשל גילו רשאי להגיש תביעה בבית הדין לעבודה או להגיש תלונה לנציבות שוויון הזדמנויות בעבודה. נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה מעניקה ייעוץ משפטי בחינם לעובדים ולמעסיקים. ליצירת קשר עם הנציבות:
טלפון: 074-7696562
דואר אלקטרוני: shivion@labor.gov.il

שמירת זכויות פנסיוניות לעובד המתחיל עבודה חדשה

אדם שעזב את מקום עבודתו ומתעתד לעבוד במקום עבודה חדש, עלול לאבד חלק מזכויותיו בביטוח הפנסיוני. כדי לשמור על זכויות הביטוח הפנסיוני עד לחידוש ההפרשות החודשיות במקום העבודה החדש יש לשלם תשלומים חודשיים לביטוח הפנסיוני. לפרטים פנו לביטוח הפנסיוני שלכם.

שימו לב!

חשוב להתחיל את התשלומים לביטוח הפנסיוני סמוך למועד ההפקדה האחרונה, אחרת תאבדו את רצף הזכויות.

חיפוש עבודה

למרות החוק האוסר על אפליה, ייתכן שתתקלו בקשיים כשתנסו להתקבל לעבודה. ייתכן שתצטרכו להתגמש – לעבוד בעבודה שאינה בדיוק מה שאתם מחפשים, לעבוד במשרה חלקית וכדומה.

עם זאת יש לכם יתרונות על פני עובדים צעירים וכדאי להדגיש זאת בפני המעסיקים. היתרון החשוב ביותר הוא הניסיון: ניסיון מקצועי וגם ניסיון בדפוסי עבודה – מיומנויות של אחריות, מסירות, התמדה וכו'. יתרונות נוספים הם יציבות (סיכוי נמוך לעזוב או להיעדר) וגמישות בשעות העבודה.

כשאתם חושבים על משרה מתאימה כדאי שתביאו בחשבון את השיקולים הבאים: משרה מלאה או חלקית, עבודה כשכירים או כעצמאים, עבודה ממקום העבודה או מהבית. אם אתם בוחרים לעבוד כעצמאים עליכם לפתוח תיק במס הכנסה, במס ערך מוסף (מע"מ) ובמוסד לביטוח לאומי.

ישנן דרכים רבות לחיפוש עבודה. ככל שתשתמשו באמצעים רבים יותר, יגדל סיכויכם למצוא עבודה.

- חפשו באתרי ה"דרושים" באינטרנט. כיום ישנם אתרים רבים לחיפוש עבודה אשר מייעדים משרות ספציפיות לגיל השלישי. בכל אתר תוכלו לעשות סינון על פי אופציה זו, או גם על פי סינונים נוספים כגון "עבודה מהבית", "משרה חלקית" וכדומה. המדינה הקימה אתר חיפוש עבודה ייעודי לגיל השלישי הנקרא "דרוש ניסיון" (ראו להלן).
- יידעו את סביבתכם שאתם מחפשים עבודה. תוכלו גם לפרסם באתרי מדיה חברתית (כגון פייסבוק).
- פנו ישירות למעסיקים, במיוחד אם יש בידיכם תחום התמחות ספציפי.
- עיינו בעיתונים שמפרסמים מודעות דרושים. קיימים גם מגזינים לגיל השלישי.
- פנו לחברות כוח אדם ולחברות השמה.
- הפעילו קשרים.
- השתתפו בכנסים אקדמיים בתחום שלכם כדי למצוא קשרי עבודה ולהתעדכן בהתפתחויות.

סיוע בחיפוש עבודה ובהשתלבות בעולם התעסוקה

גופי ממשל שונים מסייעים בתהליך חיפוש העבודה עד להשמה.

שירות התעסוקה

שירות התעסוקה אחראי לסייע לדורשי עבודה למצוא עבודה. בין שירותיו: מנוע לחיפוש משרות (לוח דרושים), ייעוץ תעסוקתי חינם וקורסים לקידום השתלבות

בתעסוקה. קיימים גם קורסים מקוונים בחינם. קישור לקורסים המקוונים: https://www.taasuka.gov.il/he/Applicants/pages/onlinecourses.aspx

אתר שירות התעסוקה: www.taasuka.gov.il

מוקד טלפוני: 9687*

כמו כן תוכלו לפנות ללשכת התעסוקה הקרובה למקום מגוריכם.

משרד העלייה והקליטה

לבירור אפשרות של סיוע יש לפנות ליועץ הקליטה.

למידע נוסף בנושא תעסוקה היכנסו לאתר משרד העלייה והקליטה או פנו ליועצי התעסוקה באזור מגוריכם או עיינו בחוברת "תעסוקה" ובחוברת "מקצועות דורשי רישיון". לרשותכם טופס הזמנה בסוף חוברת זו.

רשויות מקומיות

ברשויות מקומיות רבות יש סיוע בתעסוקה לאוכלוסיות ייעודיות ובהן אזרחים ותיקים ועולים חדשים. לקבלת הסיוע פנו לרשות המקומית שבתחומה אתם מתגוררים.

משרד הכלכלה והתעשייה

משרד הכלכלה והתעשייה מעניק סיוע לבעלי עסקים. לבדיקת זכאות לסיוע יש לפנות למשרד הכלכלה והתעשייה:

טלפון: 6150*.

אתר: www.sba.org.il

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי

המשרד מפעיל תוכניות תעסוקה שונות. ראו להלן.

משרד העבודה

מנהל תעסוקת אוכלוסיות במשרד העבודה מסייע לאוכלוסיות המתקשות להשתלב בעולם התעסוקה, ובכללן אזרחים ותיקים. ליצירת קשר בנושא שילוב מבוגרים בתעסוקה אפשר להתקשר למספר: 09-7640730.

מיזמים לקידום תעסוקה לאזרחים ותיקים

מועדוני תעסוקה לגמלאים

המועדונים מספקים תעסוקה לגמלאים באמצעות עבודות המתקבלות מקבלני עבודה או ממפעלי תעשייה. בתמורה מקבלים העובדים שכר צנוע. במועדונים

יש גם פעילויות חברתיות. ההרשמה למועדונים נעשית במחלקות לשירותים חברתיים (מחלקות הרווחה) ברשויות המקומיות.

מיזם SKEELZ (לשעבר "דרוש ניסיון")

מטרת הפרויקט לקדם את תעסוקת המבוגרים בישראל (בני +55). את הפרויקט יזמה עמותת "והדרת הכוח השלישי" והיא מופעלת בשיתוף עם משרד העבודה. הפרויקט כולל:

- אתר אינטרנט: מאגר משרות למחפשי עבודה בגיל השלישי, קבלת מידע מקיף לסיוע בחיפוש עבודה (מיסוי הכנסות, טיפים למציאת עבודה, מדריכים לכתיבת קורות חיים ועוד). האתר פעיל גם ברוסית.
- מוקד טלפוני לסיוע וליווי בתהליך חיפוש העבודה.
- סדנאות הכנה לשוק העבודה וריענון כישורי מחשב על פי הצורך.
- פעילות לשינוי עמדות ביחס לתעסוקת אזרחים ותיקים וגיוס מעסיקים לטובת המיזם.

אתר: https://www.skeelz.co.il/, https://www.skeelz.co.il/darush-nisayon/

טלפון: 072-2225000

דואר אלקטרוני: wehave@skeelz.co.il

תוכניות ייעודיות

ביוזמות משותפות של משרדי ממשלה ועמותות נוצרו תוכניות שונות לקידום תעסוקה בגיל המבוגר, כגון "אמצע הדרך", "הפלוס בשישים" ועוד. לפרטים פנו לרשויות המקומיות, למשרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי או למשרד העבודה.

שימו לב!

מלבד גופי הממשל יש עמותות וארגונים רבים המסייעים לקידום תעסוקה, חלקן ייעודיות לעולים חדשים או לאזרחים ותיקים. לאיתור העמותות היכנסו לאתר גיידסטאר: www.guidestar.org.il

שימו לב!

יש להיזהר מאנשים העלולים לנהוג בעורמה ולגרום שהירושה תועבר אליהם. קורה שמטפלים מנצלים את חולשתם של האנשים המבוגרים ומחתימים אותם על מסמכים כדי לזכות בירושה. לכן יש לשים לב על מה חותמים. אם לא מבינים את השפה אין לחתום, ובוודאי לא תחת לחץ. יש לפנות לעורך דין מומחה.

רשויות שונות מסייעות במימוש זכויות עובדים. בין השאר:

- משרד העבודה.
- נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה.
- משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי (מסייע במימוש כלל הזכויות של אזרחים ותיקים).
- משרד המשפטים – לזכאים בלבד.

באתר משרד העבודה ניתן למצוא רשימת רשויות ועמותות (עם קישורים לאתרים שלהם) המעניקים סיוע במימוש זכויות עובדים. להלן קישור לרשימה:
https://www.gov.il/he/departments/general/organizations-provide-workers-rights

לימודים – לצורך פיתוח מקצועי או הסבה מקצועית

גם בגיל מבוגר אפשר ומומלץ ללמוד, ודווקא כעת יש פנאי לכך. אם אתם מעוניינים להמשיך לעבוד מומלץ ללמוד ולהתפתח מבחינה מקצועית. אם אתם מעוניינים ללמוד לא לצורך הכשרה מקצועית ראו בפרק הבא.

אם אתם מעוניינים להמשיך לעבוד ולהתפתח בתחום שלכם, ידע נוסף ועדכני בתחום בהחלט יכול לעזור. אם אתם מרגישים שחיקה מקצועית ומיצוי או שלמקצוע שלכם אין ביקוש, תוכלו לבדוק את האפשרות לעשות הסבה מקצועית.

בחלק מהמוסדות יש מסלולים מיוחדים לבני הגיל השלישי. פעמים רבות תנאי הקבלה לאזרחים ותיקים מקילים יותר. כיום קיימים קורסים רבים שאפשר ללמוד באופן מקוון, חלקם תמורת תשלום וחלקם בחינם.

תוכלו לבדוק את זכאותכם להשתתפות בקורסים מטעם המדינה. לשם כך פנו לשירות התעסוקה או לזרוע העבודה.

פעילות פנאי

השתתפות בפעילות תרבותית, חברתית או התנדבותית מעשירה את איכות החיים, מחזקת קשרים חברתיים ומשמרת את היכולת המנטלית. גורמים אלו משפיעים לטובה גם על הדימוי העצמי והבריאות הגופנית והנפשית.

כגמלאים ייתכן שיש לכם זמן להתפנות לפעילויות שמעניינות אתכם או להתנדב. בישראל תמצאו מגוון רחב של אפשרויות. את הפעילויות מספקים מתנ"סים, רשויות מקומיות, מועדונים לבני גיל הזהב, ארגונים וקבוצות לגיל השלישי, ארגוני עולים ועוד.

שימו לב!
תעודת אזרח ותיק מקנה הטבות בכניסה לאתרים ולאירועים מסוימים. לפני שאתם משלמים בדקו אם מגיעה לכם הטבה.

חברה, בילוי ותרבות

בישראל יש מגוון רחב של פעילויות בילוי ותרבות: תערוכות, פסטיבלים, כנסים, קונצרטים, תיאטרון, טיולים מאורגנים ועוד. ישנן פעילויות מטעם המתנ"סים, מטעם הרשויות המקומיות ומטעם גופים נוספים. ישנן גם פעילויות ייעודיות לדוברי שפות ולגמלאים. תוכלו לקבל מידע על הפעילויות על ידי חיפוש באתרי האינטרנט ובעיתונים, פנייה למתנ"סים ולרשויות המקומיות או התעניינות אצל קרובים או שכנים.

מועדונים

מועדונים לאזרחים ותיקים מספקים העשרה לשעות הפנאי. הפעילות כוללת חוגים, הרצאות, משחקי חברה, פעילות גופנית, תוכניות בריאות, מסיבות ואירועים, טיולים, ייעוץ והכוונה לשירותים נוספים בקהילה ועוד. במקומות מסוימים קיימים מועדונים מיוחדים לעולים חדשים. להצטרפות ניתן לפנות ישירות למועדונים או למחלקה לשירותים חברתיים במקום המגורים.

"שלישי בשלייקס"

"שלישי בשלייקס" הוא מיזם של משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי המציע לאזרחים ותיקים הטבות רבות מדי יום שלישי בבתי עסק וכן בפעילויות תרבות ופנאי: מופעים, סדנאות, טיולים, סרטים, מוזיאונים, ימי כיף, אטרקציות, אתרים, חופשות ועוד. קבלת ההטבות מותנית בהצגת כרטיס אזרח ותיק. לפרטים פנו למשרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי או בקרו באתר.

שימו לב!
המיזם כולל אתר "שלייקס דיגיטלי" ובו פעילות מקוונת ענפה: הרצאות, הופעות, סרטונים, סדנאות, שיעורי התעמלות ועוד: https://govextra.gov.il/mse-gov-Shlaykes.

פעילות גופנית

פעילות גופנית חשובה בכל גיל – לבריאות הפיזית, הרגשית והקוגניטיבית. בגיל המבוגר פעילות גופנית סדירה היא חיונית במיוחד. לפני שמתחילים בפעילות גופנית מומלץ להיוועץ עם רופא המשפחה לגבי הפעילות המתאימה לכם.

בכל עיר יש בריכות שחייה וחדרי כושר וכן חוגים שונים של פעילות גופנית: יוגה, תרגילים לגמישות ויציבות, התעמלות אירובית, ריקוד, פילאטיס, פלדנקרייז ועוד. אפשרות נוספת היא הליכה או ריצה – באופן עצמאי או בקבוצות מאורגנות. קיימות גם קבוצות למשחקי כדור וכדומה. "ליגת פטאנק" היא קבוצה מאורגנת מטעם המדינה למשחקי פטאנק, טניס שולחן וכדורשת.

למידע על פעילות גופנית בגיל המבוגר באתר משרד הבריאות היכנסו לקישור: https://go.gov.il/health02

לימודים

לאחר הפרישה לגמלאות אנשים רבים מרגישים רצון לנצל את הזמן שהתפנה להם ללימוד תחומים שתמיד עניינו אותם. הלימודים מרחיבים את הידע הכללי, נותנים עניין וחיות, משמרים את יכולות המוח ומאפשרים אינטראקציות עם אנשים אחרים. במסגרות רבות הלימודים הם ללא עלות או תמורת תשלום סמלי.

תוכלו להשתתף בקורסים או בהרצאות בנושאים שונים באוניברסיטאות, במכללות, במתנ"סים או בכל מסגרת אחרת. ישנם קורסים המיועדים במיוחד לגמלאים. אפשר ללמוד לתואר, לתעודה או לשם הנאה והעשרה בלבד.

שיפור השפה העברית

לימודי עברית מתקיימים באולפני משרד החינוך ובמסגרות פרטיות. אפשר להירשם במשרדי העלייה והקליטה ברחבי הארץ.

קישור למידע על לימודי עברית מטעם משרד העלייה והקליטה:
https://www.gov.il/he/departments/topics/language_and_education_learning_hebrew

קישור לאתר "קולטים עברית" של משרד העלייה והקליטה – ללימוד, שיפור ותרגול השפה העברית:
https://govextra.gov.il/moia/learn-hebrew-he/he/
באתרים הבאים ישנן רשימות של קישורים לאתרי לימוד השפה העברית:
באתר משרד החינוך:
https://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Heftziba/Limud/Ivrit/AtarimEvrit.htm

באתר משרד העלייה והקליטה:
https://www.gov.il/he/departments/general/online_hebrew_learning

השלמת השכלה

השלמת השכלה בסיסית למבוגרים נעשית במתנ"סים, במרכזים קהילתיים ובמרכזים להשכלת מבוגרים. קיימים מסלולים שונים שמיועדים למבוגרים: מסלול טרום השכלת יסוד, מסלול השכלת יסוד ומסלול השלמת השכלה תיכונית. לפרטים נוספים פנו לרשויות המקומיות.

לימודי העשרה

בכל אזור קיימים שיעורים והרצאות – במסגרת המתנ"ס, הרשות המקומית ועוד.

אוניברסיטאות ומכללות

באוניברסיטאות ובמכללות קיים מגוון קורסים המיועדים ל"שומעים חופשיים" (לא לצורך קבלת תעודה) ללא תנאי קבלה וללא דרישות אקדמיות. הלימודים כרוכים בתשלום ובהרשמה מראש.

קתדראות ואוניברסיטאות עממיות

מוסד הקתדראות והאוניברסיטאות העממיות הוא מוסד לימודי־תרבותי אשר נועד להרחיב ולהעמיק את תחומי הדעת של המבוגר ולפתח את כישוריו היצירתיים (המוסד אינו מעניק תעודות). במרכזים נלמדים נושאים רבים ומגוונים ובהם: תנ"ך, ספרות, שפות, אומנות, בריאות, סדנאות שונות ועוד. כמו כן קיימת היערכות ייחודית ללימודי מחשבים, אינטרנט וטכנולוגיות חדישות, המותאמת במיוחד עבור אוכלוסיית האזרחים הוותיקים. במרכזים נערכות גם פעילויות תרבותיות וחברתיות: ערבי תרבות, קונצרטים, ביקורים במוזיאונים, הרצאות אורח, תערוכות ועוד. הקתדראות העממיות פרוסות בכל רחבי הארץ. ההשתתפות בתוכניות כרוכה בתשלום. להצטרפות יש לפנות לרשויות המקומיות.

תוכניות ארציות

תוכנית הקשר הרב־דורי – "מזקנים אתבונן"

תוכנית בשיתוף מוזיאון "אנו" – מוזיאון העם היהודי (לשעבר בית התפוצות), משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי ומשרד החינוך. התוכנית יוצרת דיאלוג בין תלמידי בתי ספר לבין אזרחים ותיקים. במסגרת התוכנית המבוגר לומד מיומנויות מחשב והתלמיד נחשף לסיפורו ולמורשתו של האזרח הוותיק. יחד הם מתעדים בכלים דיגיטליים פרק מסיפור חייו של האזרח הוותיק. סיפורי התיעוד מועלים לאתר מאגר סיפורי המורשת של תוכנית הקשר הרב־דורי.

אתר מאגר הסיפורים שנוצרו בתוכנית: www.ravdori.co.il

ליצירת קשר: kesher.rav.dori@bh.org.il או טופס "צור קשר" באתר.

תוכנית "הצלצול הזה הוא בשבילכם" – כיתות אזרחים ותיקים בבתי ספר

תוכנית לימוד לאזרחים ותיקים בשטחם של בתי ספר תיכוניים וחטיבות ביניים ברחבי הארץ. האזרחים הוותיקים לומדים בכיתה נפרדת במהלך שעות הפעילות הרגילות של בית הספר. לצד הלימודים מתנדבים האזרחים הוותיקים בתחומים שונים במסגרת בית הספר. נושאי הלימוד: חברה ואומנות, תיאטרון, מחשבים, התעמלות, כלכלה, ביולוגיה, פיזיקה ועוד. להרשמה פנו לרשות המקומית.

קורסים מקוונים

קמפוס IL

כחלק ממיזם ישראל דיגיטלית (להלן) הוקם אתר "קמפוס IL" – המיזם הלאומי ללמידה דיגיטלית – ובו מאות קורסים מקוונים בנושאים שונים המוגשים חינם לקהל הרחב. קיימים גם קורסים ייעודיים לאזרחים ותיקים. קיימים קורסים המועברים בשפה האנגלית. הקורסים מוגשים על ידי האוניברסיטאות והמכללות המובילות בישראל, משרד החינוך, משרדי ממשלה נוספים וגופים ציבוריים אחרים. חלק מהקורסים מזכים בתעודה.

כתובת האתר: www.campus.gov.il

יש קורסים מקוונים נוספים, חינמיים או בתשלום, באתרים נוספים.

יהדות

כמעט בכל יישוב ושכונה מתקיימים שיעורים ביהדות, לרוב בחינם. מידע על כך ניתן לקבל במתנ"ס או בבתי הכנסת. קיימים גם אתרים המגישים חומר ביהדות לצפייה, שמיעה וקריאה.

אוריינות דיגיטלית

חוסר שימוש בשירותים דיגיטליים פוגע באפשרות לשיפור איכות החיים ולמיצוי זכויות. לשם כך פיתח מערך הדיגיטל הלאומי מיזם לאוריינות דיגיטלית: המיזם הלאומי ישראל דיגיטלית. המיזם מפתח ומקדם מגוון תוכניות לשיפור המיומנויות

והיכולות הדיגיטלית של האוכלוסיות המרכזיות המודרות מהעולם הדיגיטלי ובהן אזרחים ותיקים. בין פעילויות המיזם: מאות הכשרות פרונטליות, קורסים מקוונים, ובינרים והכשרות גופים לקידום אוריינות דיגיטלית; הקמת מוקד טלפוני להכשרות; קיום תהליכי היוועצות עם בעלי העניין (גופים ואזרחים) ועוד.

מוקד הכשרות לאוריינות דיגיטלית עבור אזרחים ותיקים

מוקד ההכשרות באוריינות דיגיטלית עבור אזרחים ותיקים מציע בחינם הדרכות פרונטליות או מקוונות המותאמות לכל אזרח באופן אישי. להצטרפות התקשרו למוקד העירוני 106.

אתר מערך הדיגיטל הלאומי:
https://www.gov.il/he/departments/national-digital-agency/govil-landing-page

המיזם הלאומי ישראל דיגיטלית:
https://www.gov.il/he/departments/digital_israel

דואר אלקטרוני: DIB@digital.gov.il

טלפון: 072-2532002

קורסים לרכישת מיומנויות דיגיטליות

באתר משרד המדע והטכנולוגיה ישנם קורסים להכרת שימושי המחשב השונים בפורמט של חוברות – להורדה בחינם. קיימים קורסים ייעודיים לגיל השלישי.

להלן הקישור:
https://www.gov.il/he/departments/general/cours-esdg

יש קורסים בנושא גם באתר קמפוס IL (לעיל) ובאתרים נוספים.

לימודים מעשיים, סדנאות וחוגים

התקופה הזאת בחייכם היא זמן מצוין להתנסות בדברים חדשים, לפיתוח הכישרון ובעיקר להנאה: אומנות (ציור, צילום, קרמיקה ועוד), נגינה, ריקוד, כתיבה, בישול ואפייה, שחמט ועוד. יש חוגים המתקיימים פעם או פעמיים בשבוע למשך תקופה ארוכה ויש סדנאות מרוכזות של מספר שעות או ימים. במתנ"סים יש חוגים רבים ובהם חוגים ייעודיים לבני הגיל השלישי. קיימים חוגים גם במסגרות נוספות.

התנדבות

יש באפשרותכם לתרום מזמנכם ולהתנדב למען החברה. זוהי עשייה מספקת ביותר, והיא מסייעת למלא את הזמן בצורה חיובית. התנדבות היא גם דרך מצוינת להשתלב בחברה הישראלית.

בישראל יש מגוון עצום של אפשרויות התנדבות. תוכלו להשתמש במקצוע שלכם ולתרום מניסיונכם לאוכלוסיות הזקוקות לעזרה: אנשי כספים יוכלו להעניק

ייעוץ בנושא ניהול כספים, עורכי דין יוכלו להעניק סיוע משפטי, מורים יוכלו לסייע לתלמידים, בעלי ידע במחשבים יוכלו להעביר קורסים לקשישים וכיוצא באלו. ישנם גם תפקידים שאינם מצריכים ידע או כישורים: חונכות וליווי, עבודה משרדית, קו חם, משמרות זהירות בדרכים (משמרות הזה"ב), הסעות, גיוס כספים, אחזקה, אבטחה, בישול ועוד ועוד. במקומות רבים זקוקים לדוברי שפות.

מעוניינים להתנדב?

פנו לאחד מאלה:

- יחידת ההתנדבות ברשות המקומית שברשותה אתם מתגוררים.
- עמותת רוח טובה – עמותה למציאת התנדבות.

  טלפון: 9093*

  אתר: www.ruachtova.org.il האתר זמין גם באנגלית. תיבת "צור קשר" באתר.
- עמותת של"מ – עמותה להתנדבות לאחר גיל פרישה.

  טלפון: 03-7600146

  אתר: www.shallem.org.il. האתר זמין גם באנגלית, צרפתית, ספרדית ורוסית.

  דואר אלקטרוני: shalem@matnasim.org.il
- אם אתם יודעים היכן ברצונכם להתנדב תוכלו ליצור קשר ישירות עם המקומות שברצונכם להתנדב בהם.

ירושה, צוואה וייפוי כוח מתמשך

ירושה וצוואה

כאשר אדם כותב צוואה הוא יכול להחליט מי יירש אותו. אם אדם לא כותב צוואה, הירושה תחולק על פי החוק בישראל. החוק בישראל קובע את סדר היורשים ואת החלק שכל אחד מקבל. חוק זה שונה פעמים רבות מזה שבארצות אחרות. כדי שהרכוש יחולק על פי רצונו של האדם מומלץ לכתוב צוואה. יש כמה אפשרויות לעריכת צוואה, וחשוב לדעת את פרטי האפשרויות כדי לוודא שיהיה לצוואה תוקף משפטי מחייב.

לפרטים היכנסו לאתר משרד המשפטים ולאתר "כל זכות".

שימו לב!

יש להיזהר מאנשים העלולים לנהוג בעורמה ולגרום שהירושה תועבר אליהם. קורה שמטפלים מנצלים את חולשתם של האנשים המבוגרים ומחתימים אותם על מסמכים כדי לזכות בירושה. לכן יש לשים לב על מהחותמים. אם לא מבינים את השפה אין לחתום, ובוודאי לא תחת לחץ. יש לפנות לעורך דין מומחה.

אפוטרופסות וייפוי כוח מתמשך

כאשר אדם מגיע למצב שאין ביכולתו לקבל החלטות עבור עצמו ישנן שתי אפשרויות לטיפול בענייניו (כיצד לטפל במצבו הבריאותי, כיצד לנהוג ברכוש וכו'):

1. **אפוטרופסות**: לאחר אובדן היכולת של האדם להחליט החלטות, בית המשפט הוא המחליט מי יהיה האפוטרופוס שיהיה אחראי על ניהול ענייניו של האדם ומה יהיו סמכויותיו.
2. **ייפוי כוח מתמשך**: האדם עצמו, בעודו כשיר להחליט החלטות, יכול למנות מיופה כוח מטעמו אשר ימשיך לטפל בענייניו במקרה שיגיע למצב שאין ביכולתו לקבל החלטות עבור עצמו.

לפרטים היכנסו לאתר משרד המשפטים בכתובות:

אפוטרופסות: https://www.gov.il/he/departments/topics/guardianship_agor/govil-landing-page

ייפוי כוח מתמשך: https://www.gov.il/he/departments/topics/continuous_power_of_attorney_agor/govil-landing-page

עריכת ייפוי כוח מתמשך כרוכה בהוצאה כספית ניכרת. עמותת "יד שרה" מספקת שירות זה למבוגרים מגיל 60 ולחולים בתשלום סמלי. לפניות: 02-6444569.

כתובות וטלפונים

מקרא

כתובת | טלפון | פקס | אתר אינטרנט | דואר אלקטרוני | פנייה מקונת

משרד העלייה והקליטה

מרכז מידע טלפוני ארצי 03-973333, *2994
קו חם לשעת חירום בלבד 1255-081-010
מחו"ל 972-3-9733333
072-3229697 .....

www.klita.gov.il
info@moia.gov.il

מוקד סיוע נפשי לעולים בשפות *3201

פניות ותלונות הציבור

פנייה בכתב לכתובת: היחידה לפניות ולתלונות הציבור, משרד העלייה והקליטה,
רח' קפלן 2, ירושלים 073-3972301
תיבת דואר אלקטרוני המכוונת לטופס הגשת פנייה מקוון באתר המשרד:
info@moia.gov.il
pniotzibur@moia.gov.il
פנייה מקוונת:
https://www.gov.il/he/service/moia-public-inquiries

הממונה על חוק חופש המידע 073-3972127
073-3972301 .....
hmeida@moia.gov.il

משרד ראשי

רח' קפלן 2, בניין ב', ירושלים 9195016 073-3972000
סניף נתב"ג ..... 03-9754421/2 ,073-3973330/1/2
03-9754423 .....

אגף מידע ופרסום 02-6241585

המרכז לקליטה במדע

כנפי נשרים 22, כניסה ב', ירושלים 9546434
https://www.gov.il/he/departments/topics/absorption_in_science

scientist@moia.gov.il

אגף יזמות עסקית 073-3972013

https://www.gov.il/he/departments/units/business_and_tax

www.2binisrael.org.il

BusinessEntrepreneurship@moia.gov.il

מוקד מידע עסקי ארצי *8115

03-9674094

infobiz@014.net.il

אתר להעצמת השפה העברית

https://govextra.gov.il/moia/learn-hebrew-he/he/

מחוז חיפה והצפון

שד' הפלי"ם 15, בניין א', חיפה 1599-500-922

04-8622587

מרחב חיפה והקריות

שד' הפלי"ם 15 בניין ב', חיפה 1599-500-922

073-3973273

פנייה מקוונת למרחב

https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he

סניף הקריות

רח' המייסדים 7, קריית־ביאליק 1599-500-902

04-8742957

מרחב גליל עליון

רח' מעלה כמון 2, בניין ביג, כרמיאל 1599-500-920

04-9580875

פנייה מקוונת למרחב

https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he

סניף מעלות

שד' ירושלים 21, קניון רקפות, מעלות 073-3973650

04-8202996

סניף נהרייה

רח' הרצל 64, נהרייה 073-3973600

073-3973603

סניף עכו

רח' שלום הגליל 1, קניון עכו, עכו 073-3973500/1

04-9916833

סניף צפת

רח' הגדוד השלישי 1, קניון שערי העיר, קומה 2, צפת
073-3973700
04-6820571

סניף קריית־שמונה

שד' תל־חי 104, בניין צ.ח.ר, קריית־שמונה
073-3973751
073-3973755

מרחב נוף־הגליל והעמקים

דרך קריית הממשלה 2, קומה 1, נוף־הגליל
1599-500-903
04-6564019

פנייה מקוונת למרחב
https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he

סניף טבריה

רח' יוחנן בן זכאי 16, קומה 2, טבריה
073-3973940
04-6717061

סניף מגדל־העמק

רח' ניצנים 45, מרכז מסחרי, קומה ב', מגדל־העמק
073-3973980
04-6040376

סניף עפולה

רח' יהושע חנקין 34, עפולה
073-3973900
073-3973904

מרחב חדרה

רח' הלל יפה 13, חדרה
1599-500-904
073-3973216

פנייה מקוונת למרחב
https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he

מחוז תל־אביב והמרכז

רח' אסתר המלכה 6, תל־אביב
1599-500-901
073-3974131

מרחב תל־אביב

אסתר המלכה 6, תל־אביב
1599-500-901
073-3974103

פנייה מקוונת למרחב
https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he

מרחב חולון

רח' אילת 36, חולון
1599-500-908
03-5056997

פנייה מקוונת למרחב
https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he

סניף ראשון־לציון

רח' ישראל גלילי 3, ראשון־לציון
1599-500-910
03-9525893

סניף רחובות

רח' בנימין 12, רחובות
073-3974800
08-9390256

מרחב נתניה והשרון

רח' ברקת 3, נתניה
1599-500-905
09-8629435

פנייה מקוונת למרחב
https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he

סניף השרון

רח' התע"ש 23 כפר־סבא
1599-500-906
09-7663515

מרחב פתח־תקווה והשפלה

רח' ההסתדרות 26, פתח־תקווה
1599-500-907
03-9312606

פנייה מקוונת למרחב
https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he

סניף רמלה – לוד

רח' הרצל 91, קריית הממשלה, רמלה
1599-500-912
08-9208019

מחוז הדרום וירושלים

רח' זלמן שז"ר 31, באר־שבע
1599-500-921
08-6280529

מרחב באר־שבע והנגב

רח' זלמן שז"ר 31, באר־שבע
1599-500-921
08-6280529

פנייה מקוונת למרחב
https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he

סניף אופקים

רח' הרצל 37, אופקים
073-3975251
08-9962743

סניף אילת

שד' התמרים 3, מרכז עירוני, קריית הממשלה, אילת
073-3975201
08-6372367

סניף דימונה

רח' הצאלה 8, דימונה
073-3975101
08-6563880

סניף נתיבות

רח' בעלי המלאכה 203, נתיבות
073-3975301
08-9943307

סניף ערד

רח' חן 34, מרכז מסחרי, ערד
073-3975151
08-9396201

סניף שדרות

רח' סמטת הפלדה 8, מקבץ הדיור פרץ סנטר, שדרות
073-3975351
08-6610614

מרחב ירושלים ויהודה

רח' מבוא המתמיד 4, ירושלים
1599-500-923
02-6249398

פנייה מקוונת למרחב
https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he

סניף בית־שמש

רח' הרצל 9, בית־שמש
073-3972450
02-9912540

מרחב אשדוד ואשקלון

שד' מנחם בגין 1, בניין צימר, אשדוד
1599-500-914
08-8668030

פנייה מקוונת למרחב
https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he

סניף אשקלון

רח' כצנלסון 9, אשקלון
1599-500-915
073-3975555

סניף קריית־גת

רח' הגפן 3, בית אבגי (קומה 1), קריית־גת
073-3975500
073-3975504

סניף קריית־מלאכי

שד' דוד בן־גוריון 38 (מתנ"ס – קומה 1), קריית־מלאכי
1599-500-914
08-8609607

הסוכנות היהודית

רח' המלך ג'ורג' 48, ירושלים 9426218
מרכזייה 02-6202222
http://www.jewishagency.org

פניות הציבור 02-6204443
PniyotTzibor@jafi.org

מרכז גלובלי
חיוג מישראל 1-800-228-055
חיוג מחו"ל 972-2-6367701

https://archive.jewishagency.org/he/aliyah/program/5421

רשימת טלפונים לשיחות חינם לפי מדינות מופיעה באתר.

"נתיב" – משרד ראש הממשלה

הגוף האחראי על עלייה מברית המועצות לשעבר.

02-5089024
https://www.gov.il/he/departments/prime_ministers_office_nativ

נפש בנפש

הגוף האחראי על עלייה מצפון אמריקה.

צפון אמריקה 1-866-4-ALIYAH
בריטניה 0800-085-2105
ישראל 02-659-5800
קו סיוע לאחר העלייה *3680

www.nbn.org.il
aliyah@nbn.org.il

מוקדים ממשלתיים כלליים

מוקד המענה הממשלתי המרכזי 1299
המענה ניתן בשפות: עברית, ערבית, רוסית ואנגלית.
אתר השירותים והמידע הממשלתי:
www.gov.il
מנוע הזכויות הלאומי:
https://mybenefits.gov.il/

המוסד לביטוח לאומי

מרכז מידע ארצי *6050, 04-8812345
המענה ניתן בשפות: עברית, ערבית, רוסית ואמהרית.
למתקשרים מחו"ל 972-8-9369669
www.btl.gov.il

מרכז תמיכה ומידע ארצי לאזרחים ותיקים ובני משפחתם
*9696, 02-6463400 .....
ערבית 02-6463401
רוסית 02-6463402
אמהרית 02-6463403
אנגלית 02-6463404
9696@nioi.gov.il
"יד מכוונת" – ייעוץ והכוונה לוועדות הרפואיות בחינם
מוקד *2496

פניות הציבור
שד' ויצמן 13, ירושלים 9543707 02-6525038
אפשר לפנות גם דרך האתר.
טלפון לבירורים לאחר הפנייה בכתב 02-6709070

מוקד טלפוני להגשת תביעות לקצבאות נכות *3928

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי

מוקד לאזרחים ותיקים *8840, 08-6260840
02-5605034 .....
https://www.gov.il/he/departments/ministry_for_the_development_of_the_negev_and_galilee/govil-landing-page
infovatikim@mse.gov.il

באתר גם מדריך "זכויות שוות זהב" – הנחיות והטבות לאזרח הוותיק המתאשפז.
קישור למדריך:
https://go.gov.il/goldrights
המדריך קיים גם באנגלית וברוסית.
קישור לפנייה מקוונת:
https://form.mse.gov.il/Moked8840/
מוקד בנושאים הקשורים להנפקות תעודת אזרח ותיק 02-6547025
02-6547049
ezrach.vatik@mse.gov.il
קישור להנפקת תעודת אזרח ותיק באינטרנט:
https://form.mse.gov.il/seniorcard/

משרד ראש הממשלה

הרשות לזכויות ניצולי השואה

*5105, 03-5682651
03-5682665/91
לרשות סניפים ברחבי הארץ.
www.gov.il/he/departments/holocaust-survivors-rights
קישור לפנייה מקוונת:
info@shikum.mof.gov.il

משרד הרווחה והביטחון החברתי

רח' קפלן 2, ירושלים 9100801
מוקד מידע וסיוע 118, 077-9208560
המוקד פועל 24 שעות ביממה.
www.molsa.gov.il
קישור לפנייה מקוונת:
https://govforms.gov.il/mw/forms/MolsaContact@molsa.gov.il
אתר "קליק לרווחה" – מידע על שירותי רווחה:
https://clickrevaha.molsa.gov.il/

משרד הבריאות

רח' ירמיהו 39, ת"ד 1176, ירושלים 9101002
מוקד קול הבריאות *5400, 08-6241010
המענה ניתן בשפות: עברית, ערבית, רוסית, אנגלית, צרפתית ואמהרית.
02-5655969 .....
www.health.gov.il
קישור לפנייה מקוונת:
https://www.health.gov.il/PniyotHazibur/Pages/default.aspx
Call.Habriut@moh.health.gov.il

נציבות הקבילות לחוק ביטוח בריאות ממלכתי
רח' ירמיהו 39, ת"ד 1176, ירושלים 9101002
02-5655969 .....
kvilot@moh.health.gov.il

מוקד תרגום רפואי – רפואה בשפה שלך *5144

המוקד מציע תרגום רפואי בזמן אמת.
השירות ניתן בשפות: רוסית, ערבית, צרפתית, אמהרית ותיגרינית.
בימים א'-ה' בשעות 8:00-20:00
ביום ו' וערבי חג – בשעות 8:00-13:00

לשכות הבריאות

לשכת בריאות מחוז צפון
רח' המלאכה 3, ת"ד 744, נוף־הגליל 1710602 04-6557888
04-6561465 .....

לשכת בריאות מחוז חיפה
שד' הפלי"ם 15 א', חיפה 3309519 04-8633111

לשכת בריאות מחוז מרכז – רמלה
שד' הרצל 91, רמלה 7243003 08-9788660
08-9788600 .....

לשכת בריאות מחוז תל־אביב
רח' הארבעה 12, תל־אביב 6473912 03-5634848
03-5611532 .....

לשכת בריאות מחוז ירושלים
רח' יפו 86, ת"ד 37044, ירושלים 9137001 02-5314811
02-5385513 .....

לשכת בריאות מחוז אשקלון

רח' ההסתדרות 2, בית החולים ברזילי, אשקלון 7830604 08-6745555

לשכת בריאות מחוז דרום – באר־שבע

רח' התקווה 4, באר־שבע 8400101 08-6263511

המכון הארצי למידע בהרעלות

ענף של משרד הבריאות. ממוקם בקריה הרפואית רמב"ם בחיפה.

מוקד חירום 04-7771900

המוקד פועל 24 שעות ביממה.

אדי – המרכז הלאומי להשתלות

יחידה במשרד הבריאות הממונה על תרומות והשתלות איברים בישראל.

רח' מוזס יהודה ונח 15, תל־אביב 6744253 ..... *6262

https://www.adi.gov.il/

adi@moh.gov.il

קופות החולים

כללית *2700, 03-9405350

להתקשרות מחו"ל 972-3-6333333

www.clalit.co.il

clalit.online@clalit.org.il

מכבי *3555, 1-700-505-353

להתקשרות מחו"ל 972-3-5143999

www.maccabi4u.co.il

מאוחדת *3833, 1222-3833

www.meuhedet.co.il

לאומית *507, 1-700-507-507

www.leumit.co.il

משרד הבינוי והשיכון

רח' קלרמון גאנו 3, קריית הממשלה מזרח ירושלים, ת"ד 18110, ירושלים 9118002

מרכז מידע ארצי 02-5847211

המענה ניתן בשפות: עברית, ערבית ורוסית.

מוקד מידע טלפוני בנושא זכאות לסיוע בשכר דירה ודיור ציבורי

*5442

המענה ניתן בעברית וברוסית.

מוקד בנושא קצבאות שכר דירה לעולים *2310

המענה ניתן בעברית וברוסית.

077-6033792

www.moch.gov.il

mil-pniot@moch.gov.il

חברות הסיוע בדיור

עמידר

מוקד ארצי *6266

www.amidar.co.il

מילגם

מוקד ארצי *2310, 1599-563-007

www.milgam.co.il

אלונים-מ.ג.ע.ר

מוקד ארצי *8583

https://www.alonim-mgar.co.il/

משרד הפנים

רח' קפלן 2, ירושלים, ת.ד 7910

https://www.gov.il/he/departments/ministry_of_interior

רשות האוכלוסין וההגירה

רח' אגריפס 42, ירושלים 9430125

מרכז מידע ארצי *3450, 074-7083450

לחיוג מחו"ל 972-74-7083450

02-6469442

https://www.gov.il/he/Departments/population_and_immigration_ authority

אתר לשירותים מהירים
https://govextra.gov.il/piba/piba-services/first-page/
info@piba.gov.il

משרד המשפטים

רח' צלאח א־דין 29, ת.ד. 49029, ירושלים 9149001 073-3925555
www.justice.gov.il

סיוע משפטי

מידע על תיקים קיימים וקבלת סטטוס הטיפול בתיק *6405
פתיחת תיקים ושינוי מועד ריאיון 073-3927788
למחייגים מחו"ל 972-8-6831681
https://www.gov.il/he/service/legal_aid_application
moked-siyua@justice.gov.il

רשות המיסים

מרכז מידע ארצי *9848, 074-7619848
אגף המכס 074-7612731
https://www.gov.il/he/departments/israel_tax_authority
את כתובות הסניפים אפשר למצוא באתר.

פניות הציבור *4954, 02-5656400

משרד האוצר

רח' קפלן 1, ירושלים 9195015 02-5317111
02-5695347
https://www.gov.il/he/departments/ministry_of_finance

משרד הכלכלה והתעשייה

רח' בנק ישראל 5, בניין ג'נרי 1, ירושלים 9195021
מרכז מידע טלפוני *6680
https://www.gov.il/he/Departments/ministry_of_economy

משרד העבודה

רח' בנק ישראל 7, ת.ד 39255, ירושלים 9139102 074-7993009
שילוב מבוגרים בתעסוקה 09-7640730
https://www.gov.il/he/departments/labor/govil-landing-page
קישור לרשימת מספרי הטלפון לפי נושאי הפנייה ולפנייה מקוונת:
https://www.gov.il/he/service/appeal-to-labor-arm-public-appeals

שירות התעסוקה

מוקד שירות *9687, 077-2718800
לשכות התעסוקה פזורות ברחבי הארץ.
www.taasuka.gov.il

בנק ישראל

02-6552211 .....
02-6528805 .....
www.boi.org.il

פניות הציבור
ת.ד. 780, ירושלים 9100701 02-6552680
02-6669077 .....
pz@boi.org.il
או למלא טופס מקוון באתר.

תלונות ובירורים על הבנקים המסחריים 02-6552680
02-6669077 .....

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

רח' בנק ישראל 5, קריית הממשלה, בניין ג'נרי 1, ת.ד. 867, ירושלים 9100801
מוקד *5678
https://www.gov.il/he/Departments/ministry_of_transport_and_road_safety
לפרטים על סניפי משרדי הרישוי אפשר להתקשר למוקד או להיכנס לאתר.
קישור למידע על תחנות הצילום לרישיון נהיגה:
https://www.gov.il/he/service/drivers_license_photo_stations

מרכז מידע ארצי לתחבורה ציבורית

מידע על אפשרויות נסיעה, לוחות זמנים וכדומה.

*8787, 08-6831610

https://bus.gov.il/

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

ירושלים

רח' מבקר המדינה 2, ת"ד 1081, 9101001, ירושלים 02-6665000

תל־אביב

רח' הארבעה 19, תל־אביב 03-6843555

חיפה

רח' חסן שוקרי 12, חיפה 04-8649748

http://www.mevaker.gov.il

mevaker@mevaker.gov.il, Ombudsman@mevaker.gov.il

לרשימת הכתובות והטלפונים המלאה היכנסו לאתר.

הרשות להגנת לצרכן ולסחר הוגן

בניין בית עופר, רח' נחום חפצדי 5 ירושלים 9548401 073-3717777

073-3717790

www.fta.gov.il

קישור להגשת תלונה מקוונת:

https://fta.gov.il/complaint

המועצה הישראלית לצרכנות

ת"ד 20413, תל־אביב 6120301 03-5034903 (שלוחה 1)

www.consumers.org.il

doc@consumers.org.il

תלונה מקוונת:

https://www.consumers.org.il/category/complaint-form

בישראל קיימים הרבה ארגונים ועמותות המסייעים לאוכלוסיות שונות, בדרך כלל ללא תשלום. לרוב העמותות סניפים ברחבי הארץ.
באתר **גיידסטאר** – אתר העמותות של ישראל – תוכלו למצוא רשימה מפורטת של עמותות וארגונים המספקים שירותים מגוונים בתחומים רבים. ניתן לחפש עמותות לפי שם העמותה, לפי נושא, לפי אזור בארץ ועוד. על כל עמותה מובא מידע רחב: מטרות, אזורי פעילות, דרכי יצירת קשר ועוד.
כתובת האתר: www.guidestar.org.il
כל זכות הוא אתר המרכז מידע מקיף על זכויות תושבי ישראל בכל התחומים.
כתובת האתר:www.kolzchut.org.il
להלן דוגמאות של עמותות. לידיעתכם, רשימה זו ניתנת כשירות לציבור בלבד. משרד העלייה והקליטה אינו ממליץ או נותן את אישורו לשום גורם, שירות, ארגון או גוף מסוים, וכן אינו מעניק שום זכאות להטבות או לשירותים שונים.

עמותות לגיל השלישי

ג'וינט-אשל

תכנון ופיתוח תוכניות ושירותים עבור האוכלוסייה המבוגרת בישראל לעידוד עצמאותם.
רח' קפלן 9, גבעת רם, ת.ד 3489, ירושלים 9103401 02-6557515
https://www.thejoint.org.il/challenges/aging
infoisrael@jdc.org

רעות

העמותה מפעילה מרכז רפואי שיקומי, דיור קהילתי לקשישים מעוטי יכולת ומרכזים קהילתיים לאזרחים ותיקים.
רח' מרגולין 5 תל־אביב 03-5372012
https://www.reuth.co.il/
אתר **מרכז מידע רעות** מנגיש מידע מקצועי ומקיף בנושאי שיקום, הגיל שלישי ומיצוי זכויות רפואיות.
https://www.reutheshel.org.il/

הלב – איגוד העמותות למען הזקן בישראל

גוף המאגד את העמותות המקומיות למען הזקן ומייצג אותן. השירותים הניתנים: ייעוץ וליווי משפטי, השתלמויות, מרכזי יום, קהילות תומכות, שירותי סיעוד ומועדונים.
רח' זאב ז'בוטינסקי 54, רמת־גן 03-9414666/7
03-9419666 .....
https://www.igud-halev.org.il/
Info@Igud-Halev.org.il

כן לזקן

ארגון הפועל לשמירה ולקידום זכויותיהם של הזקנים במישור האישי והציבורי.

רח' שז"ר 1, ת.ד. 36530, ירושלים 913640 *2284

https://www.kenlazaken.org.il

kenlazaken@bezeqint.net

המשפט בשירות הזקנה

העמותה פועלת לקידום זכויות ומעמד הזקנים בישראל בדרכים משפטיות: מגישה תביעות, מפרסמת מידע בנושאי זכויות, מעבירה הרצאות ומפעילה פרויקטים מיוחדים.

ת.ד. 535, חיפה 3100401 1-800-222-213

https://elderlaw.org.il/

מרווה – משפט, רווחה והעצמה

העמותה פועלת לשמירת שלומם, כבודם וחירותם של אנשים המתקשים לדאוג לצורכיהם. פעילותה: מיצוי זכויות, סיוע משפטי, הדרכות והרצאות והפעלת תוכניות שונות.

רח' שמואל הנגיד 13, ירושלים 9226220

https://www.marva.org.il/he/

info@marva.org.il

מרכז הארגונים של ניצולי השואה בישראל

ארגון גג

רח' המסגר 55, ת"ד 57403, תל־אביב 03-6242869, 03-6243343

03-5613884

http://www.holocaust-s.org/

adi@holocaust-s.org

הקרן לרווחת ניצולי השואה

רח' המלאכה 3, תל־אביב 03-6090866

https://www.k-shoa.org/

info@k-shoa.org

אביב לניצולי השואה

*5711

https://www.avivshoa.co.il/

info@avivshoa.co.il

עמותות בתחום הבריאות

יד שרה

העמותה פועלת להקל על תפקודם של חולים ובעלי מוגבלויות. שירותים עיקריים: השאלת ציוד רפואי, מרכזי שיקום, מוקד מצוקה, הסעות לטיולים, אשפוז בית, שירותים לקהילה וייעוץ.

שד' הרצל 124, ירושלים *6444, 02-6444455

www.yad-sarah.net

מרכז דעת – מרכז מידע לציבור בנושאי בריאות 03-9543349
02-6444505
daatri@yadsarah.org.il

יד ריבה – ייעוץ משפטי לחולים ולקשישים 02-6444569
מרכז יד לתומך – מרכז תמיכה למטפלים בבני משפחה חולים
02-6444676

עזר מציון

עמותה לתמיכה רפואית. פעילותה: התרמות מח עצם, סיוע לחולי סרטן, סיוע לקשישים, בריאות הנפש, תקשורת תומכת, ייעוץ, השאלת ציוד, הסעות חולים ועוד.
רח' הרב רבינוב 5, בני־ברק 03-6144444, *2236
03-6144463
www.ami.org.il

האגודה לזכויות החולה בישראל

עמותה הפועלת למימוש זכויות מטופלים ובני משפחותיהם במערכת הבריאות. פעילותה: העלאת המודעות לזכויות חולים, טיפול בפניות הצבור וסיוע לארגוני חולים.
ת"ד 52056, תל־אביב 6152001 03-6022934
www.patients-rights.org
mitnadvim@patients-rights.org

ארגון הגג של ארגוני הנכים בישראל

רח' אבן גבירול 30, לונדון מיניסטור, תל־אביב 03-5238799, 03-5273757
03-5240265
www.irgunhagag.com
irgun_gag@netvision.net.il

האגודה למלחמה בסרטן

רח' רביבים 9, גבעתיים 1-800-599-995
www.cancer.org.il
telemedia@cancer.org.il

המרכז לעיוור בישראל

ארגון גג – מיצוי זכויות, תמיכה כספית ועוד.
רח' דוד חכמי 10, תל־אביב 03-7915555
03-5423710/1
www.ibcu.org.il
info@ibcu.org.il

אחא – אגודת החירשים בישראל

בית הלן קלר, שד' יד לבנים 13, תל־אביב
03-7303355
03-7396419

www.deaf-israel.org.il
info@deaf-israel.org.il

אנוש – העמותה הישראלית לבריאות הנפש

רח' משה דיין 30, כפר־סבא
074-7556155
074-7556101

www.enosh.org.il
info@enosh.org.il

מטב

שירותי רווחה וסיעוד.

רח' חיים פקרס 1, רחובות
הנהלה 073-2393333
מוקד *3391

www.matav.org.il

מלב"ב – מרכז לטיפול בקשיש בקהילה

שירותים לאנשים עם דמנציה ואלצהיימר ולבני משפחתם.

רח' לאה פורת 21, ירושלים
1-700-704-533

www.melabev.org.il

עמדא

העמותה לחולי דמנציה, אלצהיימר ומחלות דומות בישראל.

רח' משה שרת 24, כפר־סבא
09-7939318
קו חם *8889

a-meyda@alz-emda.org.il/https://emda.org.il

האגודה הישראלית לסוכרת

טנא בריאות – קידום בריאות יוצאי אתיופיה

עמותה הפועלת למניעה, לאיתור ולטיפול במחלות כרוניות על ידי מומחי בריאות יוצאי אתיופיה ובשיתוף הקהילה.

קומבה 10, חדרה
04-6211891
הארגון מפעיל גם קו טלפון לתרגום טלפוני און־ליין
04-6331877
הקו פועל 24 שעות ביממה במשך כל ימות השבוע.

www.tene-briut.org.il
tenebriut@gmail.com

מוקדי חירום

משטרה 100
www.police.gov.il

מגן דוד אדום 101
1-800-500-101

SMS \ WhatsApp לכבדי שמיעה 052-7000101
www.mdais.org

איחוד הצלה 1221
www.1221.org.il

מכבי אש 102
www.102.gov.il

מוקד עירוני 106

חברת החשמל 103
www.iec.co.il

פיקוד העורף 104
www.oref.org.il

טרם – מרפאות לרפואה דחופה 1599-520-520
www.terem.com

קו חירום ארצי לאלימות במשפחה 118
www.molsa.gov.il

"שיחות שקטות" (שליחת מסרון במצבים שאין אפשרות לשוחח) 055-7000128

נט"ל – מרכז סיוע נפשי במצבי לחץ על רקע פעולות איבה 1-800-363-363
www.natal.org.il

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית 1201

מוקד סיוע נפשי לעולים בשפות *3201
www.eran.org.il
info@eran.org.il

איגוד ומרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית 073-7013215
02-6521219

קו חם לנפגעות תקיפה מינית 1202

קו חם לנפגעי תקיפה מינית 1203

קו חם לנשים דתיות 02-6730002

קו חם לגברים דתיים 02-5328000

סיוע דרך WhatsApp 052-8361202
www.1202.org.il
office@igud1202.org.il

רשימת פרסומים בעברית

הפרסומים נמצאים לרשותכם במתקני המידע בכל סניפי המשרד ברחבי הארץ.
כמו כן הפרסומים זמינים באתר המשרד: www.klita.gov.il.
קישור לפרסומים: מידע לעולה בשפות
ניתן להזמין חוברות ועלונים בשפות שונות מאגף מידע ופרסום שבמשרד העלייה והקליטה.
נא שלחו את ההזמנה לפקס: 02-6241585 או לכתובת:
משרד העלייה והקליטה, אגף מידע ופרסום, ת.ד. 39080, ירושלים 9139002
רשימת הפרסומים שלהלן מופיעה כנספח בכל פרסומי אגף מידע ופרסום בשפות השונות:

- ☐ מדריך לעולה
- ☐ תעסוקה
- ☐ חינוך
- ☐ שירותי בריאות
- ☐ פנסיונרים
- ☐ ביטוח לאומי
- ☐ זכויות של אנשים עם מוגבלות
- ☐ עלון תלמידים עולים
- ☐ לאן לפנות
- ☐ מקצועות דורשי רישיון
- ☐ צעדים ראשונים משולב סל קליטה
- ☐ רישום עולים לקופות חולים
- ☐ צרכנות נבונה – דע את זכויותיך בתחום הגנת הצרכן
- ☐ כללי רחצה בים
- ☐ עלון סלע – סדנאות לחיפוש עבודה
- ☐ מפת ישראל
- ☐ יומן שבועי לעולה
- ☐ עלון כתובות וטלפונים – משרד העלייה והקליטה

נא כתבו את פרטיכם לצורך קבלת הפרסומים:

שם פרטי ומשפחה _____

כתובת _____ מיקוד _____

טלפון נייד _____ דואר אלקטרוני _____

תאריך _____

רגע מזמנך!

מתוך רצון לשפר ולייעל את המידע המוגש לך, נודה לך מאוד אם תשיב על השאלות שלהלן:

1. היכן קיבלת את הפרסום "פנסיונרים"?

☐ נמל התעופה ☐ משרד העלייה והקליטה ☐ מקום אחר

פרט _____

2. באיזו מידה סיפק לך פרסום זה את המבוקש? (1 - במידה מועטה, 5 - במידה רבה)

1 2 3 4 5

הערות: _____

_____

3. האם פרסום זה סייע לך בתהליך הקליטה בישראל?

כן/לא, פרט _____

4. האם המידע בפרסום זה מנוסח בצורה מובנת וברורה?

כן/לא, פרט _____

5. חווה דעתך על פי דירוג מ-1 עד 5 (1 - רמה נמוכה, 5 היא הרמה הגבוהה ביותר)

- מידת בהירות הניסוח 1 2 3 4 5
- מידת פירוט מספקת 1 2 3 4 5
- עיצוב החוברת 1 2 3 4 5
- מידת השימוש בחוברת 1 2 3 4 5

נודה לך אם תענה/י על כמה שאלות המיועדות לשימוש המשרד בלבד:

מקצוע: _____ מין: ☐ זכר ☐ נקבה גיל: _____

ארץ מוצא: _____ שנת עלייה: _____

מקום מגורים: _____ תאריך: _____

נא שלח/י תגובתך בפקס למספר: 02-6241585 או לדואר אלקטרוני:
rahelh@moia.gov.il

תודה על שיתוף הפעולה וקליטה קלה ומוצלחת

פנסיונרים

עברית

משרד העלייה והקליטה

Ministry of Aliyah and Integration

הופק על ידי אגף מידע ופרסום
משרד העלייה והקליטה
© כל הזכויות שמורות

Produced by
The Publications Department
The Ministry of Aliyah and Integration
© All Rights Reserved

www.klita.gov.il | Email: info@moia.gov.il
מרכז מידע טלפוני 03-9733333 | 2994*